

T.C.

İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

WATTPAD ÖYKÜLERİNDE OKUL, YÖNETİCİ VE ÖĞRETMEN İMGESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hakan ERGÜN

2000002176

Anabilim Dalı: Eğitim Bilimleri

Programı: Eğitim Yönetimi ve Planlaması

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Sultan Bilge KESKİNKILIÇ KARA

HAZİRAN 2023

T.C.
İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

WATTPAD ÖYKÜLERİNDE OKUL, YÖNETİCİ VE ÖĞRETMEN İMGESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hakan ERGÜN

2000002176

Anabilim Dalı: Eğitim Bilimleri

Programı: Eğitim Yönetimi ve Planlaması

Tez Danışmanı : Doç. Dr. Sultan Bilge KESKİNKILIÇ KARA

Jüri Üyeleri : Doç. Dr. Münevver MERTOĞLU

: Dr. Öğretim Üyesi Nüket AFAT

HAZİRAN 2023

BİLİMSEL ETİK BİLDİRİMİ

Hazırladığım “Wattpad öykülerinde okul, yönetici ve öğretmen imgesi” yüksek lisans tezinde, konunun belirlenmesi aşamasından, sonuçlanmasına kadarki süreçte, bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle riayet ettiğimi, tez içindeki tüm bilgileri bilimsel ahlak ve gelenek çerçevesinde elde ettiğimi, T.C. İstanbul Kültür Üniversitesi tez yazım klavuzu kurallarına uygun olarak hazırladığım bu çalışmamda doğrudan veya dolaylı olarak yaptığım her alıntıya kaynak gösterdiğimi ve yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu beyan ederim.

Hakan ERGÜN

ÖNSÖZ

Okulların eğitim sistemine uygun olması için iyi bir yapıya sahip olması gerekir. Bu yapılar, okul örgütünün barındırdığı birbirinden farklı değerlerin beklentileri doğrultusunda gerçekleştirilmesiyle mümkün olabilir. Gelişen ve değişen eğitim sistemlerine ayak uydurabilmek, öğretmenlere ve öğrencilere yönelik en iyi ortamları sağlayabilme görevi de okul yöneticilerine düşmektedir. Bunun için, okul yöneticilerinin okul içinde ve dışında gerçekleştirecek değer çatışmalarını uzlaştırma ve dengelemek için çok iyi bir dönüşümsel liderlik özelliklerine sahip olmaları gerekmektedir. Tabi ki eğitim sistemimizin kalitesini belirlemek, farklı değerlerimizi yetiştirmek ve topluma faydalı bireyler olmaları için değerli öğretmenlerimizin sihirli dokunuşları çok önemlidir. Yeni nesillerimizin en iyi şekilde yetiştirilmesini sağlayan baş aktör öğretmenlerimizin; iletişimleri, mesleki, görsel ve davranışsal imgeleri, tutum ve davranışları konusunda herkese örnek olmaları, mesleklerini en iyi şekilde icra edebilmeleri son derece önemlidir.

Bu tez çalışmasında wattpad öykülerinde okul, okul yöneticileri ve öğretmen imgelerine yönelik yapılan betimlemeler ve bu betimlemeler doğrultusunda öğrencilerin; okul, okul yöneticileri ve öğretmenlerden beklentilerinin neler olduğu araştırılmıştır. Araştırma beş bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde giriş, araştırmanın amacı, önemi, problem ve araştırma soruları; ikinci bölümde alanyazın; üçüncü bölümde araştırmanın modeli, evren-örneklem, veri toplama araçları, verilerin toplanması ve analiz edilmesi; dördüncü bölümde araştırma bulguları ve yorumları, beşinci ve son bölümde ise tartışma, sonuç ve önerilere yer verilmiştir. Bu konuda yazılan öykülerden elde edilen bulgularla genel bir değerlendirme çıkararak bir sonraki araştırmalara yol gösterilmesi amaçlanmıştır.

Öncelikle tez çalışmamda, tez konusunun seçilmesinden, çalışmalarımın planlanması, araştırılması ve yürütülmesi konusunda desteğini esirgemeyen, her konuda bana yardımcı olan tez danışmanım Sn. Doç. Dr. Sultan Bilge KESKİNKILIÇ KARA'ya, her daim benim yanımda olan maddi ve manevi desteklerini hiç esirgemeyen canım annem Tenzile ERGÜN ve sevgili nişanlım Öznur DEMİRCAN'a, canım kardeşlerim İbrahim ERGÜN ve Nazlı YILMAZ'a, çok kıymetli yengem Özgül Gençal ERGÜN'e ve her biri birbirinden değerli ve kıymetli Kültür Üniversitesi ailesi akademisyenlerine (Prof. Dr. Osman TİTREK, Prof. Dr. Ebru OĞUZ, Doç. Dr. Gülten Feryal GÜNDÜZ, Doç. Dr. Münevver MERTOĞLU, Dr. Öğr. Üyesi Demet ZAFER GÜNEŞ), öğretmenlik mesleğine gönül veren tüm öğretmen arkadaşlarıma sonsuz teşekkür ederim.

HAZİRAN 2023

HAKAN ERGÜN

İÇİNDEKİLER

BİLİMSEL ETİK BİLDİRİMİ	i
ÖNSÖZ	ii
ÖZET	vi
ABSTRACT	viii
TABLO LİSTESİ	x
BİRİNCİ BÖLÜM	1
GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu.....	1
1.2. Araştırmanın Amacı.....	4
1.3. Araştırmanın Soruları.....	4
1.4. Araştırmanın Önemi.....	5
1.4. Sayıtlılar.....	5
1.5. Sınırlılıklar.....	6
İKİNCİ BÖLÜM	7
ALANYAZIN	7
2.1. ÖĞRETMEN	7
2.1.1. Öğretmenlik Mesleği.....	8
2.1.2. Öğretmenlik Mesleğinin İmajı.....	10
2.1.3. Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutum.....	11
2.2. OKUL YÖNETİCİSİ	12
2.2.1. Okul Yöneticisinden Beklentiler.....	13
2.3. OKUL	14
2.4. EĞİTİM	15
2.5. İMGE	16
2.6. WATTPAD	17
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	20

YÖNTEM	20
3.1. Araştırmanın Modeli	20
3.2. Evren-Örneklem	20
3.3. Verileri Toplama Süreci ve Verilerin Analizi	22
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	23
BULGULAR VE YORUMLAR	23
1)Wattpad uygulaması öykülerinde okul’a ilişkin tema ve kodlar	23
Tema 1- Olumlu İmgeler:	25
Tema 2- Olumsuz İmgeler:	28
2)Wattpad uygulaması öykülerinde okul yöneticilerine ilişkin tema ve kodlar ...	32
Tema 1- Olumlu İmgeler:	35
Tema 2- Olumsuz İmgeler:	39
3)Wattpad uygulaması öykülerinde öğretmenlere ilişkin tema ve kodlar	48
Tema 1- Olumlu İmgeler:	52
Tema 2- Olumsuz İmgeler:	60
BEŞİNCİ BÖLÜM	77
TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER	77
KAYNAKÇA	86

Enstitüsü	: Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Anabilim Dalı	: Eğitim Bilimleri
Programı	: Eğitim Yönetimi ve Planlaması
Tez Danışmanı	: Doç. Dr. Sultan Bilge Keskinç Kara
Tez Türü ve Tarihi	: Yüksek Lisans – Haziran 2023

WATTPAD ÖYKÜLERİNDE OKUL, YÖNETİCİ VE ÖĞRETMEN İMGESİ

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, wattpad uygulaması içerisinde lise öğrencileri tarafından yazılan öykülerde okul, okul yöneticileri ve öğretmenlere ilişkin yapılan betimlemeleri incelemektir. Çalışmada lise öğrencilerinin wattpad öykülerinde okul, okul yöneticileri ve öğretmenlere ilişkin olumlu ve olumsuz betimlemelerin belirlenmesi ve bu betimlemeler doğrultusunda imgeler üretilmesi amaçlanmaktadır. Araştırmada, nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini wattpad öyküleri, örneklemini ise konusu okul, öğretmen ve yöneticilerin yer aldığı 50 öykü oluşturmaktadır. Wattpad öykülerine yansıyan okul, öğretmen ve yönetici algılarına ilişkin doküman analizi yoluyla elde edilen birbirlerine benzeyen veriler belirli kavram ve temalar çerçevesinde bir araya getirilmiştir. Verilerin analizinde okul, öğretmen ve yönetici algılarına ilişkin imgeler tema olarak belirlenerek belirli başlıklara göre sınıflandırılmış anlaşılır bir biçimde elde edilen veriler tablolaştırılarak yorumlanmıştır.

Araştırma sonucunda okul, okul yöneticileri ve öğretmenlere yönelik olumlu ve olumsuz betimlemeler yapıldığı ve bu betimlemelerin sırasıyla görsel ve davranışsal imgeler olduğu belirlenmiştir. Okula yönelik yapılan olumlu betimlemelerin en çoktan en aza doğru sırasıyla; etkileyici, rahat ve ferah, serbest kıyafetli olması ve estetik olmasının olumlu karşılandığı, olumsuz betimlemelerin ise en çoktan en aza doğru sırasıyla; anormal, ayrımcı, yaşları normalden büyük ve sorunlu öğrenciler olduğu belirlenmiştir. Okul yöneticilerine ilişkin üretilen olumlu imgeler alt temasında yer alan görsel imgeler

kategorisinde, öğrenciler tarafından okul yöneticilerine en çok yapılan betimlemelerden en az betimlemelere doğru sırasıyla; disiplinli, yakışıklı, destekleyen ve öğrencisine güvenen, okul yöneticileri olduğu belirlenmiştir. Okul yöneticilerinin davranışsal imgelerine yönelik yapılan olumsuz betimlemelerin en çoktan en aza doğru sırasıyla; asabi ve sinirli, kuralları çiğneyen, kuralcı ve ceza vermekten zevk alan, şiddet uygulayan ve korkutucu kişiler olduğu belirlenmiştir.

Öğretmenlere ilişkin üretilen olumlu imgeler alt temasında yer alan görsel imge kategorisinde, öğrenciler tarafından öğretmenlere en çok yapılan betimlemelerden en az betimlemelere doğru sırasıyla; yakışıklı, etkileyici ve güzel, cesaretlendiren ve sabırlı oldukları sonucuna varılmıştır. Öğretmenlerin görsel imgelerine yönelik yapılan olumsuz betimlemelerin en çoktan en aza doğru sırasıyla; yaşlı, meymenetsiz ve suratsız oldukları sonucuna varılmıştır. Öğretmenlerin davranışsal imgelerine yönelik yapılan olumsuz betimlemelerin en çoktan en aza doğru sırasıyla; öğretmenlerin öğrencilerini aşağıladıkları, tehditkâr tutum sergiledikleri, korkutucu oldukları, umursamaz davrandıkları, asabi ve sinirli oldukları, takıntılı davrandıkları, ciddi ve sert oldukları sonucuna varılmıştır.

Bu araştırma sonuçlarının, lise öğrencilerinin okula yönelik olarak rahatsız oldukları konuların belirlenmesine, okulu geliştirmeye ve iyileştirmeye yönelik çalışmaların yapılmasına, öğretmenlik mesleği algısının öğrenciler tarafından olumsuz ve saygınlığının düşme sebeplerinin ortaya çıkarılmasında, okul müdürlerinde bulunması gereken kişisel ve liderlik özelliklerinin, öğretmenler ve öğrenciler tarafından beklenen yönde yeterliliklerin güncellenmesinde, okul yöneticileri ve öğretmenlere yönelik Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde özel okullar ve devlet okullarının katılımıyla gerçekleştirilen, öğretmenlik mesleği imajı ile alakalı saygınlık, statüsü ve itibarın azalması gibi kavramlar üzerinde araştırmalar yapılmasına ve okul yöneticileri atamalarında çalışmalar yapılması konusunda literatüre önemli bir katkı sağlayacağı amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Wattpad öyküleri, okul, okul yöneticileri, öğretmenler, imge

Institute : Institute of Graduate Studies
Department : Department of Education Sciences
Program : Educational Administration and Planning
Supervisor : Doç. Dr. Sultan Bilge KESKİNKILIÇ KARA
Thesis Type and Date : Master's – June 2023

THE IMAGE OF SCHOOL, ADMINISTRATORS, AND TEACHERS IN WATTPAD STORIES

ABSTRACT

The aim of this research is to examine the descriptions of school, school administrators, and teachers in the stories written by high school students on the Wattpad application. The study aims to determine the positive and negative descriptions related to school, school administrators, and teachers in Wattpad stories and to generate images based on these descriptions. The research utilizes document analysis as a qualitative research method. The content of the research consists of Wattpad stories, and the examples of the research consists of 50 stories with the theme of school, teachers, and administrators. Similar data obtained through document analysis regarding the perceptions of school, teachers, and administrators reflected in Wattpad stories are compiled under specific concepts and themes. The data analysis involved identifying the images related to perceptions of school, teachers, and administrators as themes and classifying them into specific categories. The obtained data was then organized in tables and interpreted in a comprehensible manner.

As a result of the research, it is determined that both positive and negative descriptions are made about school, school administrators, and teachers, and these descriptions are related to visual, professional, and behavioural images, respectively. The positive descriptions regarding the school, in descending order, include being impressive,

comfortable and spacious, having a relaxed dress code, and being aesthetically pleasing. The negative descriptions, in descending order, include being abnormal, discriminatory, and having older and problematic students. Among the positive images related to school administrators, in the sub-theme of visual image, the most common descriptions made by students about school administrators include being disciplined, handsome, supportive, and trusting towards their students. The negative descriptions related to the behavioural image of school administrators, include behaving short-temperedly and angrily, in descending order, include breaking the rules, being rule-oriented and enjoying giving punishments, resorting to violence, and being intimidating.

In the positive images related to teachers, in the sub-theme of visual image, it is concluded that students commonly describe teachers as handsome, impressive, beautiful, encouraging and patient. The negative images related to teachers, in the sub-theme of visual image, being old and surly. The negative descriptions related to the behavioural image of teachers, in descending order; include teachers belittling their students, include displaying threatening attitudes, being intimidating, behaving short-temperedly and angrily, being indifferent, serious, and strict.

The results of this research are aimed to contribute to identifying the areas of concern for high school students regarding school, initiating efforts to improve and enhance schools, revealing the negative perception of the teaching profession and the reasons for the decline in its prestige, updating the personal and leadership qualities expected from school administrators, teachers, and students, conducting research on concepts such as the decrease in prestige, status, and reputation related to the image of the teaching profession, and conducting studies on school administrator appointments.

Keywords: Wattpad stories, school, school administrators, teachers, image

TABLO LİSTESİ

Tablo 1. İncelenen Öykülerin Bulundukları Bölüm, Okunma ve Beğenilme Sayıları.....	21
Tablo 2. Wattpad uygulaması öykülerinde okul'a ilişkin tema ve kodlar :	23
Table 3. Wattpad uygulaması öykülerinde okul yöneticilerine ilişkin tema ve kodlar:.....	33
Table 4. Wattpad uygulaması öykülerinde öğretmenlere ilişkin tema ve kodlar:.....	48

WATTPAD ÖYKÜLERİNDE OKUL, YÖNETİCİ VE ÖĞRETMEN İMGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

Bu bölümde araştırmanın problem durumu, araştırmanın amacı, alt amaçları, araştırmanın önemi, sayıtlar, araştırmanın sınırlılıkları ve tanımlar yer almaktadır.

1.1. Problem Durumu

Her toplum, kendisini geliştirecek ve yaşatacak bireyler yetiştirir. Bu yönde toplumun beklentilerine cevap verebilecek, gelişen çağa uyum sağlayan, toplum yararını gözeten bireyler yetiştirmek nitelikli bir eğitimle mümkün olabilir. Nitelikli bir eğitimin olması, okul yöneticilerinin, öğretmenlerin ve öğrencilerin bir araya geldiği, öğretme ve öğrenme ortamlarının gerçekleştirildiği okul ile mümkündür. Her okul tektir ve her okulun kendine özgü bir iklimi ve eğitim niteliği vardır. Olumlu bir okul iklimi ve nitelikli bir eğitim ortamı oluşturulmasında okul yöneticileri ve öğretmenlerin önemi yadsınamaz derecede büyüktür. Bu durumların sağlanabilmesi, öğrenci merkezli bir okul anlayışıyla mümkün olabilir. Nasıl ki okulun eğitim kalitesi ve etkililik düzeyi öğrencilerin başarı düzeyleriyle belirlenebiliyorsa, iyi bir okulun kalitesi de nitelikli okul yöneticileri ve öğretmenlerin bulunduğu, öğrencilerin ilgisini çeken ve ihtiyaçlarına cevap veren, başarılı olabilecekleri ortamların sağlanabildiği okul ile mümkün olabilir.

Okul; yöneticisi, öğretmenleri, öğrencileri ve öğrenci velilerinin olduğu karşılıklı iletişim ve etkileşime dayalı sosyal bir örgütsel yapı olduğu söylenebilir. Önceden belirlenmiş amaç ve hedefler doğrultusunda büyük bir toplumsal sorumluluk üstlenen okul, öğrenciyi çok yönlü, çok boyutlu ve çok amaçlı yetiştirerek; onu bireysel, ailesel, kuramsal ve toplumsal hayata ilişkin rollere hazırlamaktadır (Sarıtaş, 2001). Öğrencilerini

gerçek yaşamdaki rollerine hazırlayan okullar toplumun tüm dinamikleriyle iş birliği içerisinde öğrencilerinin gelişimlerini her yönden destekleyebilmeli, öğrencilerin öğrenmelerini daha da istekli hale getirerek, öğrenme güdülerini en üst seviyelere çıkarabilmelidir. Aksi taktirde öğrenciler öğrenme istek ve heyecanını kaybettikçe, okul öğrenciler için anlamsızlaşmaktadır (Turan, 2015). Okulu şekillendiren en önemli öğelerden birinin öğrenciler olduğu düşünüldüğünde onların ihtiyaçlarını karşılayabilecek nitelikli bir okul ile cevap verilebilmesi sağlanabilir. Okullar, öğrencilerin zamanının büyük bir bölümünü geçirdiği önemli bir topluluk alanlarıdır. Bu alanlar öğrencilerin gözünde anlamsızlaştıkça olumsuz okul iklimi oluşabilir. Kimi öğrencilere göre dört duvarı çevrili hapisane, kimi öğrencilere göre işletme, kimi öğrencilere göre ise farklı tanımlamalar farklı mecralarda dile getirilebilir. Bu yüzden okulların, öğrencilerin öğrenmelerini en üst düzeye çıkaran, kendilerini mutlu ve güvende hissetmelerini, öğretmenlerinden ve öğrenme faaliyetlerinden memnun olmalarını sağlayan yerler olması önemlidir (Sarı, Ötünç ve Erceylan, 2007). Okulun fiziksel koşullarının sağlanması, öğrencilerin kendilerini rahat hissedebilecekleri dört duvar arasına sıkıştırılmayan öğrenmelerin olduğu, başarılı ve uzman öğretmenlerin öğrencilerin hayatlarına dokunabildiği okul ortamları sağlanabilmelidir. Bu ortamları ise okul yöneticileri sağlayabilir.

Okul yöneticileri, okulun amaçlarına ulaşması doğrultusunda gerekli olan insan ve maddi kaynakları en verimli şekilde kullanmaktan sorumlu olan kişidir (Çiçek Sağlam, 2016). Bu anlamda başarılı olabilmek için okul yöneticileri elde olan imkânlar dahilinde ihtiyaçları tespit ederek okulu en güzel hale getirebilir. Okulunu güzelleştiren, öğrencilerinin başarıları için bütün imkânlarını seferber eden, kişisel gelişimlerini destekleyen, öğrenci merkezli okul yöneticileri öğrencilerin gözünde çok farklı algılanabilmektedirler. Okul yöneticileri sevgi unsurunu öğrencilerine yansıttığında güler yüzlü, öğrencilerine sevgiyle yaklaşan, başarılarını destekleyen kişiler olarak betimlenebilir. Elindeki imkânlarını kötü kullanıp okulda sorunların çıkmasına zemin hazırlıyorsa o okulun eğitim kalitesinin düşmesine neden olabilir. Karşılaşılan sorunlarla mücadele etmek yerine olumsuz davranışlar sergileyerek, aşırı kuralcı olma, öğrencilerine bağırıp şiddet uygulayan, çatık kaşlı, baskıcı olma özellikleriyle de ön plana çıkabilirler. Okul boyutunda yer alan okul yöneticileri kadar öğretmenlerde öğrenciler gözünde önemli

bir etkidir. Çünkü öğrenme-öğretme ortamında başarıyı etkileyen değişkenlerden en önemlisi ve en kritik olanı öğretmendir (Şevik, 2014; Şişman, 2014). İstemli de istemsiz de olsa öğrencilerin aklında bir öğretmen profili oluşabilir. Oluşan bu öğretmen profilleri, bireylerin hayatlarına dokunabilen, öğrencilerini yaşama hazırlayan, ve rol model olan yapılarıyla öğrenciler üzerinde değiştirici güçleri olduğu söylenebilir. Dış görünüşü, konuşma tarzı, mesleklerini sergilerken öğrencilerle kurduğu iletişim ve yaklaşımı, tutum ve davranışları, kişisel özellikleri, öğrenciler tarafından bir öğretmenin nasıl algılandığı ve hatırlandığıyla ilgili yol gösterici olabilir. Bu nedenle öğretmenin cana yakın, sempatik, hoşgörülü tavır ve davranışları, öğrencilerin istenilen davranışları kazanması açısından önemlidir (Gordon, 1997; Akt. Sadık, 2002). Öğrencilerin okulunu sevdiği kadar öğretmenlerini de sevmesi, okul ve okul başarısına ilişkin algısının olumlu yönde değişmesine katkı sağlar. Kızıldağ (2009), öğretmenlerin destekleyici davranışlarının, öğrencilerin başarısını artırdığını, okul ortamını güvenli ve destekleyici olarak algılayan çocukların ise okul başarılarının daha yüksek olduğunu ifade etmiştir. Bu yüzden öğretmenlerin, öğrenci başarıları üzerinde önemli bir etkisi bulunmaktadır. Öğrenciler tarafından tutum ve davranışları, karakterleri, görünüşleri gibi özelliklerine göre iyi ya da kötü olarak nitelendirilen okul yöneticileri ve öğretmenler, öğrencilerin hayatlarında önemli bir yer tutmaktadır. Öğrencilerde kendilerini rahat ifade edebilecekleri dijital ortamlarda, eğitim ortamlarını, okul yöneticilerini ve öğretmenlerini öykülerinde açıkça betimlemektedirler.

Öğretmenlerin, yöneticilerin, öykülerdeki karakterlerle izler bulması eğitim ortamlarının da öykülerde yansıtılması eğitim açısından bizlere ayna tutarak, gerçeklerin gözler önüne serilmesine yardımcı olabilir. Yazılan öyküler toplumun gerçeklerini, yaşadıklarını, farklı dönemlerini yansıttığı bir gerçekse, eğitim ortamlarından aktarılan öyküler de bir ülkenin eğitim-öğretim serüvenini, öğrencilerin okula, okul yöneticilerine ve öğretmenlere karşı bakış açıları, duygu ve düşüncelerini yansıtma açılarından farklı bir bakış açısı kazandırabilir. Kanada'nın Toronto şehrinde 2006 yılında kurulan Wattpad uygulaması, tamda bu anlamda kullanıcılarına öykülerini özgürce yazmalarına, kendilerini daha iyi ifade edebilmelerine ve popüler olmalarına imkân tanımaktadır. Türkiye'de 3 milyondan fazla kullanıcısı olan ve sunduğu ücretsiz öykü okuma ve yazma özelliğiyle 10-18 yaş aralığında genç grupların yakından takip ettiği ve yorumlar yaptığı

platform haline gelmiştir. Gençlerin kendi gördükleri, yaşadıkları ve olmasını istedikleri alanları kurgularla yansıtmaları, öyküleştiren paylaşımları ve paylaştıkları öykülerden yorumlar almaları ile onların hem takipçi sayısını arttırmakta hem de popüler hale hale gelmelerini sağlamaktadır. Bu yaş aralığında olan gençlerimiz günün çoğunu okul ortamlarında geçirdikleri düşünüldüğünde Wattpad uygulamasında öğrencilerin bakış açısı ile okul, öğretmen ve yönetici imgeleri çeşitli öykülerde yazılarak yer aldığı görülmüştür. Bu durum, öğrencilerin okul, öğretmen ve yönetici imgelerine karşı bir algının olduğunu düşündürmektedir. Alan yazındaki pek çok araştırmalara bakıldığında öğrencilerin kendi öykülerini rahatça yazabildiği wattpad uygulaması çerçevesinde okul, okul yöneticileri ve öğretmen kavramına ilişkin imgelerin incelendiği çalışmaların sınırlı olduğu görülmüştür. Öğrencilerin yazdığı öykülerle de okul, öğretmen ve yönetici imgelerine yönelik beklentilerin neler olduğu öykülerin incelenerek ortaya konulmasıyla mümkün olabilir. Dolayısıyla sadece eğitime dair kalıplaşmış olan yaklaşımlar, değer ve düşünceler, eğitim mevzuatı, geçmişten günümüze eğitim tarihi, yönetmeliklerin yanında, bugüne kadar üzerinde çok da durulmayan okul, öğretmen ve yönetici imgelerinin wattpad uygulaması öyküleriyle incelenip analiz edilmesi de bu alana farklı bir bakış açısı kazandıracağı düşünülmektedir.

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı, okul, yönetici ve öğretmenlerin yer aldığı wattpad uygulamasında yazılan öykülerle, okul, öğretmen ve yönetici imgelerinin nasıl olduğunu saptamaktır.

1.3. Araştırmanın Soruları

Bu araştırmada sosyal öykü anlatıcılığı olan wattpad uygulaması öykülerinde konusu okul, yönetici ve öğretmen olan öyküler incelemeye alınmıştır. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki alt problemler cevaplanmaya çalışılmıştır.

- 1.Wattpad uygulaması öykülerinde okul nasıl betimlenmektedir?
- 2.Wattpad uygulaması öykülerinde okul yöneticileri nasıl betimlenmektedir?
- 3.Wattpad uygulaması öykülerinde öğretmen nasıl betimlenmektedir?

1.4. Araştırmanın Önemi

Dünyada milyonlarca okuyucusu olan ve yıldan yıla artış gösteren Wattpad kullanıcılarının Türkiye'deki kullanıcı sayısının 3 milyonu geçtiği bilinmektedir. Ağır (2017) araştırmasına göre Türkiye, bu uygulamayı kullanan ülkeler arasında ABD ve Filipinler'den sonra üçüncü sırada yer almaktadır. 10-18 yaş arasındaki çocuk ve gençlerin Wattpad uygulamasını çok sevdiği bilindiği aynı zamanda kullanıcı sayısının yüksek olması, eğitime ilişkin okul, öğretmen ve yöneticilerin wattpad uygulaması içerisinde öykülerle de betimlenmesi, eğitime yansımaları açısından bizlere ışık tutmaktadır. Bu anlamda öğrencilerin okul, öğretmen ve yöneticiler üzerine yazmış olduğu öyküler araştırmalara pek konu olmamıştır. Öğrencilerin yazdığı öyküler ile okullarına, okul yöneticilerine ve öğretmenlerine karşı hissettikleri duygu ve düşüncelerini belirlemek, yükledikleri anlamları görebilmek, okulların işlevlerinin şekillenmesi ve hedeflerine ışık tutulabilmesi açısından önemlidir. Öğrencilerin yazdığı öykülerle de okul, öğretmen ve yönetici imgelerine yönelik beklentilerin neler olduğu öykülerin incelenerek ortaya konulmasıyla mümkün olabilir. Literatürde okul, yönetici ve öğretmen algısı ile ilgili yapılmış çalışmalar bulunmasına rağmen, Wattpad uygulamasıyla bu alanda yapılan çalışmalara pek rastlanmamıştır. Wattpad uygulamasında öğrencilerin düşünceleriyle yazılan öyküler incelenerek kendilerinde geliştirmiş oldukları okul, yönetici ve öğretmen algısının belirlenmesi konusunda kapsamlı çalışma yapma gereği duyulmuştur. Bu yüzden eğitim ile ilişkisinin önemine ve araştırılmasının gerekliliğine dikkat çekilerek, Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı eğitim ortamlarının düzenlenmesi, öğretmen ve yöneticilerin yetiştirilmesi ve atanması konusunda literatüre önemli bir katkı sağlayacağı amaçlanmıştır.

1.4. Sayıtlar

Araştırmada örneklem olarak seçilen ve konusu okul, öğretmen ve yöneticilerin yer aldığı 50 öykünün Wattpad'de en çok okunan diğer öyküleri de temsil edebildiği varsayılmıştır.

1.5. Sınırlılıklar

Bu araştırma Wattpad’de sadece Türkçe yazılmış 24 bölüm içerisinde konusu okul, öğretmen ve yönetici öykülerinin anlatıldığı 50 öykü ile sınırlıdır.

WATTPAD ÖYKÜLERİNDE OKUL, YÖNETİCİ VE ÖĞRETMEN İMGESİ

İKİNCİ BÖLÜM

ALANYAZIN

Araştırmanın bu bölümünde öğretmen, okul yöneticisi, okul, eğitim, imge ve wattpad konularına değinilmiştir.

2.1. ÖĞRETMEN

Bir toplumun ilerleyebilmesi, gelişmiş ülkeler seviyesine çıkabilmesi için kaliteli okullara sahip olması ve iyi bir eğitim verebilmesi gerekmektedir. İyi bir eğitim, öğrenci başarılarının artırılması, öğretimin niteliğinin yükseltilmesine bağlıdır. Bu bağlamda sunulan eğitim hizmetinin kalitesini belirleyen, eğitim ile ilgili çıktıları daha iyi hale getirebilmenin en önemli faktörü öğretmenlerdir. Öğretmenlerin bu bağlamda etkililiğinin artırılması, motivasyonu, kendilerini daha fazla geliştirebilecekleri ortamlar hazırlanmalıdır. Özyar ve Seferoğlu (2003)'na göre iyi öğrenciler için kaliteli ve iyi öğretmenlere ihtiyaç olduğunu belirtmektedirler. Görüldüğü üzere kaliteli bir eğitim için öğretmenler en önemli faktördür. Bu yüzden bir ulusun eğitim düzeyi nitelikli öğretmenler yetiştirmekle mümkün olacaktır.

Öğretmenler bireylerin akademik gelişimlerine etki etmektedirler. Bunların dışında bireylerin gelişim alanlarının şekillenmesi konusunda önemli birer destekçidirler. Bireylerin psikolojileri, sosyal uyumları, iletişim becerileri, yeterlilikleri ve topluma faydalı birey olmaları konusunda birer lider konumundadırlar. Bu yüzden öğrenci üzerinde öğretmen etkililiği çok önemlidir. Farklı bakış açılarına sahip, bireylerin gelişim özelliklerini dikkate alan, eğitim sistemindeki gelişmeleri yakından takip eden ve hızlı bir şekilde uyum sağlayan, öğrenmeye açık yeterlilikte olabilmesi gerekmektedir. Öğretmenler topluma ve bireylere örnek, rol modeldir. Herkes bu görevi yapamaz. Diğer mesleklerden çok farklıdır. İnsan psikolojisiyle uğraşan sabır gerektiren bir meslektir. Çocuklarla çalışmayı sevmek, pedagojik yeterliliklere sahip, eğitim ve öğretime kendini

adayabilen, kendinden önce öğrencilerini düşünen nitelikte kişiler ancak öğretmen olabilirler. Kolay sinirlenen, iletişim kuramayan, duyguların yönetilmesi konusunda zayıf olan kişiler öğretmenlik yapamazlar. Öğretmenler, doğası gereği ellerinden gelen her şeyi yapar ve öğretir, her öğrenciye dokunmaya çalışırlar. Bu kadar asil ve şerefli bir meslek olan öğretmenliğin zamanla ülkemizde daha saygın bir meslek olarak görülmesi, toplum yararına daha iyi bir meslek olması gerekirken tam tersi bir istikamette, öğretmenlerin maruz kaldıkları ve onlardan istenilenler, fiziksel ve duygusal enerjilerini maalesef azaltmaktadır. Eğitim sistemindeki eksiklikler maalesef öğretmenlere yüklenmektedir. TEDMEM (2014) raporuna göre, öğretmenlik mesleğinin saygınlığı, toplum tarafından olumsuz algılanmaya başladığı görülmektedir.

Öğretmenlerin saygınlığının azalması, mesleklerine yabancılaşması, iş doyumu, çeşitli ekonomik sebepler, 2023 yılında olmamıza rağmen çoğu öğretmenlerin geçim sıkıntısı çekmesi, kiraların hızla artması ve barınma sorunları, sürekli gündeme gelen öğretmen atama sorunları, mesleğin saygınlığını diğer meslekler karşısında gölgede bırakmaktadır. Elma (2003)'nın yapmış olduğu araştırmaya göre öğretmenlerin mesleklerine yabancılaşmaları çalışma hayatını da değiştirmektedir. Çalışma hayatı değişen öğretmenlerin iletişimleri ve çalışma tarzlarının da değiştiği belirtilmiştir. Öğretmenlerin bu anlamda Wattpad öykülerinde görsel, davranışsal imgeleri, öğrencilerin yazdığı öykülerde yerini almıştır. Mesleğe karşı yabancılaşan öğretmenlerin hem kuruma hemde öğrencilere karşı olumsuz etkiler bıraktığı belirtilmektedir. Sürekli prestij kaybeden öğretmenlik mesleği, eğitimi sıkıcı ve niteliksiz hale getirebilir. Bu anlamda öğretmenlik mesleğinin popüleritesinin artırılması yönünde çalışmalar yapılması gerekmektedir.

2.1.1. Öğretmenlik Mesleği

Öğretmenlik, Millî Eğitim Temel Kanununda “Devletin eğitim, öğretim ve bununla ilgili yönetim görevlerini üzerine alan özel bir ihtisas mesleğidir. Öğretmenler bu görevlerini Türk Millî Eğitiminin amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak ifa etmekle yükümlü olan, öğretmenlik için yeterli genel kültüre, özel alan bilgisine ve pedagojik formasyona sahip, en az dört yıllık yüksekokul mezunu olup devletin eğitim, öğretim ve

bununla ilgili yönetim görevini yapan kişidir” (Millî Eğitim Temel Kanunu,1973) şeklinde tanımlanmaktadır.

Öğretmenlik mesleği, özel uzmanlık bilgisi ve becerisi gerektiren (Şişman, 2006) bunun yanında bilgi aktarma ve bilgi vermenin ötesinde, daha fazla nitelik ve yeterlik gerektiren bir meslek olarak karşımıza çıkmaktadır (Çalışkan, 2005). Sosyal yapı taşlarının en önemli bir parçası olan öğretmenlik mesleğinin sahip olması gereken becerilerde öğretmenler için önemli hale gelmektedir. Son yıllarda ise öğretmenlerin sahip olması gereken beceriler gittikçe genişlemekte, geleneksel anlamda bilgi transferi gerçekleştirmenin yanı sıra öğretmenler günümüzde teknolojiyi etkin kullanmak, ekip halinde çalışmak, okul yönetimine katkıda bulunmak gibi fazladan birçok görevi yerine getirmek zorundadır (Göker ve Gündüz, 2017).

Öğretmenlerin mesleki imajlarının şekillenmesinde toplumun benimsemiş olduğu değerler, öğretmenlerin de mesleki imajları ile toplum üzerinde bıraktığı etki önemli olabilmektedir. Toplumu benimsemiş olduğu değerler, eğitimin önemli yapı taşı olarak bilinen öğretmenlerin öğretmenlik mesleğine atfedilen imajlarını şekillendirmektedir. Bu yüzden toplumun büyük bir kesimine eğitim ve öğretim hizmeti sunan öğretmenlik mesleği toplumun gözünde olumlu bir imaja sahip olmak zorundadır (Bağçeci, Çetin, Ünsal, 2013). Okul sosyal bir yapıdır. Bu yapı eğitim sistemi için önemli bir yere sahiptir. Bu yapıyı oluşturan en önemli insan kaynağı da öğretmenlerdir. Dolayısıyla öğretmenlik mesleği, toplumdaki en önemli meslek gruplarından birisi ve mesleklerin mesleği olarak ifade edilmeyi hak eder. Çünkü öğretmenlik, diğer mesleklerin bilişsel, devinişsel inceliklerinin öğretilmesi sürecinde rol oynayan kilit bir meslektir (Türer, 2009).

Öğretmenler, toplumun sahip olduğu değerleri büyük bir emekle aktaran en önemli yapı taşlarıdır. Bireylere dokunmak, geleceğe hazırlamak gibi en önemli görev ve sorumluluklar öğretmenlere verilmektedir. Bu sorumluluk kapsamında öğretmenlerin öğrencilerini en iyi bir biçimde yetiştirebilmeleri için gerekli nitelik ve donanımına sahip olması gerekmektedir. Bir okuldaki kaliteli eğitimin temeli nitelikli öğretmenlerle mümkün olabilmektedir. Kaynağı insan olan bireylerin yetiştirilmesinde önemli olan ne kadar beceriler varsa bu becerilerin kazandırılmasında da öğretmenler önemli rol almaktadırlar. Bu nedenle öğretmenlerinde mesleklerini icra edebilmeleri için önce

kendilerinin becerikli, sürekli gelişimi ve değişimi destekleyen niteliklere sahip olması gerekmektedir. Seferoğlu'na (2004) göre ise nitelikli bir öğretmen, mesleki ve kişisel açıdan kendini geliştiren ve bunun için çeşitli fırsatları araştırıp değerlendiren kişi olmalıdır. Yavuz'a (2020) göre, "Kendisinin öğretmeni olamayan hiç kimsenin öğretmeni olamaz." Öğretmenler, yaptıkları işe sadece meslek olarak bakmamalı, kendi gelişimleri açısından da öğrenme yolculuğuna eşlik etmelidirler.

Öğretmenler, öğrencileri ve çevresi için rol modeldir. Yaşadığı topluma örnek olup iyi bir izlenim bırakmalıdır. Çünkü çevresindekiler öğretmenleri gözlemleyerek model almaktadırlar (Akcan ve Polat, 2016). Bu yüzden öğretmenler, tutum ve davranışları, dış görünüşü, tarzı, konuşması, yürüyüşü, kıyafetleri, kullandıkları kelimeleriyle topluma örnek olmalı, öğrencilerine ve çevresine rol model olduğu bilinciyle de hareket etmelidirler. Öğretmenlik mesleği denildiğinde; mesleği yerine getiren öğretmenlerin görev ve sorumlulukları ilk akla gelebilir. Fakat, bireylerin yetiştirilmesinde, toplumun öğretmenlerden beklentileri fazla olduğu kadar bu mesleğin akıllarda şekillenen imajı da önemlidir.

2.1.2. Öğretmenlik Mesleğinin İmajı

Günümüzde çoğu kişi, kurum ya da işletmeler olumlu ya da olumsuz bir imaja sahiptirler. Meslekler ürün, hizmet ve nitelik gibi farklı alanlara ve ihtiyaçlara göre farklılık gösterdiği için yansıttıkları imajları ile ön plana çıkmaktadırlar. Peltekoğlu (1998) imajı, çalışanlar tarafından kuruma kazandırılan algı ya da izlenimlerin olduğunu belirtirken, mesleği yerine getirenlerin ise bu mesleğe kazandırdıkları algı ya da izlenimlerin toplamını mesleki imaj olarak tanımlamaktadır. Mesleki İmaj, bir meslek hakkındaki izlenimleri, algıları, görüş ve düşünceleri içermektedir. Dolayısıyla kurumun hedef kitlesinde bulunanların, kurumu nasıl algıladıklarına bağlıdır. Okul da bir eğitim kurumudur. Bu eğitim kurumunun en iyi şeklide yansıtacak olan yine okul paydaşlarıdır. Bu paydaşlar arasında en önemli görev öğretmenlere düşmektedir. Mesleki imajıyla toplum üzerinde bıraktığı olumlu yönde izlenim ve etkiler, toplumdaki insanların okula yönelik pozitif algılarını da arttırmaktadır. İnsanlar, bir mesleğin imajı konusunda değerlendirmelerde bulunurken o mesleği yapanların tutum ve davranışları, görünüşleri,

iletişimi, beden dili gibi özellikleri göz önünde bulundurmaktadırlar. Toplum tarafından, önemli sayılan görevleri icra eden bir meslek olan öğretmenlik mesleği, toplumlara ve kültürlerle göre farklılık gösterse de ülkemizde değerli ve saygın bir meslek olarak görülmektedir. İnsanlarla ilişkili olmasından dolayı kutsal, emek ve sabır isteyen bir meslektir. Şişman’a göre (2006) Türk eğitim tarihinde öğretmen denince, öğretmenliğin insanlara örnek olabilecek, saygı duyulan bir meslek olduğunu belirtmiştir. Osmanlı Devletinin gelenekleri ve devletçi yapısı doğrultusunda en saygın meslek olan öğretmenlik mesleği, Türkiye Cumhuriyeti tarihinde’ de 2000’li yıllara kadar saygınlığını korumuştur. Bu yıllara kadar çeşitli ekonomik krizlerin yaşanmasıyla özel sektörlerde işten çıkarmalar yaşanmış, iş güvencesi ve devlet memurluğu olan öğretmenlik daha da değerli hale gelmiştir.

2000’li yıllardan sonra öğretmenlik mesleğini icra eden öğretmen sayısı çok fazla olduğu için devletin öğretmenlere ekonomik katkı sağlaması zorlaşmıştır. Öğretmenlerin gelir düzeylerinin düşmesi, öğretmenlerin yaptıkları işlerin birçok kişi tarafından yapılabileceği düşüncesi, öğretmenlik mesleğinin sahip olduğu nitelik ve özelliklere sahip olmayan öğretmenlerin yerini, belirli bir ücret karşılığında, farklı meslek grupları doldurarak, ücretli öğretmenlik yapması mesleğin statüsünü gün geçtikçe daha da düşürmektedir. Erden’e göre (2017) öğretmenlerin gelir düzeylerinin düşük olmasının yanında, eğitim verdikleri kademelerin yaşlarında farklılık ve bilgi düzeylerinin az olması da öğretmenlik mesleki statüsünü düşürdüğünü vurgulamaktadır. Öğretmenlerin mesleki özerkliklerinin olmaması, sadece programın uygulayıcısı rolünde bulunmaları, yaşanan ekonomik sıkıntılardan dolayı öğretmenlerin meslekleri dışında ek işlerle uğraşması, öğretmenlik mesleğinin saygınlığını düşürmekte buna bağlı olarakta her geçen günü eğitim kalitesinin azalmasına neden olmaktadır.

2.1.3. Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutum

Tutum: “Bir bireye atfedilen ve onun bir psikolojik obje ile ilgili düşünce, duygu ve davranışlarını düzenli bir biçimde oluşturan bir eğilimdir” (Kağıtçıbaşı, 2010: 110). Diğer bir deyişle, insanların davranışlarını tüm boyutlarıyla ifade edilmesi için kullanılan bir kavramdır diyebiliriz. Eğitim örgütleri açısından bakıldığında, öğretmenlerin

mesleklerine ilişkin tutumları eğitim kalitesi ve niteliği için önemli hale gelmektedir. Öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları, mesleklerine bağlı olma düzeylerini, işlerini severek yapıp, doyum sağlamalarını etkilemektedir. Semerci ve Semerci'ye göre (2004) öğretmenlerin mesleklerine ilişkin tutumları, davranışlarına yansiyarak, öğrencilerin kişilik gelişimlerinin olumlu ya da olumsuz yönde etkilenmesi ve öğretmen-öğrenci ilişkilerinin sağlıklı ya da sağlıklı olmaması yönünde önemli bir rol oynadığını belirtmektedirler. Öğretmenlik mesleğini uygulayacak öğretmenlerin bu mesleğin gerekliliklerini yerine getirebilmeleri için mesleğe yönelik tutumlarının olumlu olması gerekir. Öğretmen yetiştirme programlarında mesleğe ilişkin tutumlar belirlenmeli ve dikkate alınmalıdır. Çapa ve Çil (2000) tarafından yapılan çalışmada, kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre öğretmenlik mesleğini sevme boyutunun daha fazla olduğu ancak kendine güven konusunda ise erkek öğrencilerin daha fazla olumlu tutum içerisinde oldukları belirtilmiştir. Diğer taraftan Bozdoğan, Aydın ve Yıldırım (2007) tarafından yapılan araştırma sonuçlarına göre, cinsiyete ve öğrenim gördükleri bölümü seçme konusunda öğretmen adaylarının, öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarında anlamlı değişiklik olduğu tespit edilmiştir. Öğretmenler sadece programın uygulayıcısı değil aynı zamanda iyi bir nitelikli eğitimci olmaları da gerekmektedir.

2.2. OKUL YÖNETİCİSİ

Tüm toplumlar için eğitim önemli bir süreçtir. Toplum bireylerinin geleceğe hazırlanması süreci için de en iyi eğitim ortamının okul olduğu bilinmektedir. Okulların başarısı ve nesillerin geleceği için etkili okul yöneticilerine ihtiyaç vardır. Okul yöneticisi denildiğinde hep insanların zihinlerinde canlanan otorite figürü vardır. Genellikle okulun denetimi, yönetimi ve disiplininden sorumlu olan figürdür. Ancak 21. yüzyılda okul yöneticilerinden beklentiler artmış, okul kalite ve başarısının artırılmasında bir lider konumuna gelmiştir. Bu anlamda “yeni yüzyılda okul yöneticilerinin “eğitim ve öğretim niteliğine sahip, mesleki gelişimini sürdüren, kendini sürekli güncelleyen, teknolojiyi takip eden, okulun her açıdan gelişimi için çaba gösteren, toplumla, çevreyle ve çalışanlarıyla iyi ilişkiler kuran ve sorumluluk sahibi birer lider” olmaları çağa uygun yeterlikler olarak onlardan beklenendir (Gürbüz ve diğ., 2013, s. 169).

Türkiye’de okul yöneticisi denildiğinde ilk akla okul müdürü ve okul müdür yardımcıları gelmektedir. Okulun yönetiminden ve denetiminden sorumlu olan kişilerdir. Okul içerisinde bulunan bütün değişkenleri göz önünde bulundurarak okullarına etkili bir liderlik yaparlar. Okulda bulunan öğrencilerin sosyo-ekonomik durumu, okulun yer aldığı sosyal çevre, öğrenim seviyeleri, yönetim yapısı, okulun büyüklüğü ve öğrenci gurubunun yapısı, üst yönetimin başarıya ilişkin çabaları, okulun harcamaları, liderlik biçimleri, içsel ve dışsal ödüllendirme yapısı, öğretim programlarındaki farklılıklar, ailelerin okul ile olan ilişkileri, beklentiler, öğretmenlerin okul yöneticileriyle olan iletişimi, gibi bir çok faktör etkili okul değişkenleri arasında yer alır (Ghani, 2013; Carrasco ve Martin, 2012, Akt. Uğurlu, Demir, 2016). Dolayısıyla okulların başarısı için bu değişkenleri dikkate alan, okul eşgüdümünü sağlayabilen ve iyi yönetebilen etkili okul yöneticileri ile mümkün olabilir. Bu anlamda okul yöneticileri, okul kültürünün gelişmesi ve eğitim hedeflerinin amaçlarına ulaşabilmesi için okul değişkenlerini de dikkate alarak çalışmalar yaparlar. Okul etkililiğinin tespitinde temel ölçüt olarak genellikle araştırmalarda okul amaçlarının kullanıldığı görülmektedir (Şişman, 2012). Okulun amaçlarına ulaşması için öğretmen, veli ve öğrenciler gibi okul paydaşlarından beklentiler olsa da en fazla beklentinin okul müdürlerinin üzerinde olduğu bilinmektedir. Çoğu okul yöneticileri beklentileri karşılayabilmek için bilerek ya da bilmeyerekte olsa okulların amaçlarına ulaşabilmesi için yönetim süreçlerini kullanırlar. Okul yöneticilerinin karar alma, planlama, örgütleme, eşgüdüm sağlama, iletişim kurma ve değerlendirme gibi yönetim süreçlerinden yararlanarak sorumluluklarını yerine getirirler. Bu yönetim süreçleriyle olumlu okul iklimin oluşması, okulun hedeflerine ulaşması, okuldaki iş görenlerin geliştirilmesi, öğretmen ve öğrencilerin öğretme ve öğrenme sürecini kolaylaştırıcı ortamların sağlanması, sürekli gelişimlerinin desteklenmesi, teşvik edilip motive edilmesi gibi etkili okulların oluşması için okul yöneticileri üzerine düşen bu sorumlulukları yerine getirirler.

2.2.1. Okul Yöneticisinden Beklentiler

Balcı’ya göre (2021) günümüzde okul yöneticilerinden beklentiler giderek artmakta, çağdaş ve yetiştirilmesi konusunda birtakım özelliklere sahip olması gerektiği belirtilmektedir. Bu beklentilerin sırasıyla; okul yöneticilerinin eğitim vizyonu olmaları, eğitim-öğretim proram liderliği yapmaları, disiplinli, değerlendirme uzmanı olabilen,

toplumu inşa edebilen özellikleri olan, halk ile ilişkileri ve iletişimi, bütçeyi iyi değerlendiren ve analiz eden, özel bir program yöneticisi olmaları beklenmektedir. Artık okul yöneticileri, geleneksel yönetimlerden uzak, öğretim lideri olmak durumunda kalmaktadırlar. Bu bağlamda öğretmenlerin kendilerini geliştirebilecekleri imkânlar yaratabilen ve eğitim alabilmeleri konusunda destekleyecek girişimde bulunabilmelidirler. Bunlara ek olarak öğrencilerin öğrenmesi için çevre ile ilişkili ve eşgüdümü sağlayabilen ve öğrenci beklentilerini karşılayabilmek için girişimde bulunabilmelidirler. Artık sadece öğrenci başarı ve düzeyinden öğretmenler değil okul yöneticileri de sorumludur. Okul yöneticilerinin okul başarısı ve öğrenci başarılarında etkili olabilmeleri için güçlü potansiyeli olan okul yöneticilerinin yetiştirilmesi ve okul yöneticilerine mentörlük yapılması önemli hale gelmektedir.

Çalışanların okulun amaçları doğrultusunda harekete geçirilmesi için dönüşümcü, kapasite ve yetenekleri doğrultusunda görev paylaşımlarının etkili bir şekilde dağıtılması için dağıtımcı liderlik özelliklerinin üstlenilmesi gerekmektedir. İş görenlerin motivasyonu ve kapasiteleri kullanılarak okulu yeniden yapılandırmak, öğrenci beklentilerine cevap vererek kaliteli bir eğitim için işbirlikçi çalışmalara özendirilmesi gerekmektedir. Bunun için Okul yöneticilerinin liderlik özelliklerini üstlenmeleri gerekir. Çağdaş ve liderlik özelliklerinden yoksun okul yöneticilerinin, geleneksel bir anlayışla yönetime devam etmesi, okul iklimine, iş görenlere ve eğitimin kalitesine zarar vermektedir. Öğrencilerin okul yönetiminden beklentileri wattpad öykülerinde betimlenmiştir. Bu çalışma ve bu alanda yapılmış çalışmalardan faydalanılarak okul yöneticilerinin belirlenmesinde ve öğrencilerin beklentilerinin karşılanması konusunda bizlere yol gösterici olabilir.

2.3. OKUL

Okul, ortak bir eğitim ve öğretimin belirli bir plan ve program dâhilinde belli bir yaş grubundaki bireylere sunularak, o bireylere bilgi, beceri ve tutumun kazandırılmasına çalışılan bir kurum ya da bu çalışmaların gerçekleştirildiği yer şeklinde tanımlanabilir (Kramer, 1995). Okul kurumunun en önemli özelliği çok farklı değerlerin bulunduğu insan üzerinde çalışmasıdır. Topluma yararlı, faydalı ve toplumları kalkındıracak

bireylerin yetiştirilmesi açısından önemli bir yerdir. Bu yüzden okul ve çevresi arasında köprü görevi görebilmesi oldukça önemlidir. Okulun bireylere kazandırdığı beceriler ve olumlu etkilerle çevrenin olumsuz etkilerini değiştirebilmek mümkün olabilir. Okul çevreden, çevre de okuldan tamamen ayrı kaldığında birinin ürününün diğerine uymakta sorun yaratması nedeniyle okul ile çevre arasında iyi ilişkiler kurulması zorunludur (Bursalıoğlu, 1998, s. 34).

Toplumdaki gereksinimlerin artmasıyla okullardan beklentiler artmaya başlamıştır. Günümüzde de okul denilen bu toplumsal sistem eskiden olduğu gibi kendisinden pek çok şey beklenen ve aynı zamanda eleştirilen bir örgütsel yapı özelliğini devam ettirmektedir (Aydın, 2012, s.2). Kimilerine göre okul; işletme, örgüt, aile, insan topluluğu ya da bireyleri hayata hazırlayan bir kurum olarak değerlendirilse de beklentilere cevap verebilmek için bilginin ve toplumsal değerlerin aktarılmasında bireylere önemli görevler yüklemektedir.

Bireylerin yaşamlarının merkezinde olan okullar, onlar için eğitim-öğretim ortamı olması dışında yaşam alanı olarakta ifade edebiliriz. Öğrenci, öğretmen ve okul yöneticilerinin olduğu ve sürekli iletişim halinde olunan yaşam alanıdır. Öğrencilerin akademik gelişimlerin yanında sosyal gelişimleri de desteklemektedir. Bu anlamda öğrenciler ve diğer okul paydaşları için okul kaliteli ve nitelikli olması önemli olmaktadır.

2.4. EĞİTİM

Eğitim bireyin yaşam boyu edinmiş olduğu öğrenmelerdir. Bu öğrenmeler okul içinde ve dışında gerçekleşebilmektedir. Eğitimin amacı da bireye istenilen davranışları kazandırabilmek için gerekli plan ve program uygulandığı süreçlerin tümüdür.

Zengin ve başarılı bir ülke için eğitim çok önemlidir. "Bir toplumun yaşama tarzının belirlenmesini, kültürün gelecek kuşaklara sağlıklı olarak aktarılmasındaki milli hassasiyetini, toplum kalkınmasını, ideal insan ve onun şahsiyetinin inşası gibi toplumun varlığının temel varoluş ilkelerini koruyan, geliştiren ve onu geleceğe hazırlamada dinamik bir fonksiyon taşır (Akın, Şimşek ve Erdem, 2007:7,Akt.Şener,Gönül 2018)." Ülkenin bireylerinin en iyi şekilde gelişmesini ve yetişmesini sağlar. Eğitim olgusuna

yönelik en temel beklenti; günümüz yaşam ihtiyaçlarına cevap veren, sorgulayan, düşünen, eleştiren, araştıran, mücadele eden, üreten, merak eden, girişimci ruha sahip, dünyadaki gelişmeleri takip edebilen, toplumsal yaşama katkı sağlayabilen, ulusal değerlerinin farkında, evrensel açıdan ise temel insan haklarına ve barış kültürüne sahip ve bu evrensel değerlere saygılı bireylerin yetiştirilmesidir (Hareket, Erdoğan ve Dündar, 2016:288; Anıl, 2009).

Eğitim sisteminin amacı nitelikli insan yetiştirmek, bireylerin ilgilerine ve beklentilerine cevap verebilmektir. Aynı zamanda toplumsal kalkınmayı sağlayabilmek için nitelikli insan gücünün eğitimle yetiştirilmesi önemlidir. Bu eğitimlerin en iyi şekilde verileceği ortamlarda okullardır. Okulların eğitim kalitesi ve yüksek programlarla donatılmış olması ülkenin sosyal ve ekonomik gelişimine katkı sağlamaktadır. Bu yüzden birey ve ülke için eğitimin her bir basamağı çok önemlidir. Başarılı ve istikrarlı temeller üzerine atılan eğitim ile istenilen hedeflere ulaşılması mümkün olabilir.

2.5. İMGE

İmge, bir çok tanımlamalar yapılmasına rağmen gizemini koruyan bir kavramdır. İnsan doğasında var olan yaratımla ortaya çıktığı bilinmektedir. Çok eskiden insanlar toplumsal ve sosyal ihtiyaçları doğrultusunda ve oynadıkları oyunları, gösterilerini toprakların üzerine çizdikleri bilinmektedir. Zamanla toprağın üzerine yapılan basit şekiller sayesinde harflerin, sayıların geliştirilmesine zemin hazırlamıştır. Bu yüzden insanlar anlayabilmek ve iletişim kurabilmek için çeşitli imgeleri kullandığı bilinmektedir. Geçmişe bakıldığında duvar resimleri ve zamanla imgelerin bir araya getirilmesiyle çivi yazıları bunlara birer örnek olarak gösterilebilir. Geçmişte bir takım duvara çizilen imgelerden, insanların korktuğu bilinmektedir. Örneğin bir hikayede Bizans İmparatoru'nun imgesinden korkulduğu şu şekilde anlatılmaktadır: Bizans imparatoru'nun elinde bulundurduğu imge, köy ve kentlerde dolaştığında aslında Bizans imparatoru kendisi o köy ve kentlerde olmasa dahi kendisi gitmiş gibi bir etki bıraktığı ve oradaki insanların imgeden korktuğu bilinmektedir. Yani imgeye zarar vermek, karşı gelmek olarak algılanmaktaydı. Ortaçağ dönemlerinde insanlar Tanrı'yı resmedemedikleri bilinmektedir. Günümüzde resmedilen ya da putlaştırılan Tanrılar

olduğu bilinmektedir. Putlara tapan insanlar için o imgeler bir anlam ifade etmekte ve yıllar boyu saygı gösterilmektedir. Fakat İslam dininde Tanrı resmedilemez ve kalpte yaşatılır.

Diğer taraftan ilk olarak kağıt üzerine baskı yapılması, neslerin görüntülerinin bir yüzeye düşürülmesi gerçekleştirilmiştir. Teknolojinin gelişmesiyle beraber fotoğraf makinesi, sinema ve televizyonlarla insanların daha fazla hareketli nesneleri görmesi, resmetmesi daha da kolay hale gelmiştir. Edgar Dale'nin araştırmalarına göre bir kitaptan okunan sayfa sayısının çok azının hatırlandığı ama izlenen bir filmin ise neredeyse yarısına yakınının hatırlandığı bilinmektedir. Bu yüzden imgeler daima görülmeli ve gözlemlenmelidir diyebiliriz. Görülen imgeler karmaşıktı olsa insanlar bu durumu bilişlerinde anlamları olarak bir yere koyabildiği bilinmektedir. Türk Dil Kurumu'na göre (2006) bu durum, “bir nesneyi doğrudan doğruya yeniden tanıtmaya yarayacak bir biçimde göz önüne seren şey, duyu organlarıyla algılanmış olan bir şeyin somut ya da düşüncel kopyasıdır” şeklinde ifade edilmektedir. Diğer bir ifade ile Keser'e göre (2005) imge, gerçek olan şeylerin aynısının olmadığını, insanların zihinsel süreçlerden geçirerek anlamlandırdığını ve yeniden kurduğu bir biçim olarak ifade etmektedir. Alakuş ve Özsoy'un (2017) yapmış oldukları araştırmalara göre ise imgenin “hayal”, “düş”, “izlenim” ve “görüntü” gibi anlamdaş terimlerde kullanıldığını belirtmektedirler. İmge kelimesiyle anlamdaş olarak kullanılan “görüntü” insanların zihinlerinde canlandırdığı ve anlamlandırdığı bilişlerindeki gerçekliğin görüntüsü olduğunu ifade etmişlerdir. Bu yüzden imgenin özelliklerinin belirlenmesi ve doğru tanımlanması alana katkı sağlayabilir. Konumuz itibarıyla imge, Wattpad uygulaması içerisinde yazmış olduğu öykülerden yola çıkarak okul, öğretmen ve yöneticilerinin öğrencilerin zihinlerinde oluşturdukları izlenimleri ve görsel yansımalarının wattpad öykülerinde yaptıkları betimlemeler aracılığı ile imgeleştirerek belirlenmesi ve sunulmasıdır.

2.6. WATTPAD

Okul yıllarında çoğu kişinin eline bir kağıt kalem aldığı ve okul anılarını yazdığı, yeri geldiğinde günlükler tuttuğu, geçmişe dönüp anılarını okuyarak canlandırabileceği hikayeleri ya da hikaye denemeleri olmuştur. Yıllar yılı devam eden yazma deneyimlerimiz dijitalleşme ile artık kağıttan dijital ekranlara doğru kaymaya başlamıştır.

Her geçen gün dijitalleşme ekrana olan bağımlılığı arttırmakta özellikle Z kuşağı olarak adlandırdığımız kuşağımızın yaratıcı ve üretici özellikleriyle sanal platformlar üzerinden kendi hikâyelerini yazdığı ve kendi kültürlerini oluşturdukları görülmektedir. Wattpad uygulaması tam da bu anlamda kullanıcılarına hikayelerini özgürce yazmalarına kendilerini daha iyi ifade edebilmelerine ve popüler olmalarına imkân tanımaktadır. Toronto’da 2006 yılında kurulan Wattpad, kısaca bir okuma ve yazma platformudur (Karağuz, 2016, s. 609). Gençlerin kendi gördükleri, yaşadıkları ve olmasını istedikleri alanları kurgularla yansıtmaları, öyküleştirip paylaşmaları ve paylaştıkları öykülerden yorumlar almaları ile onların hem takipçi sayısını arttırmakta hem de popüler hale gelmelerini sağlamaktadır. Artık eskisi gibi yazar öykülerini okuyarak değil, okurlarının yorumları, ortak bakış açıları ve yaşadıklarının da öyküler içerisinde olduğu gözlenmektedir. Yani sadece yazar değil, etkileşimli hem yazar hem de okur kitlesinin yansımaları öykülerde görülmektedir.

Wattpad Ocak 2019 verilerine bakıldığında, Wattpad’in 65 milyonun üzerinde kullanıcısı olmakla birlikte toplamda 565 milyondan fazla öyküsü, aylık da 70 milyon kullanıcısı bulunmaktadır. Wattpad 50’nin üzerinde dile imkân verse de içeriklerin %77’si İngilizce olarak yazılmaktadır. Ayrıca kullanıcıların % 70’ini kadınlar, %30’unu erkekler, %80’ini ise milenyum, Z kuşağı oluşturmakta ve kullanıcıların %85’i Wattpad’e mobilden bağlanmaktadır(<https://en.wikipedia.org/wiki/Wattpad>). Ayrıca Wattpad platformunun sunduğu ücretsiz öykü okuma ve yazma özelliğiyle genç grupların özellikle (10-18 yaş aralığında okul çağında olan kişilerin) yakından takip ettiği, incelediği ve yorumlar yaptığı platform haline gelmiştir.

Wattpad 2015 yılında dünya çapında 40 milyon kullanıcıya ulaştığında bunlardan 3 milyon kullanıcının Türk kullanıcılarının olduğu sayısal verilere yansımıştır. Bu anlamda Türkiye, ABD ve Filipin’lerden sonra Wattpad uygulamasını aktif olarak kullanan üçüncü ülke konumuna gelmiştir. Bu kullanıcı kitlesi ve yaş aralığında olan gençlerimiz günün çoğunu okul ortamlarında geçirdikleri düşünüldüğünde okul ortamlarında bulunan öğretmen ve yöneticileri de onların öykülerinde yerlerini almaktadır. Öğretmenlerin, yöneticilerin, öykülerdeki karakterlerle de izler bulması

eğitim ortamlarının da öykülerde yansıtılması eğitim açısından önemli bilgiler vermektedir.

Wattpad uygulamasında kullanıcı hesabı açmak isteyenler; e-posta, facebook ve google+ hesaplarını kullanarak kolayca hesap açabilmektedirler. Hesaplarını kendi isteklerine bağlı takma adlarla ya da kendi adlarıyla açabilir, açtıktan sonra profil fotoğrafı koyabilir, kendilerini profil bölümünde kısaca tanıtabilirler. Wattpad hesabı açmak için 13 yaş sınırı olduğu hatırlatılmaktadır. Diğer taraftan içerik ve davranış kurallarının okunarak onaylandıktan sonra kaydolunması istenilmektedir.

Wattpad uygulamasının içerisinde bulunan kütüphane sekmesi ile kullanıcılarına yazılan öykülerin ücretsiz okunmasına imkân sunmaktadır. Kütüphane sekmesinin altında bulunan arşiv başlığı ile istediğiniz öyküleri, öyküler alanına indirerek çevrimdışı olsanız bile okuma kolaylığı sağlar. Bu arşiv alanını Wattpad kullanıcının kendisine özel bir alan olarak sunmaktadır. Kullanıcılar isterlerse “Arkadaş Davet Etme” sekmesi ile Facebook ve e-mail adreslerinde ekli olan kişi listelerinden arkadaşlarını Wattpad uygulamasına hesap açmaları için davet edebilirler.

Kendi öykülerimizi yazmak istersek eğer, ana sayfadaki “yaz” sekmesine basılarak açılan sekmeden “yeni bir hikâye oluştur’a tıklanır. Yazılacak öykü için başlık, açıklama, karakterler gibi eklemeler yapılır. Sonraki aşamada öykünün türü yazılacak dil, hedef kitle başlığı seçilir. Hedef kitle, popülerlik ve oy(yıldız) için çok önemlidir. Yazmaya başlamadan önce bu özellikler yazar tarafından özenle seçilerek öyküler yazılmaya başlanılmaktadır.

WATTPAD ÖYKÜLERİNDE OKUL, YÖNETİCİ VE ÖĞRETMEN İMGESİ

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, evren ve örnekleme, veri toplama ve verilerin analizi süreci hakkında bilgi verilmiştir.

3.1. Araştırmanın Modeli

Araştırmada wattpad uygulaması öykülerinde 2020-2022 yılları arasında yazılmış öyküler belirlenen ölçütler çerçevesinde incelenmiştir. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi tekniği kullanılmıştır. Araştırma konusu hakkında diğer kişi ya da kurumlar tarafından yazılmış, hazırlanmış ya da yaratılmış çeşitli yazı, belge, yapım veya kalıntının toplanması ve incelenmesi doküman analizi olarak kabul edilmektedir (Seyidoğlu, 2016).

“İlişkilerin, etkinliklerin, durumların ya da materyallerin niteliğinin incelendiği çalışmalara nitel araştırmalar denir.” (Fraenkel ve Wallen, 2006’dan akt., Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz, Demirel, 2011, s. 254). Karasar (2005) doküman analizini belli bir amaç doğrultusunda kaynakları bulma, okuma, not alma ve değerlendirme sürecinde ortaya çıkan bir işlem olarak açıklamaktadır” (Karasar 2009’dan akt. Sak, Şahin Sak, Şendil ve Nas, 2021, s.230).

3.2. Evren-Örneklem

Araştırmacı nitel araştırmalarda örneklem elde etmek için kimi ve neyi araştırma konusu edineceğine karar vermektedir. Araştırma ile ilgili evren ve olaylar saptanır. Çalışma grubuna dahil edilecek ölçütler belirlenir. Ölçüt örnekleme yöntemindeki temel anlayış önceden belirlenmiş bir dizi ölçütü karşılayan bütün durumların çalışılmasıdır

(Yıldırım & Şimşek, 2011). Daha sonra araştırmaya hangi ölçütlerin dahil edileceği ya da edilmeyeceği belirlendikten sonra araştırmaya geçilir.

Bu araştırmanın evrenini konusu okul, okul yöneticisi ve öğretmen olan Wattpad uygulaması öyküleri oluşturmaktadır. Ocak 2020 ve Aralık 2022 tarihleri arasında bu konu kapsamında olan 220 öykü belirlenmiştir. Araştırmada bu öykülerin tamamı incelenmemiş olup inceleme örneklem üzerinde gerçekleştirilmiştir. Örneklem dahil edilecek öykülerin seçilmesinde yazım dilinin Türkçe olması, lise öğrencileri tarafından yazılmış olması ve cinsel içerikli olmaması ilk ölçütleri oluşturmuştur. Bu ölçütleri uyguladıktan sonra geriye kalan 184 öykü içinden en çok okunan ilk 50 öykü döküman analizine tabi tutulmuştur. Araştırmaya dahil edilen öykülerin isimleri, bulundukları bölümü, okunma ve beğenilme sayılarına tablo 1’de yer verilmiştir. Ancak incelenecek öyküler konu ile sınırlı tutulmayıp, aynı zamanda dilinin türkçe olması, cinsel içerikli olmaması ve en çok okunan 50 öykü olmasına özen gösterilerek seçilmiştir.

Tablo 1. İncelenen Öykülerin Bulundukları Bölüm, Okunma ve Beğenilme Sayıları

<i>Kitabın Adı</i>	<i>Bulunduğu Bölüm</i>	<i>Okunma Sayısı</i>	<i>Beğenilme Sayısı</i>
Sosyopat Lise	Genç Kurgu Hikâyeleri	2.9 milyon	100.000
Piskopat Öğretmen	Genç Kurgu Hikâyeleri	399 milyon	10.900
Sayko Lise	Genç Kurgu Hikâyeleri	614 milyon	37.200
Okul Müdürüm	Genç Kurgu Hikâyeleri	302 milyon	11.200
Ortaokul Günlüğüm	Genç Kurgu Hikâyeleri	4.7 milyon	128
Sırlar Okulu	Gizem Gerilim Hikâyeleri	10.7 milyon	498.000
Yeni Okul	Genç Kurgu Hikâyeleri	3 milyon	120.000
Öğretmenim	Genç Kız Edebiyatı Hikâyeleri	259 bin	8.400
Yeni Okulum	Genç Kurgu Hikâyeleri	845 bin	35.600
Kurt Okulu	Fantastik Hikâyeleri	272 bin	12.600
Okuldaki Uyuz	Genç Kurgu Hikâyeleri	412 bin	16.900
İzmir Şekeri	Genç Kurgu Hikâyeleri	45 bin 700	2.200
Yeni Lisem	Genç Kurgu Hikâyeleri	336 bin	15300
Öğretmen mi?	Genç Kurgu Hikâyeleri	309 bin	10.100
Ay Işığı	Genç Kız Edebiyatı Hikâyeleri	14 bin 100	561
Dünyanın en garip okulu	Genç Kurgu Hikâyeleri	1500	44
Düşman Sınıflar	Genç Kurgu Hikâyeleri	528 bin	7.000
Müdür	Genç Kurgu Hikâyeleri	7 bin	302
Gıcık Öğretmen	Genç Kurgu Hikâyeleri	187 bin	6.800
Öğretmenim Canım Benim	Genç Kurgu Hikâyeleri	157 bin	1.400
Hırka	Genç Kurgu Hikâyeleri	55 bin 200	1.600
Zorba	Genç Kurgu Hikâyeleri	86 bin 100	4.100
Gece Koleji	Genç Kurgu Hikâyeleri	384 bin	3.000
Annemin Aşkı	Genç Kurgu Hikâyeleri	497 bin	3.900

Okuldaki Çete	Genç Kurgu Hikâyeleri	516 bin	19.600
Asabi Öğretmenim	Genç Kurgu Hikâyeleri	762 bin	24.200
Öğretmenime	Genç Kurgu Hikâyeleri	317 bin	8.300
Erkek Okulu	Genç Kız Edebiyatı Hikâyeleri	3.3 milyon	123.000
11-C / Yarı Texting	Genç Kız Edebiyatı Hikâyeleri	89 bin	7.200
Bana Dokunamaz "Başörtü Düşmanı"	Genç Kız Edebiyatı Hikâyeleri	364 bin	31.700
Rüzgar	Genç Kurgu Hikâyeleri	403 bin	3.100
Karanlık Lise	Genç Kurgu Hikâyeleri	19.5 milyon	39.1000
Meslek Liseli	Genç Kurgu Hikâyeleri	2.3 milyon	212.000
Öğrenci hazretleri	Genç Kız Edebiyatı Hikâyeleri	329 bin	52
Bitirim 2'li	Genç Kurgu Hikâyeleri	132 bin	11.600
Ateşin Varisi	Genç Kız Edebiyatı Hikâyeleri	334 bin	14.800
Yeni Okul Alarmı	Genç Kız Edebiyatı Hikâyeleri	264 bin	14.500
Okulun Arıza Kızı 1	Genç Kurgu Hikâyeleri	152 bin	6.400
Erkek Lisesindeki Mafya Kız	Genç Kurgu Hikâyeleri	30bin 100	1.100
Kandemir Koleji	Genç Kız Edebiyatı Hikâyeleri	119 bin	2.700
Mahzen	Gizem Gerilim Hikâyeleri	2.3 milyon	87.700
Ametist Koleji	Genç Kurgu Hikâyeleri	10 bin 900	701
Gizemli Okul	Gizem Gerilim Hikâyeleri	41 bin 300	1.900
Sınıfımdaki Ukala	Genç Kurgu Hikâyeleri	341 bin	13.000
Yangınlı Şiir Ayber	Genç Kurgu Hikâyeleri	21 bin 200	1.600
Sana Aşk Olsun	Romantik Hikayeler	160 bin	15
Dokunulmazlar	Fantastik Hikâyeler	583 bin	27.800
İlkokulsal Yardımlar	Genel Kurgu Hikâyeler	1.3 milyon	88.500
Yatılı Okul	Macera Hikâyeleri	268 bin	15.600
Muallim Bey	Fantastik Hikâyeleri	787 bin	60.800

3.3. Verileri Toplama Süreci ve Verilerin Analizi

Çalışma, nitel araştırma yöntemi kullanılarak okul, öğretmen ve yönetici imgelerinin Wattpad öykülerinde doküman incelenmesi sonucunda ilgili veriler tespit edilerek toplanmıştır. Wattpad öykülerine yansıyan okul, öğretmen ve yönetici algılarına ilişkin doküman analizi yoluyla elde edilen birbirlerine benzeyen veriler belirli kavram ve temalar çerçevesinde bir araya getirilmiştir. Verilerin analizinde okul, öğretmen ve yönetici algılarına ilişkin imgeler tema olarak belirlenerek belirli başlıklara göre sınıflandırılmış anlaşılır bir biçimde elde edilen veriler tablolastırılarak yorumlanmıştır. Öyküler incelenirken yapılan doğrudan alıntılarda noktalama ve imlaya bağlı kılınarak hiçbir değişikliğe gidilmemiş olup aynen verilmiştir.

WATTPAD ÖYKÜLERİNDE OKUL, YÖNETİCİ VE ÖĞRETMEN İMGESİ

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR VE YORUMLAR

Araştırmanın bu bölümünde, araştırmanın temel amacına uygun olarak wattpad uygulaması hikâyelerinden toplanan verilerin çözümlenmesi doğrultusunda ulaşılan bulgulara alt problem sırasına göre yer verilmiştir.

1) Wattpad uygulaması öykülerinde okul'a ilişkin tema ve kodlar

Wattpad uygulaması öykülerinde öncelikle okul'un, öğrenciler tarafından nasıl betimlendiğine ilişkin bilgiler doğrultusunda imgeler üretilmiş, kodlar başlığı altında bu imgelere yer verilmiştir. Daha sonra olumlu ve olumsuz, temalar başlığı altında kodlanan imgeler, öğrencilerin betimlemeleri ile desteklenerek, açıklanmıştır.

Tablo 2. Wattpad uygulaması öykülerinde okul'a ilişkin tema ve kodlar :

Tema	Kodlar
Olumlu İmgeler	etkileyici okul
	rahat ve ferah sınıflı okul
	estetik okul
	serbest kıyafetli okul
	lüks ve prestijli okul
	disiplinli ve kuralları olan okul
	geniş güvenlikli okul
	seçilmişler okulu
	kazanılması zor okul
	manzaralı okul
	ülkenin en iyi okulu

	loş sınıflı okul kaliteli okul statülü şirket okulu üniversite okulu hamamlı okul gösterişli müdür odası olan okul farklı dünyaya ait okul gizemli okul piknik masalı bahçeli okul kitapları mis kokulu okul
Olumsuz İmgeler	anormal okul ayırıcı okul yaşları büyük ve sorunlu öğrencili bakımsız okul kuralsız okul ölüm ve intihar okulu sıkıcı okul siyah ve gri okul mahkeme sınıflı okul ordu düzeni okulu tımarhane okul hapisane okulu azılı katil yetiştiren okul hayvanat bahçesi okulu korkutucu müdür odası olan okul gruplaşmış okul erkek okulu manyak okul hiç bir okula kabul edilmeyenler okulu farklı tipli öğrenci okulu sprey boyalı okul

	yeter ki mezun olup gitsinler okulu son şansları olan öğrenci okulu işlek caddeli okul kalabalık okul pembe yatak örtü odalı okul dedikodu okulu

Tablo 2 incelendiğinde lise öğrencileri tarafından okul kavramına ilişkin ifadelerinden toplam 48 tane imge üretilmiş olup, olumlu ve olumsuz imgeler şeklinde, temalar başlığı altında kodlanarak toplanmıştır. Bu imgeler, 21 tanesi okul kavramına ilişkin olumlu imgeler, 27 tanesi ise okul kavramına ilişkin olumsuz imgeler şeklinde kodlanarak verilmiştir.

Aşağıda, öğrencilerin, olumlu ve olumsuz imgeleri ile ilgili, ifadelerine örnekler sunulmuştur.

Tema 1- Olumlu İmgeler: Bu tema altında kodlanarak toplanan imgelerin içerdiği anlamlara bakıldığında;

“Etkileyici Okul”

Okulun fiziksel özelliklerinin “*etkileyici*” olması, öğrencilerin gelişmesine imkan tanıdığı, okullarını severek bulunma sürelerini arttırdığı, okulda yapılacak çeşitli faaliyetleri destekleyici bir etkisinin olduğu görülmektedir. Örneğin: Liseye giden bir kız öğrenci okulun fiziksel özelliklerini çok “*etkileyici*” bulmakta bunu da “*Okulun bahçesinden girdim. Okulun bahçesi kocamandı. Bahçede 4 voleybol sahası, 4 basketbol sahası ve tam 3 tane oyun parkı vardı. Buna çok şaşırdım. Hem öyle küçük de değillerdi. Birinde tam 3 kaydırak, 5 salıncak ve 2 tahteravalli vardı. Birinde 5 kaydırak, 3 salıncak ve 1 tahteravalli vardı. Sonuncusu en ilginç olanıydı. Parkta sadece salıncaklar vardı.*” şeklinde öykülerinde betimleyerek açıklamıştır. Diğer bir okulun erkek öğrencisi ise okulu şu sözlerle “*etkileyici*” bulmakta ve bunu da “*Cidden burası harika bir yerdi. Bir sürü kat*

vardı. Ve her kata ayrı bir şey koymuşlardı. Yatak katı, yemek katı, alışveriş katı, başkanlar katı, iyilik katı, sınıf katı, kırtasiye katı vb. Bu okulda her şey vardı ve muazam tasarlanmıştı.” şeklinde ifade etmektedir. Yine farklı bir öğrencinin gözünden farklı bir okulun etkileyici özelliklere sahip olduğunu “Bak burası kütüphane elifin söylediği yere bakınca ağzım açık kalmıştı. Burada sayısız kitap vardı. Çok güzeldi.” cümleleriyle tasvir etmesi, başka bir okulun ise “Kapıdan girer girmez içeride bir orman havası sizi karşılıyordu büyük kolonlar, koridorlarda bir orman edasıyla süslenmiş banklar ve daha birçok şey üstelik koridorlardaki panolarda ağaç kütüğü şeklinde çok hoştu.” sözleriyle okullarını “etkileyici” buldukları fiziksel özellikleri betimleyerek ifade etmişlerdir. Farklı bir okulun yine lise kız öğrencisi de okulda bulunan imkânların öğrencilerin yaptığı çeşitli faaliyetlerin desteklendiği ve gelişimlerine imkân tanındığı için okulun etkileyici yanını şu cümlelerle ifade etmiştir: “Bir odaya girdik odanın duvarları resimlerle kaplıydı Aleyna bana dönerek “Burası resim atölyesi” dedi. Ardından beşinci kata çıktık. Bir odaya daha girdik içeride insanın aklına gelebilecek her türlü müzik aleti vardı. Burası müzik odasıydı.”

“Rahat ve ferah sınıflı okul”

Bir okulda, derslerdeki fiziki ortamların konforlu, ferah, temiz, rahat olması ve kalabalık sınıfların olmaması öğrencilerin verimli ders dinleyebilmeleri açısından önemlidir. Dersliklerin küçük, öğrenci sayısının fazla olduğu sınıflarda, ortamdaki oksijen azalır, gürültü ve sıcaklık artar. Bu gibi durumların eğitimin verimliliğini düşürecek etkenler olduğu bilinmektedir. Bu yüzden okul içerisindeki dersliklerin fiziki ortamların, öğrenci sayısı az, öğrencileri rahatlatan ve huzur veren ortamlar olmalıdır. Örneğin wattpad öykülerinde bir öğrenci bu durumu şöyle betimlemektedir: “Sınıfa girdiğimde en fazla 15 kişi kapasiteli olduğunu gördüm. Ohaaa. Sınıf listesine bir kere daha göz gezdirdim. 15 kişilik mi cidden. Toplam 4 sınıf vardı. Biz A şubesi Eftalyalar ise B şubesi.” Diğer bir öyküde lise öğrencisi okul sınıflarını: “Sıralar iki kişi için küçük tek kişi içinse büyüktü. Bu da demekti ki tek kişilik devasa sıralarımız olacaktı” şeklinde betimlerken bir diğer öyküde ise “Sınıfımız lise 4lerden okulun en iyi sınıfıydı. 20 kişilikti ve baya genişti.” şeklinde betimlemiştir. Öykülerde de yazıldığı üzere, öğrenciler kendilerini rahat

hissedecekleri, öğrenci sayısı az, geniş ve ferah sınıflarda huzurlu hissettiği görülmektedir. Diğer taraftan yazılan bir öyküde, ders içerisine rahat ortamlar sağlandığı görülmektedir. *“Makine ressamlığı bizim için çok değerliydi. Hepimiz geleceğin birer teknik ressamıydık. Çok severek makine parçaları, vidalar, somunlar çiziyorduk. Başkasına söylesek inanmazdı ama hocalarımız o kadar iyilerdi ki, ders esnasında müzik açarken, çubuk kraker bile yerdik. İsteyen kahvesini bile yudumlardı. Öyküde anlatıldığı üzere, okul dersliklerinde öğrencilere sağlanan rahat ortamlarla, onların daha huzurlu ve mutlu olduğu görülmektedir.*

“Estetik Okul”

Okul mekanlarının “estetik” yapıda olması öğrencilerde beğeni düzeyi yüksek ve mutlu izler bıraktığı görülmüştür. Örneğin, okulun estetik yapısının liseye giden bir öğrencide bıraktığı izler şu şekildedir: *“Yerde kırmızı bir halı vardı. Sanki Harry Potter filmindeki Hogwarts' ta idim. Kapıdan girip büyük bir koridoru yürüyüp büyük bir odaya geldim. Odanın dört kenarında koltuklar ve her birinin yanında masa vardı. Sağ ve soldan merdivenler aşağıya ya da yukarıya gidiyordu. Duvarlarda bir sürü sanatsal tablo vardı. Burayı kim dizayn ettiyse zevkini baya sevdim.”* Diğer bir öğrenci ise *“Her sınıfın kapısı farklı renkteydi. Çok güzeldi.”* şeklinde okulun estetik yapısını betimlediği görülmektedir.

“Serbest Kıyafetli Okul”

Okul ya da eğitim ortamlarında, öğrencilerden uyulması istenilen bir kimliğin yaratılması, gerekli kılık kıyafet yönetmelikleri ve okullarda yıllardır süre gelen uniformalarla sağlandığı bilinmektedir. Fakat uniformalarla zorla kabul ettirilmeye çalışan kimlikle, öğrencilerin kendi kimlik algıları arasında bir çatışma yaşanacağı düşünülmemektedir. Aynı zamanda bu kıyafet yönetmeliklerinin, okul yöneticileri tarafından okullardaki disiplin sorunlarıyla baş edebilmek için uyguladığı da bilinmektedir. Fakat öğrencilerin yazmış olduğu wattpad öykülerinde *“serbest kıyafetli okul”* öğrenciler için özgürlük anlamına geldiği görülmektedir. Örneğin wattpad öykülerinde bir öğrenci: *“Eski okulumda giysem anında ceza alacağım kıyafetler ve*

makyajlar vardı. Kızlar ve erkekler... Herkes farklıydı.” şeklinde betimleyerek, okul ortamlarında giyilen serbest kıyafetlerin okul disiplinini sağlayacağı ve öğrenciler için istenilen kimlik yaratmaktan ziyade, serbest kıyafetler içerisinde özgür oldukları betimlenmiştir. Bir diğer öğrenci ise şu şekilde betimlemiştir: “Alarm çalmaya başladı, zaten uyanıktım bu yüzden kalkmak zor olmadı. Dolabıma doğru yürüdüm ve aklıma bugün başlayacağım okulun bir formasının olmadığı, serbest kıyafetle gideceğim geldi. Düz lise de olsa bir liseydi. Neden forma olmadığını sadece merak ettiğim için oraya gidince öğrenecektim.” Başka bir öğrenci ise: “öğrendiğim kadarıyla okulda serbest kıyafet giymek serbestmiş.” “zaten müdürün ceza vermesini falan beklemiyordum sonuçta özel okuldu.” şeklinde ifade ederek, serbest kıyafetli ve özel okul olmasının öğrencilere özgürlük hissi verdiği ve rahat olabilecekleri ortamlar sunduğu görülmektedir. Bir diğer öğrenci ise “Okul kolej olduğu için herkes istediğini giyiyordu bugün hava sıcak olduğu için altıma kot tulum giydim içine de siyah büstiyer giyip ayakkabılarımı da giydim.” Şeklinde betimlemiştir. Öykülerde de betimlendiği üzere, öğrencilerin kendi iradeleriyle kendilerine ait serbest bir şekilde kıyafetlerini seçerek giymeleri, onlara özgür olabilecekleri okul ortamlarının sunulduğu hissini vermektedir.

Tema 2- Olumsuz İmgeler: Bu tema altında kodlanarak toplanan imgelerin içerdiği anlamlara bakıldığında;

“Anormal okul”

Okullar, bütün yönleriyle eğitim-öğretime hazır ve uygun ortamlar olmalıdır. Bu yüzden en başta öğrencilerin bulunacakları okul ortamlarının, fiziki yönden belirli koşullar sağlanarak, öğrenciler için kullanıma hazır hale getirilmesi gereklidir. Örneğin lavabo ve tuvalet gibi kullanım alanlarının sıra ile ve uygun kapasitede, kız ve erkek lavabolarının ayrı, öğrencilerin gelişim özelliklerine uygun olması gerekmektedir. Ne var ki, wattpad öykülerinde lavaboları ayrı olmayan anormal okullar görülmektedir. Bir öğrencinin öykülerine de yer verdiği okul tuvaletleri şu şekilde betimlenmiştir: “Bu katta lavabolar ayrı değildir. Anlıyacağınız Kızlar ve erkekler aynı yerde işini görüyor. Ve bu katta geldikten sonra ders bitmeden çıkamazsınız.” Doğa'nın söylediklerine kocaman bir oha dedim. Ne yani şimdi lavabolar bitişik miydi? Kız ve erkek aynı yerde mi!? Aman

TANRIM!” Görüldüğü üzere kız ve erkek tuvaletleri bir arada kullanılmaktadır. Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinin 164 maddesine göre, “*genel ahlak ve adaba uygun olmayan tutum ve davranışlarda bulunmak*” yaptırım gerektiren disiplin problemleri arasındadır. Öykü de betimlendiği üzere kız ve erkek tuvaletlerinin ayrı olmaması, Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinin 164 maddesinde belirtildiği üzere, ahlaka uygun olmayan davranışlara sebebiyet vererek, disiplin sorunlarının yaşanmasına neden olabilir. Wattpad öykülerine konu olan diğer bir husus ise, bazı okullarda eğitim-öğretimden ziyade aşkların yaşandığı betimlenmektedir. Örneğin, bir öğrenci, “*Ay bu kadarı da pes yani! Okul değil aşk okulu desek daha iyi olur.*” şeklinde sitemini betimleyerek aktarması, okullarda eğitim-öğretim’ den başka nelerin yaşandığı sorusunu akıllara getirmektedir. Öğretmenlerimiz, bu gibi durumlar karşısında sınıf disiplinini sağlamalı, bu konuları sınıf içerisine taşımamalıdır. Bazı öğretmenlerin ise anlatılması gereken dersin dışına çıkarak, eğitim-öğretim yuvası olan okulu, evlendirme programlarına dönüştürdüğü wattpad öykülerinde görülmektedir. “*Genç bir kadın içeri girince hoca olduğunu anlayıp ayağa kalktım. Sınıfa bakıp gülümsedikten sonra "Oturun çocuklar." dedi. Kalktığımız sıralara geri otururken Semih'e baktım ve "Bu hoca normal dedim. Semih gülüp "Görürsün şimdi." dediğinde önüme dönüp kitabımı defterimi açtım. Ders Geometriydi."Geçen hafta dairleri anlatmıştım. Bugün de biraz soru çözelim.*” diyen hoca bakıp defterimi açtım. Bu konuda sıkıntım yoktu. Ne kadar anlattığımda burada olmasam da..O Tahtaya bir kaç daire çizdikten sonra eliyle arkamızda oturan Sedayı gösterdi. Seda ayağa kalkıp tahtaya gitti ve hocanın elinden kalemi aldı. Bir süre soruyla uğraştı ve ardından hocaya dönüp “*Hocam, Sinem... 'berber çocuğa aşığım' dedi.*” deyince kaşlarını havaya kalktı. Hoca heyecanla yaklaşıp “*Nasıl yani?" dediğinde konuşmalarına dikkat kesilmiştim. "Hocam eve kuaför çağırmış bunlar. Orada kaşla göz arasında kuaför çocukla muhabbeti kurmuş. Sonra kızlardan birine anlatırken gösterdi."* Ee Selma hanım ne yaptı?" dediğinde şaşkınlıkla bir hocaya bir Semaya bakıyordum. Semih gülerken “*Bunlarda böyle işte.*” dedi. “*Normal olmalarını beklemek hata.*” dedim. Ardından konuşmaya devam eden Sema ve hocaya döndüm. Delirdi tabi hocam. Bu arada pi 3 müydü?” “*Evet.*” dedikten sonra saçlarını omzunda toplayıp dikkatle Semaya bakmaya başladı. Sema bir yandan soruyu çözüyor bir yandan da hocaya olanları anlatıyordu....”*Bence bu saatten sonra hayatta almaz o kızı Furkan'a.*” dediğinde hoca

dudaklarını yaladıktan sonra "Furkan ne diyor bu işe?" dedi. Dudaklarımı birbirine bastırırken evlendirme programı tartıştıklarını anlamıştım. O "Haber yok ki hocam daha. Garibim erkekler evinde takılıyor aşık aşık." dedi ve güldü. Hoca da güldükten sonra "Tamam hadi yeter. "dedi ve Sema'nın elinden kalemi alıp soruya baktı."Doğru çözmüşsün aferin." dedi. Kolumda ki saate baktığımda zilin çalmasına saniyeler kaldığını gördüm. Her ders böyleydi bu okul değişti. Öğrencilere, derste bir şeyler kazandırmak yerine, dersi boş geçirmeye çalışan, sorumluluklarını yerine getirmeyen öğretmenler görülmektedir. Yine aynı okulun içerisinde geçen anormallikler karşısında bir öğrenci: "Allah'ım neden bu okulda normal bir kişi bile yok? Öğrenciler ayrı anormal, öğretmenler ayrı..." şeklinde sitem ettiği görülmektedir.

"Ayrımcı okul"

Wattpad öykülerinde, öğrencilerin öykülerine konu olan başlıklardan biri, eğitimde fırsat eşitliğinin olmadığını gösteren "Ayrımcı okul" imgesidir. Eğitimde fırsat eşitliği, maddi imkânları olmayan başarılı öğrencilerin, iyi şartlarda eğitim almalarını sağlamak amacıyla, onlara yardımcı olmaktır. Bu yardımlar genellikle burslarla sağlanmaktadır. Fakat günümüzde, öğrencilerimize fırsat eşitliği sağlayacağımız eğitim, neoliberalizm paradigmasının etkisinde kalarak, satın alınacak bir ürün haline geldiği görülmektedir. Parası olan öğrenciler iyi şartlarda eğitim alabilirken, parası olmayan öğrenciler iyi şartlarda eğitim alamıyorlar ya da başarılı olan öğrencilere bazı özel okullar burs vererek, öğrencilerin dereceleriyle reklam yapabilmek için öğrenci kabul edebiliyorlar. Örneğin bir öyküde öğrenci: "Anlaşılan öğrenciler burada ikiye bölünmüştü. Burslular ve zenginler." şeklinde ayrımcılık yapıldığını betimlerken devamında, "Burslularınsa canına okur diğerlerine yapamadıklarını onlara yaparlardı." cümleleriyle, parası olan öğrencilere dokunulmadığı, burslu olarak okuyan öğrencilerin ise farklı uygulamalarla ayrımcılık yapılarak baskı altında olduğu görülmektedir. Ayrımcılık yapılan diğer alanlardan biri de kılık kıyafet düzenlemeleridir. Bazı okullarda kılık kıyafete ilişkin düzenlemeler sorun olarak görülmektedir. Bunlardan bazıları üniforma zorunluluğu, etek boyu olurken çoğu zaman Türkiye'de uzun yıllar tartışmalara konu olan en büyük sorun olarak başörtüsü yasağı görülmüştür. Başörtü yasağı, eğitim

almak isteyen kız öğrencilerin en büyük eğitim hakkı ihlali olarak görülüp kaldırılmasına rağmen, wattpad öykülerinde, öğrencilerin betimleriyle bu ayrımcı davranışların hala daha devam ettiği anlatılmaktadır. Örneğin bir öğrenci, öğretmenin bu konuyla ilgili öğrencisiyle diyalogunu şu ifadelerle betimlemiştir: *“Tanışma faslı yapmıyorum zamanla birbirimizi tanırız,” İyi en azından bundan kurtulduk. Murat hoca sınıfta gezinmeye başladığında bakışları bana sabitlendi. Sert bakışları ve çatık kaşları ürkmeme sebep olsa da ben de hocaya bakıyordum. “Kalk ayağa!” Bir anda bağırmasıyla içimden ona söverken ayağa kalktım. “Git tuvalete aç başını!” Sınıfın hepsi bize dönerken ben şaşkınca hocaya bakıyordum. Hoca verdiği cevapla daha çok hiddetlenirken, “Başındaki şeyi çıkar diyorum!” dedi. Şeyi? Şey nelan! “Pardon da hocam neden çıkaracaktım?” “Derste odağımı bozuyor ve dersimde böyle farklılıklar istemiyorum. Herkes aynı görünmeli.” Bu muydu yani sebebi? Görüldüğü üzere öğretmen, kız öğrencisine kılık kıyafet baskısı kurarak ayrımcılık ya da ötekileştirmeye maruz bırakmıştır. Hiçbir öğrencinin alacağı eğitim, giydiği kıyafetlerle yargılanmamalı, eğitimde fırsat eşitliği tüm öğrenciler için sağlanabilmelidir.*

“yaşları büyük ve sorunlu öğrencili”

Okullar, aileden sonra toplumsal ve kültürel değerlerin aktarılmasında en önemli görevi üstlenmektedir. Öğrencilerin, topluma örnek, sosyal hayata uyum sağlayabilecek, güzel ahlak ve karakterde iyi bir vatandaş olarak yetiştirilmesi için okulun, okul yöneticilerinin, öğretmenlerin, ailelerin ve toplumun birlikte hareket ederek elini taşın altına koyması gerekmektedir. Bu anlamda en fazla görev ve sorumluk okullara düşmektedir. Okulların kendilerinden beklenenleri karşılayabilmeleri için iyi bir disiplin anlayışına sahip olmaları gerekir. Bu disiplin anlayışı öğrencilere ceza vermek değil, eğitim-öğretim sisteminin bir parçası olan, çalışma disiplinini kazandırabilecek yapıda olabilmelidir. Ama okullarda sadece disiplini sağlamak, disiplinli bireyler yetiştirmek yetmez. Disiplini sağlamak için bireyin davranışlarını etkileyen etmenler de göz ardı edilmemelidir. Bu anlamda bireyin yaşadığı toplumsal çevre de bireyin yetişmesi için önemlidir. İçinde yaşadığı toplumsal çevrenden öğrendiklerinin davranışları üzerinde önemli ölçüde etkisinin olduğu bilindiği bir gerçek olduğu gibi öykülerde de bu gerçek

betimlenmektedir. Toplumsal çevrenin etkilerini öğrenciler ve okul müdürlerinde görmekteyiz. Bu durumu bir öğrenci öykülerinde, *“gördüğünüz üzere semtteki tüm manyakların bulunduğu Fatma Turgut Anadolu lisesinde okuyorum. Bu manyaklara okul müdürümüz de dahil...Hangimiz normaliz ki”* şeklinde betimlemiştir. Diğer taraftan ailelerin sosyo-ekonomik koşulları, öğrencilerin yaşamlarını etkileyerek onları sorunlu bireyler haline getirebilir. Örneğin bir öğrenci yazdığı öyküsünde: *"Bu okula gelen herkesin kendi çaplarında sorunları var ve herkes bizim gibi sorunlarını arkalarında bırakıp hayatlarına devam edemiyorlar."* şeklinde betimleyerek, bireylerin yaşadığı çevre ve sosyo-ekonomik koşulları, onlar üzerinde etkiler bıraktığı görülmektedir. Diğer bir okulda ise yaşları normalden büyük, çalışmak zorunda olan öğrenciler olduğu görülmektedir. Bir öğrenci ise bu durumu *“Okuldaki tiplerin çoğu on sekiz yaşından büyüktü ve genelde arabaları vardı.”* şeklinde betimlerken, yaşları normalden büyük ve sorunlu öğrencileri olan ve başka bir okulda ise bir öğrenci öyküsünde, *“Okulun arka bahçesine geldik. Üst sınıflardan bir grup sigara içiyordu. Burası kullanıldığında da pis işler için kullanılabilirdi.”* şeklinde betimlemiştir. Wattpad öykülerinde betimlenen, yaşları büyük ve sorunlu öğrencilerin, madde kullandıkları ve okulun belirli alanlarında da bu davranışlarını devam ettirdikleri görülmüştür. Sosyo-ekonomik durumları iyi olmayan ailelerin çocukları, ailesi ve arkadaşları arasında sigara ve alkol kullananlar, aile ilişkileri iyi olmayan, toplumsal çevresinden etkilenenler gibi çeşitli nedenlerden dolayı öğrenciler madde kullanımına yöneldiği görülmektedir.

2) Wattpad uygulaması öykülerinde okul yöneticilerine ilişkin tema ve kodlar

Wattpad uygulaması öykülerinde, okul yöneticilerinin öğrenciler tarafından nasıl betimlendiğine ilişkin bilgiler doğrultusunda imgeler üretilmiş, kodlar başlığı altında bu imgelere yer verilmiştir. Olumlu ve olumsuz temalar başlığı altında görsel ve davranışsal imge şeklinde alt temalara ayrılarak kodlanan imgeler, öğrencilerin betimlemeleri ile desteklenerek, açıklanmıştır.

Table 3. Wattpad uygulaması öykülerinde okul yöneticilerine ilişkin tema ve kodlar:

Tema	Alt Tema	Kodlar
Olumlu İmgeler	Görsel İmge	disiplinli yakışıklı destekleyen ve öğrencisine güvenen genç rahat çekici etkileyici uzlaştırmacı bakımlı esprili sabırlı koruyan
	Görsel İmge	yaşlı canavar görünümlü

Olumsuz İmgeler	Davranışsal İmge	asabi ve sinirli kuralları çiğneyen şiddet uygulayan ve korkutucu kuralcı ve ceza vermekten zevk alan cimri ve paragöz tehditkâr adil olmayan piskopat otoriter etkisiz geleneksel sıkıcı aşağılayıcı katil egolu sapık sevilmeyen vicdansız tutarsız alkollü anlayışsız cezalandırıcı tuhaf nasihat eden okulu fabrika gibi gören sabır taşıran çaresiz

Tablo 3 incelendiğinde lise öğrencileri tarafından okul yöneticilerine ilişkin ifadelerinden toplam 41 tane imge üretilmiş olup, olumlu ve olumsuz imgeler şeklinde, temalar başlığı altında kodlanarak toplanmıştır. Bu imgeler, 12 tanesi okul yöneticilerine ilişkin olumlu imgeler alt temasında yer alan görsel imge, olumsuz imgeler alt temasında yer alan 2 tanesi görsel imge ve 27 tanesi davranışsal imge olmak üzere kodlanarak verilmiştir.

Aşağıda, öğrencilerin, okul yöneticilerine ilişkin görsel imge alt teması ile olumlu, görsel ve davranışsal alt temalarına ilişkin olumsuz imgelerin betimlendiği ifadelerle de örnekler sunulmuştur.

Tema 1- Olumlu İmgeler: Bu tema altında kodlanarak toplanan imgelerin içerdiği anlamlara bakıldığında;

Görsel İmge

”Disiplinli”

Okulların kaliteli ve etkili olması, disiplinin sağlanması, hedeflere ulaşılabilmesi, okul müdürlerinin etkisine bağlıdır. Bu yönde okul müdürleri özendirici uygun koşullar oluşturmalıdır. Devlet okulları ve özel okullar farketmeksizin okul müdürlerinin etkili okul için liderlik özelliği ön plana çıkabilmelidir. Wattpad öykülerinde bir öğrenci bu olayı şu şekilde betimlemektedir: *“Yine de bu okulu diğer kolej okullarından ayıran çok önemli bir özelliği vardı. Disiplin. Mesela kimse bu okula formasız ayak basamazdı. Sakal bıyık uzatmak kesinlikle yasak ve makyaj disiplin suçu. Saçlar boyalı ve kızlar için açık durmayacak.”* Öyküde de betimlendiği üzere, çoğu özel okulların serbest kıyafetlere izin vermelerine karşın, özel okul olduğu halde bile üniformanın zorunlu olduğu, saç ve sakala dikkat edildiği, makyajın yapılmadığı kurallarla disiplinin sağlandığı görülmektedir. Örneğin bir öğrenci de öykünün devamında *“zaten müdürün ceza vermesini falan beklemiyordum sonuçta özel okuldu.”* şeklinde betimlemesi, disiplini sağlamanın okul müdürü tarafından değilde, öğrenciler tarafından sağlanmaya çalışıldığı izlenimini bizlere gösterse de öykü de okul müdürü gerekli disiplini sağlayabilmiştir. Farklı bir öyküde ise sağlanan okul disiplinini, bir öğrenci şu şekilde betimlemiştir: *”Hani müdürün başımıza dert olacağını söylemiştim ya çok haklıymışım.Okula geldiğinden beri okulu mahvediyor.Bahçedeki parklara girişi yasakladı,paten ve kaykayları kaldırttı,bizim pembe ve mavi okul formalarımızı gri formalarla değiştirdi,kantindeki tüm şeker ve tatlıları kaldırttı,okulun başlangıç saatini saat 9'dan saat 7'ye aldı,ve yeni kurallar ekledi.Örneğin kızlar okula saçı açık gelirse disipline gidiyor ya da koridorda sesli bir şekilde konuşamıyoruz hep fısıldamamız gerekiyor.”* Okul müdürlerinin koyduğu kurallar

öğrencilerin ihtiyaçları gözetilerek belirlenmesi gerekir. Fakat eklenen kurallar öğrenciler için mahvedici olsa da okul müdürlerinin öğrencilerin başlarına dert olduğunu betimlelerde, öykünün sonunda okulun hedeflerine başarılı bir şekilde ulaştığı görülmüştür. Öğrencileriyle birebir konuşan ve iletişim kuran, okulun içerisinde her yerde sürekli görünen ve aktif bir okul müdürü olma özelliği, konulan kuralların etkili bir şekilde uygulanmasını sağlamıştır.

“yakışıklı”

Okul müdürlerinin öğretmen, öğrenci ve diğer personellerle iletişimi ve ilişkisi ne kadar iyi olursa bu durum, eğitim ortamına da olumlu yönde yansiyacaktır. Genel olarak, okullardaki yönetici figürleri öğrenciler tarafından pek de olumlu betimlenmemektedir. Çoğu zaman incelenen öykülerde öğrenciler okul müdürlerinin, fiziksel özellikleri üzerinden olumsuz yorumlar yapıldığı görülmektedir. Fakat wattpad öykülerindeki betimlemelere bakıldığında bu durumun tam tersi durumlar da olduğu görülmektedir. Bir öğrencinin betimlemesiyle, *“Oha müdüre bak be! Bunca zamandır bize hep kel göbekliler geliyordu. Şimdi allah bize meteor verdi meteor!”* şeklinde okul müdürü betimlenmiştir. Görüldüğü üzere okul müdürleri kel, göbekli, çok yaşlı olduğu düşünülmüş olsa da bu fiziksel özelliklerin dışında da olumlu yönde fiziksel özelliklere sahip okul müdürlerinin de olduğu görülmektedir. Örneğin başka bir wattpad öyküsünde öğrenci: *“Herkez sıraya geçince kürsüye karizmatik, kaslı, yakışıklı bi çocuk çıktı çocuk pek denilemezdi, evet evet kürsiye bir adam çıktı. Kızların çoktan dibi düşmüş diyebilirdim, bende dahil.”* şeklinde betimleyerek okul müdürünün fiziksel özelliklerini sıralamıştır. Görüldüğü üzere bazı okul müdürlerinin olumlu fiziksel özellikleri öğrenciler üzerinde olumlu etkiler bırakmaktadır. Başka bir öğrenci: *“Müdürler keltoş olurdu ama bizimki resmen yanardağdan düşmüş gibi yakışıklılığıyla ateş ediyordu. Üstelik 39-40 yaşlarındaydı.”* şeklinde betimlemiştir. Diğer taraftan wattpad öykülerinde müdürlere yapılan betimlemelere bakıldığında, *“Adam otuz yaşındaydı ve söylemesi ayıp, Türkiye'nin yakışıklılık seviyesini yükseltmede en büyük rolü kapsıyor olabilirdi. Grimsi gözleri, siyah saçları ve yapılı vücudu... okuldaki tüm kızların ağzının suyu akıyordu müdüre.”* bunların yanında, öğrenciler arasında yapılan wattpad öykülerindeki konuşmalar incelendiğinde müdürlere aşık olan öğrencilerde görülmektedir. Örneğin bir öğrenci: *“Pamiri daha fazla*

görmek istiyordum. İnsanı kendine çekiyordu. Gülüşü cidden çok fazla mütişti. Pamirin yüzü aklıma gelince istemsizce gülümsedim.”, "Benim bu ultra çekici müdürümüz olan Pamiri sık sık görmem konuşmam lazım.” betimlemeleriyle ifade ederken başka bir öğrencinin öyküsünde ise;

“X:oha çok yakışıklı!

Y: bu yeni müdür olamaz.

G:evet çok genç. Ülkü : oha oha müdür çok genç ve yakışıklı .

Alisa : 000 birileri asikmi oluyor.

Ülkü : iyice saçmaladın

Leya : onu bunu bırakın hakketen çok genç.

Alisa : Tuana sence yakisiklimi?

Tuana: hı?

Ülkü : 000 Tuana asikmi oldun müdüre .

Tuana : saçmalama sadece çok genç şaşırdım okadar .” şeklinde betimlenmiştir.

Müdürlerin fiziksel özelliklerinin yanı sıra kılık kıyafetleriyle de öğrencileri etkilediği görülmüştür. Bir öğrencinin ifadesinde, *“Jilet gibi ütülenmiş lacivert, çizgili takım elbisesinin içinde elinde mikrofonla kapıya çıkan müdür mikrofonu birkaç kez üfleyerek öğrencilerin dikkatini çekmeye çalışırken ellerindeki telefonlarla ilgilenen öğrenciler başlarını yukarı kaldırıp müdüre baktı.”* Öğrenciler görüldüğü üzere müdürlerini kılık kıyafetlerinden etkilenecek dinlemeye başladığı betimlenmiştir. Bir okul müdürünün kılık kıyafeti, öğrencilerine karşı hitabet yeteneği, ses tonu onları etkileyebilecek yeterlilikte olup rol model olmalıdır.

“Koruyan, destekleyen ve öğrencisine güvenen “

Okullarda eğitim öğretim faaliyetlerinin güçlü bir şekilde gerçekleştirilmesi için yönetici, öğretmen ve öğrenciler arasında güvenilir ortamlara ve öğrencilerin cesaretlendirilmesine ihtiyaç vardır. Öğrencileri cesaretlendirmek, başarabilecekleri konusunda pozitif beklenti kurmalarına yardımcı olmak gerekmektedir. Okul müdürleri ya da öğretmenler, öğrencileri hedefler konusunda güdüleyerek, başarılarını olumlu yönde etkileyebilirler. Bu konuda da okul müdürlerine ve öğretmenlere büyük sorumluluklar düşmektedir. Öğrencileri her ne konuda motive edersek edelim, sağlam temele dayalı bir

güven inşa edilmesi gerekmektedir. Örneğin wattpad öykülerine de konu olan okul müdürünün yarışmalara giden öğrencilerine güvendiği gibi: *“Kemal hoca dışarı çıkarken murat beye seslendi, öğrencilerinize fazla güvenmeyin hocam sonra yarışmada hayal kırıklığına uğrarsınız”, “ben çocuklarıma sonuna kadar güvenirim Kemal bey”* şeklinde öğrencilerini desteklediği bir öğrenci tarafından betimlenmiştir. Önemli olan okul müdürünün öğrencilerine kendilerine güvenmelerini ve başarabilecekleri konusunda inanmalarını sağlamaktır. Okul müdürü tarafından korunan ve kendilerine güvenilen çocukların tepkisi şu şekilde betimlenmiştir: *“ben onlara kendilerini savunmayı öğrettim hocam ve gayette iyi öğretmişim ” dedi sonrada bize dönüp kimsenin beklemediği şekilde “aferin çocuklar ” dedi herkes ikinci bir şok yaşıyordu murat hoca resmen bizi savunmuştu.* Genellikle öğrencilerin başarıyı elde edebilecekleri konusunda düşük güvenleri olabilir. Örneğin wattpad öykülerinde bir öğrenci okul müdürünün güvenini boşa çıkarmamak için korkusunu şu şekilde betimlemiştir: *“yani arkadaşlar “ dedi bu sefer araz konuştu ” hocam teşekkür ederiz”, gamzede araza katıldı ” evet hocam teşekkür ederiz ama neden onlara bu kadar iddialı konuştunuz yani biz... -” murat hoca devamını getirmesine izin vermeden konuştu ” çünkü size güveniyorum çocuklar ” biz daha bir şey söylemeden okula girdiğinde kızlar ve boraların çetesiyle kalakalmıştık murat hoca bize bu kadar güvenirken ya başaramazsak diye korkuyordum açıkçası”.* Önemli olan öğrencilere bu başarıyı elde edebilecek örneklerle cesaretlendirerek güven inşa edilebilir. Diğer taraftan bir okul müdürünün öğrencilerini koruyan ve onları giyim kuşamlarıyla yargılamadan dinleyen, yaşadığı sorunlara çözüm bulmak bulmak için onlara destek olan bir yapıda müdür wattpad öykülerinde şu şekilde betimlenmiştir: *“Hocam sizinle bir şey konuşmak istiyorum.”Müdür anlayışla konuştu. “Tabi söyle.”Hocam, yeni gelen meslek dersi hocası Murat beyle âlâkalı, ” Müdür meraklı bakışlarla beni izliyordu.”Derste başımı açmamı söyledi. Hakaret etti ve beni dersten çıkarmak için kolumdan tutup sürükledi.” Dediklerimle Müdür elindeki çayı masaya bırakıp ayaklandı. “Bu da ne demek?” ilerleyip kapıya yöneldi. “Hangi sınıftasın sen? Murat hoca şu an orada mı? Bir konuşayım bakalım derdi neymiş!” Hemen, “Durun!” dedim. Biliyordum o adamla bugün konuşsam yarın aynını yapacaktı. Adamı tutan kişi belliydi sonuçta.”* Görüldüğü üzere okul müdürlerinin öğrencilerin öğretmenlerle yaşadığı sorunlara çözümler üretilmesi konusunda öğrencisinin arkasında durarak öğrencisini korumuştur. Okul müdürünün haklı

oldukları konular karşısında öğrencisini koruması ve sorunlara çözümler üretilmesi de kişiye gösterilen saygının ve güvenin temelini inşa etmektedir. Wattpad öykülerinde de görüldüğü üzere, okul müdürlerinin öğrencilerine güvenmesi, onları cesaretlendirmesi, öğrencilerin hedeflerine ulaşmalarına yardımcı olup, başarılarını olumlu yönde etkilemektedir.

Tema 2- Olumsuz İmgeler: Bu tema altında kodlanarak toplanan imgelerin içerdiği anlamlara bakıldığında;

Davranışsal İmge

“asabi ve sinirli”

Okulda öğrenme ve öğretme etkinliklerini daha iyi hale getirmek için okul müdürleri, tüm öğrencileri başarılı olmaları konusunda desteklemeli ve teşvik etmelidirler. Bu anlamda en büyük görev ve sorumluluk okul müdürlerine düşmektedir. Okul müdürleri öğrencilere rahat çalışabilecekleri güvenli bir ortam sağlamalı, onları değerli gördüklerini hissettirmelidirler. Ne varki wattpad öykülerinde okul müdürleri, çok asabi, sinirli ve azarlayan kişiler olduğu, öğrenciler tarafından betimlenilmiştir. Örneğin bir okul müdürü wattpad öykülerinde şu şekilde betimlenmiştir: *“Müdür de suratı kıpkırmızı bir şekilde nefes almaya çalışıyordu. Kızım siz manyak mısınız?” Ece kendini tutamayıp kıkırdamaya başladı. Müdür sinirlenmiş olacakki kaşlarını çatıp. “Dördünüz birden uzaklaştırma alacaksınız gidin Aklınızı başınıza toplayıp öyle gelin.”* şeklinde betimlenirken öykünün devamında ise *“Müdür bilgisiyarına birşeyler yazıp okul numaralarımızı istedi. Baya baya okuldan uzaklaştırma aldık. Teker teker numaralarımızı veridikten sonra bizi odasından kovdu.”*Farklı bir okulda ise bir öğrenci, okul müdürlerinin asabi ve sinirli tavrını, *“Müdür gelip de hepsine bir bir bağıırken, Miraç Aleyna'nın yüzüne bakmıyordu bile. Aleyna o an kalbinin acıdığını hissetti ve bu yediği azar yüzünden olamazdı. Defalarca azar yemişti çünkü.”* şeklinde wattpad öykülerinde betimlemiştir. Diğer taraftan okul müdürlerinin yüzü gülmeyen, çatık kaşlı ve sert surat ifadeleri, onların asabi ve sinirli oldukları izlenimi yarattığı betimlenilmiştir. Bu durum wattpad öykülerinde şu şekilde betimlenmiştir: *“Teyzem kapıya tıkladı. “girin.”Kapıyı*

büyük bir rahatlıkla açtı ve ikimizde karşımızdaki asabi adama döndük. İlk saniyeden asabi olduğunu nereden tahmin ettiğimi merak ediyorsanız kaşlarını öyle bir çatmıştı ki içimde oluşturduğu his buydu. "gelin lütfen?" teyzemle beraber adama doğru ilerlemeye başladık. Adımlarım biraz temkinli gibiydi. Ne bileyim yerden bir canavar çıkacak ta ayağımı kapıp beni sonsuzluk çukuruna atacak gibi hissediyordum ki bu his genelde yabancı olduğum yerlerde olurdu. Okul müdürleri öğrencileri ile olumlu bir iletişim ortamı yaratmalı, davranışlarını da bu yönde sergilemeleri gerekmektedir. Örneğin bir okulda okul müdürünün öğrencinin konuşmasına izin vermeden sesini yükselterek asabi ve sinirli bir şekilde tavır takınması ve öğrenciye ceza verilmesi wattpad öykülerinde betimlenilmiştir: "Hocam bu kız.." "Kes sesini!" diye gürleyen müdürün sesiyle konuşmasını bile tamamlayamamıştı. "Kızı ne hale getirmişsin, bir de yaptıklarını mı savunacaksın? Aleyna kızım sen evine git." Sinirle Gamze'ye döndü sonra. "Sana gelince.. Bugün. Bu kütüphaneyi tertemiz yapacaksın. Tek başına." Diğer bir wattpad öykülerinde ise asabi ve sinirli okul müdürünün, öğrencilerini "eşkiya" gibi görüp ağır ithamlarda bulunduğu ve artan ses tonuyla azarlandıkları betimlenilmiştir: "Biz bu okulda eşkiya yetiştirelim diye açtı milli eğitim zaten bu okulu." dedi daha sert bir ses ile. "Şu halinize bir bakın. Ağzınız yüzünüz kaymış. Birinize bir şey olsa bunun sorumlusu kim olacak?" "Bu yaptığınızın cezası uzaklaştırma almaktır. Ve eğer ben size bu cezayı verirsem, bu ceza sizin peşinizi bırakmaz. Biliyorsunuz değil mi ? Biz bu okulu siz kavga edin, bizde baştan salma cezalar ile size ders verelim diye açmadık. Bu okul sizleri adam edip, topluma ve millette faydalı bireyler yapmamız için var. Şimdi ne yapayım ben size?" Diye ekledi müdür. Okul müdürünün, öğrencileri rencide edici sözler söyleyerek asabi ve sinirli tavırları ile azarladıkları başka bir wattpad öykülerinde betimlenilmiştir."Müdür bizi azarlarken ben de aklıma takılan şarkıyı mırıldanıyordum. (medya -adventure time izleyen bilir)

"Etli knirep, etli krep yapıyorum. Eti aalıp krepe sarıyorum. Etli kurep, etli krep yapıyorum. Etli kreecep-"

"Ahenk?"

"Efendim hocacım."

"Sus. Koridora çık, sola dön iki oda sonra sağda pisikoloğumuz var. Oraya uğra bir kızım."

"Niye hocam deli miyim ben?"

"Estağfurullah kızım sana deli demek az kalır."

Görüldüğü üzere okul müdürleri wattpad öykülerinde asabi ve sinirli kişiler olarak betimlenilmiştir.

“kuralları çiğneyen”

İnsan ihtiyaçlarının karşılanması toplumlarda örgütlenmeleri de bereberinde getirdiğini söyleyebiliriz. İnsanların örgütlenmelerinin, bir arada yaşamalarının nedeni, yaşamlarını paylaşmak ve birbirleri için bu yaşamı kolaylaştırmaktır. Örgütlenen toplumların en önemli temel ihtiyaçlarından biri de eğitimidir. Bu eğitimi okullar karşılamaktadır. Okulun, eğitim örgütünün, en önemli girdisinin öğrenci olduğu biliniyorsa, öğrencileri de okulun hedeflerine ulaştırmak için belirli kurallar çerçevesinde bir disipline koymak gerekmektedir. Eğitim ortamlarında bu durum bir sorumluluk işidir. Bu sorumluluktan söz edildiğinde, gerek devlet okulları gerekse özel okul yöneticilerinin uyması gereken sorumlulukları ve davranış kuralları bulunmaktadır. Bu sorumlulukların ve davranışların yerine getirilmemesi durumunda öğrencilerin okul yöneticilerini ve öğretmenlerini otoriteden yoksun görmelerine neden olabilir. Örneğin bir öğrenci öykülerinde: *“Adam eline mikrofonunu aldı ve öğrencilere göz gezdirdi. “Sevgili ergenler, ben sizin yeni müdürünüz Pamir Ege. Şimdiden söyleyeyim bu okulu yönetmek aklımın ucundan geçmezdi. Sadece babamın mirası. Kurallara gelirsek okulda serbestsiniz kısıtlama yapmıyorum. Ve fazla konuşmayı sevmem kızlar” dedi ve göz kırpıp okulun içerisine girdi.”* şeklinde okul yönetimini öykülerinde betimlemiştir. Bu şekilde yönetilen, kuralları olmayan serbest bir okulda: *“Kuralsız adam bu okul yılımda cidden başıma bela olacaktı.”* İhtiyaçları karşılanmayan, başı boş yönetim anlayışı ile serbest kalan öğrencilerde bu şekilde disiplin sorunlarına yol açarak, istenmeyen davranışların sergilenmesine neden olabilirler. Diğer taraftan bir öğrenci wattpad öykülerinde konuşmaları şu şekilde betimlemiştir: *“Kağıtları çoğaltıp Pamir’in odasına yöneldim. Ona hocam dememe gerek yoktu rahat bir adam olduğu çok belliydi. Kapıyı tıklatıp içeri girdim. Kafasını bana çevirdi ve gülümsedi. Oha gamze var adamda!! Masasına yaklaşıp kağıtları Pamir’in eline verdim. “Sağol. Adın neydi sordum?” dediğinde terleyen ellerimi eteğime sildim. “Tansu, Tansu Kaya hocam” dediğimde yüzünü buruşturdu. “Hadi ama kuralları sevmem onlar çiğnenmek için vardırılar” dediğinde istemsizce*

kıkırdadım. "Nasıl müdür oldunuz anlamıyorum cidden" dediğimde gülümsedi. "Bende anlamıyorum Tansu hayatın ne yapacağı belli olmuyor işte" dedi. Kafamla onaylayıp odadan çıkmak için izin isteyip orayı terk ettim." Görüldüğü üzere, okul müdürünün rahat olmasından kaynaklı, öğrenciler tarafından otorite boşluğunun hissedilmesi neticesinde, okul müdürüne hoca denilmemesi ile saygının ortadan kalktığı betimlenmiştir. Bir başka okulda ise okul müdürü: "Telefon getirdiğinizde ceza vermez. Budur abi ya!" şeklinde betimlenmiştir. Bazı okullarda ise otoriteyi sağlayamayan, kuralları yapamadığı için çığnemek zorunda kalan okul yöneticileri görülmektedir. Örneğin, "Ben, bir şey sormak istiyordum. Niye okulda forma giyilmiyor?" diye sorduğumda camdan dışarıyı gösterdi. "Etrafına bir baksana! Sence uyarlar mı?" dedi. Haklıydı." şeklinde öğrencinin sorusuna cevap veren okul müdüründe otorite boşluğu ve çaresizliği neticesinde, kurallara uymadığı öyküde betimlenmiştir. Okul müdürlerinin kuralları hiçe sayıp okulun işleyişine ve amaçlarına ulaşmasına engel oldukları için öğrencilerde disiplin dışı davranışlar görülmektedir. Bu yüzden okul müdürleri, disiplin dışı davranışları önlemek için kendilerinin hiçe saydığı okul kurallarını dikkate almalı, disiplin dışı davranışları okul ortamından uzaklaştırmalıdır. Aksi takdirde okul içerisinde daha fazla disiplin sorunları ile karşı karşıya kalınabilir.

"Şiddet uygulayan ve korkutucu"

Öğrenciler, wattpad öykülerinde okul müdürlerini olumsuz olarak algılamamakta ve korkutucu kişiler olarak nitelendirmektedirler. Örneğin olumsuz davranışıyla bir okul müdürü şu şekilde betimlenmiştir: "Çabuk spor salonuna gelin! Gerçekten çok sinirliyim! Spor salonuna gittiğimizde müdürü duvara tekme atarken gördük." Okul müdürünün bu davranışlarının korkutucu olup, öğrencilerin korkmasına neden olmuştur. Bu durum karşısında öğrenciler, korkutucu okul müdürünü olumsuz olarak nitelendirdiklerini wattpad öykülerinde betimlemişlerdir. Başka bir okulda ise, "Okul çıkışı evlerine gitmeyip arka bahçede kavga eden gerizekalılar, hemen odama !!!" "Tabi ki de bu müsriften başkası değildi. Evet tooletimizi yapmıştık hemde altımıza." okul müdürünün davranışı, bu şekilde betimlenerek devamında "İşte başlıyoruz! Heyecanlanın! Ceza vakti geldi!" ifadeleriyle, öğrencilerini cezalandıracağını dile getirerek onları korkutmuş, öğrenciler tarafından olumsuz nitelendirildikleri, wattpad

öykülerinde betimlenmiştir. Öğrencilerine korkutucu bir şekilde zorlayıcı güç kullanmak, başarısızlık durumunda aşağılamak, öğrenciler üzerinde olumsuz etkiler bırakabilir. Örneğin, okul müdürünün öğrencilerini aşağılaması, wattpad öykülerinde “*Zamane çocukları çok zavallı*” şeklinde bir öğrenci tarafından betimlenerek öykülerde yerini almıştır. Diğer taraftan okul müdürleri, çeşitli davranış ve uygulamalarının yanında, somurtkan ve sinirli görünüşleriyle de korkutucu, öğrenciler tarafından wattpad öykülerinde olumsuz olarak betimlenmektedir. Örneğin bir okula yeni gelen okul müdürünü, öğrenciler şu şekilde betimlemiştir: “*Pazartesi günü törene daha önce hiç görmediğimiz sarı saçlı, somurtuk yüzlü ve yüzünün yarısını kaplayan kemik gözlüklü bir kadın geldi. Ve mikrofonu alıp "merhaba çocuklar ben yeni okul müdürünüz Reyhan Yılmaz."* öyküde de betimlendiği üzere, okul müdürü kavramına ilişkin öğrencilerin olumsuz algılara sahip oldukları görülmektedir. Öğrencilerine ve tüm eğitim paydaşlarına karşı okul müdürünün samimi, içten ve güler yüzlü olması gerekmektedir. Okula yeni gelen okul müdürünün ilk günden öğrenciler tarafından olumsuz algılanması, öğrenciler tarafından olumsuz ön yargıların doğmasına neden olmuştur. Çoğu okul müdürleri farkında olmasalar dahi, eğitim-öğretim hizmetlerinin başındaki kişiler olarak, öğrenciler tarafından nasıl algılandıklarının bir araştırmasını yaptırarak, farkındalık düzeylerini arttırmaları istenebilir. Diğer taraftan wattpad öykülerinde eğitim ve okul, şiddet uygulanılan bir ortam olarak betimlenmiştir. Okullarda her zaman planlanan ve öngörülen davranışlar ortaya çıkmayabilir. Örneğin bir okulda wattpad öykülerinde betimlenen öğrencinin şiddete maruz kalması gibi: “*Gözlerimi devirip sınıfa doğru yürürken okulun hoparlör sisteminden tiz bir ses yayıldı. Ellerimi hızla kulağıma kapatıp etrafa baktım. Bir süre sonra birinin sesi duyulmaya başladı. "Ben çok büyük bir eşeğim. Gülay beni affet ne olur. Köpeğin olayım." Kızların garip sesler çıkardığı yöne döndüğümde dikkatle dinleyen kişiyi görüp onun Gülay olduğunu anladım. Çocuk konuşmaya devam edecekti ki sözü yarım kesildi. "Lan sen baş belası mısın?" Müdür çoktan odayı basmıştı. "Allah'ım benim günahım ne? Neden bu kadar delinin arasındayım? Şimdi sessiz bir çiftlikte olup hayvanlarla konuşmak vardı." "Hocam bokunuzu yiyim bırakın. Kız elden gidiyor." "Gitsin evladım. Bu rezillikten sonra sana bakan kız salaktır."... "Aşığım hocaamm!" Vurma sesi gelince dudaklarımı birbirine bastırdım. "Hocam yavaş ya kafam acıdı." Aşk diyor. Yaşın kaç lan senin. Yürü yürü. Aileni çağırdığım zamandaaşığım dersin."*

Ardından sesler kesildi. Koridorun başında müdür ve kulağından çektiği bir çocuk gördüğümde odadan çıktıklarını anlamıştım. Çocuk özür dilediği kızın yanından geçerken elleriyle kalyapıp öpücük attı. Kız gülerken, müdür çocuğun kafasına vurmuştu. Bu okuldan normal olarak mezun olursam en ufak sıkıntım olmayacaktı.” Görüldüğü üzere, betimlenen öyküde, okul ortamlarında öngörülemezden farklı olay ve durumla karşı karşıya kalınmaktadır. Fiziksel şiddet ya da sözlü hakaretler, aşağılanmalar gibi şiddet biçimleri, hiçbir disiplin kurallarında yer almamasına rağmen, bu şiddet biçimlerinin okul müdürleri tarafından okul ortamlarında gösterildiği, wattpad öykülerinde öğrenciler tarafından betimlenmektedir. Bu istenilmeyen yönetici davranışları, hiçbir okulda disiplin sağlama unsuru olarak kullanılmamalıdır. Suç olarak algılanan davranışlar biçimlendiği zaman, okul müdürleri tarafından şiddet uygulama imkânı olarak görülmemelidir. Örneğin başka bir okulda, wattpad öykülerinde: “Birkan hoca ne kadar beni engellemeye çalışsa'da görmüştüm. İnanın bana Özkanın suratı tanınmayacak haldeydi. Birkan hoca onu çok fena dövmüştü.” şekliyle, okul müdürünün, öğrenciyi tanınmayacak hale getirene kadar dövmesi betimlenmiştir. Pek çok öğrenci wattpad öykülerinde, şiddet gördüğü öğretmenini korkutucu olarak betimlemektedir. Bu durum öğrencilerde travmalara sebep olabilir.

“Kuralcı ve ceza vermekten zevk alan”

Wattpad öykülerinde bazı okul müdürlerinin kuralcı olduğu, öğrencilere ceza vermek için sabırsızlandıkları betimlenmiştir. Örneğin bir okulda öğrencilerine ceza vererek kendini eğlendiren müdür betimlenmiştir. “Aman neyse! Biraz cezalandırma ile kendimi eğlendirebilirim!” öğrencilerine ceza vererek mutlu olan okul müdürü başka bir okulda ise wattpad öykülerinde şu şekilde betimlenmiştir: “İkiniz de cezalısınız. Dört gün boyunca kütüphaneyi temizleyip düzenleyeceksiniz. Malzemeleri alıp çalışmaya başlayabilirsiniz.” Müdürün verdiği ceza üzerine ikisi de kütüphaneyi düzenlemek üzere ellerinde kovalarla kütüphaneye girdiler.” Diğer taraftan başka bir okul müdürü, öğrencisine sırf daha fazla ceza vermek için tüm beden eğitimi dersine ait topları sildirdiği betimlenmiştir. “Aptal gibi oturmuş okulun tüm basket , voleybol , futbol toplarını siliyordum, müdür beden dersi olanların toplarını bile getirtmişti sırf daha çok topu sileyim diye , topları bir kasada getirip yürümeye devam ederken arkasından ' hocam

kendinizi unuttunuz' desem de beni duymamıştı. Bir bakıma duymaması daha iyi olmuştu, yani yoksa şu an çok daha kötü cezalar beni bekliyor olabilirdi." görüldüğü üzere bir taraftan öğrencisine verdiği cezayı unutan okul müdürü, daha fazla ceza alacağı için ise okul müdürüne seslenmekten vazgeçen öğrencinin hali betimlenilmiştir. Okul müdürlerinin etik olmayan bu davranışları ile ceza vermekten zevk alması, öğrencilerin okul ortamlarına karşı güvensiz ve olumsuz tutumlar geliştirmelerine neden olabilir. Bazı okul müdürleri ise öğrencilerin davranışlarına göre keyfi kural koyacaklarını gündeme getirdikleri betimlenilmiştir. Örneğin bir okulun okul müdürü şu şekilde wattpad öykülerinde betimlenmiştir: *"Siz varya! Müdürün odasının kapısını mı kırmak istiyorsunuz? Pek de fazla kural koymak istemedim ama görünüşe göre koymalıyım."* Öykünün devamında ise kendi keyfine göre kural koymaya devam eden kuralcı okul müdürüne karşı öğrenciler, tepkilerini şu şekilde gösterdiği wattpad öykülerinde betimlenmiştir: *"Şunu bilin ki bu okulda şu andan itibaren bazı değişiklikler olacak." dedi. İçimden bir ses "bu müdür başımıza bela olacak"diyordu."* şeklinde betimlenirken kural koymaya devam eden okul müdürüne karşı tepkiler şu şekilde betimlenmiştir: *"Müdür bize kızgınca bakarken ben "okulumuzu mahvediyorsunuz" diye bağırdım. Hemen ardımdan biri "kantindeki yiyecekleri geri istiyoruz" diye bağırdı. Sonra Ceren "kaykay ve patenleri de geri istiyoruz" diye bağırdı. Hemen ardından biri "eski okul formlarımızı geri istiyoruz" diye bağırdı. Sonra herkes topluca "eski müdürümüzü geri istiyoruz" diye bağırdık. Sonrada şarkı yeniden açıldı ve herkes "müdür okuldan gitsin" diye tekrar tekrar bağırmaya başladı. Müdür kızgınca bize bakarken "saçmalamayı bırakın" diye bağırdı."* Öğrencileri daha önce yaptıkları davranışlardan dolayı disipline veren okul müdürü, tekrar yapılan olumsuz davranışlar neticesinde öğrencileri okuldan attığı wattpad öykülerinde şu şekilde betimlenilmiştir: *"Evet, siz ilk ders arabamın benzinini boşaltırken, ben sizi izliyordum. Sonra da bütün sicilinizle beraber sizi disipline verdim. Zaten daha önce de disipline gittiğiniz için direkt atıldınız."*

Görüldüğü üzere kendi kurallarını keyfi olarak koyan kuralcı ve ceza vermekten zevk alan okul müdürleri, çeşitli okullarda görev alarak etik olmayan bu davranışları sergiledikleri wattpad öykülerinde öğrenciler tarafından betimlenilmiştir.

“cimri ve paragöz”

Okullar; öğretmenler, öğrenciler ve tüm iş görenler ile birlikte paylaşımların, iletişimin olduğu yerlerdir. Bu ilişkilerin, iletişimlerin ve paylaşımların sağlıklı yürüyebilmesinden sorumlu olan kişiler okul müdürleridir. Okul müdürleri, tüm okul paydaşları tarafından sürekli izlenen kişilerdir. Bu yüzden okul müdürlerinin davranışları herkes tarafından değerlendirilmekte ve onlara karşı bir tutum geliştirilmektedir. Wattpad öykülerine konu olan okul müdürleri incelendiğinde, sürekli para isteyen, öğrencileri para olarak gören, ticaret yapan, cimri davranan kişiler olarak betimlenilmiştir. Örneğin bir okul müdürü bir öğrenci tarafından şu şekilde betimlenmiştir: *"Evet çocuklar 2. Dönem hayırlı uğurlu olsun."Müdür konuşmalarını hangi öğrenci sever ki. "Şu an hepiniz üzülüyorsunuz çünkü okul açıldı. Ama zaman gerçekten çok hızlı geçiyor. Hatta zaman o kadar hızlı geçerken paraları nereye harcadığımı bile bilmiyorum. Her sınıfa vereceğim kağıtlarda miktarlar yazıyor. Okulumuzun eski camları yenilenecek ve ışıklandırma sistemi yapılacaktır. Anlayışınız için teşekkür ederiz."* şeklinde görüldüğü üzere okul müdürleri, 2. Dönem eğitim-öğretime girerken öğrencilere zarf dağıtarak para istemiştir. Bu durum öğrenciler tarafından olumsuz karşılanmış, sanki öğrencileri sömüren okul müdürü imajı olduğu betimlenmiştir. Diğer taraftan velilerin iki katı daha fazla para ödemesi için öğrencileri okuldan atan okul müdürü betimlenmiştir: *"Normalde önce disipline gitmemiz gerekiyordu ama müdürçüğümüz bizi direkt olarak attı. Neden mi? Paragöz olduğu için. Tabii ki para için bizi attığını kendisi söylemedi. Yasemin yüzüme bakıp salak gibi sırıtarak, eğer müdür bizi okuldan atarsa babasının her ay iki katı para ödeyeceğini söylemişti."* Görüldüğü üzere öğrenciler para kaynağı olarak betimlenmiştir. Okul müdürü, öğrenciler üzerinden daha fazla kazanç sağlamak için okul kuralları gereği disipline gitmesi gerekirken, disipline gitmek yerine, öğrenciler üzerinden kazanç kapısı açıldığı betimlenilmiştir. Farklı bir okulda ise öğrenciler gelir kaynağı olarak görüldüğü betimlenilmiştir. Okul müdürünün, öğrencilerin göstermiş oldukları olumsuz davranışlar yüzünden okuldan atmak yerine, onları gelir kapısı olarak gördüğü ve okulda kalmaları için geçiştirici cezaların verildiği betimlenilmiştir. Örneğin bir okul müdürü: *"Size arkadaşınızla dalga geçercesine oyun oynadığınız için ihtar cezası veriyorum. Sana da-"deyip Ediz'e baktı. "Hem okulda sigara içtiğin hem de sigarayla arkadaşını yaraladığın*

için ihtar artı bir hafta uzaklaştırma cezası veriyorum. Bunları silmeyeceğim ve sicilinizde kalacak." dedi. Tabi ki okuldan atmazdı. Ne de olsa bir gelir kaynağını neden yok etsin? şeklinde paragöz olarak betimlenmiştir. Diğer taraftan ise okul müdürlerinin cimri oldukları betimlenilmiştir: *"Hızlı adımlar ile bodrum kata inip koridorun sonundaki kapıya ilerlerken içimi ürperten karanlığa aldırış etmemeye çalıştım. Cimri okul müdürümüz bodrum katın ışıklarını yine her zamanki gibi açtırmamıştı. Birde her müdür gibi baya bir cimri."* görüldüğü üzere okul müdürleri öğrenciler tarafından cimri ve pragöz olarak değerlendirilmektedir. Öğrencilerden sürekli para istenilmesi, sömürülmesi ve onların kazanç kapısı olarak görülmesi, öğrencilerin okul müdürlerine karşı olumsuz tutumlar geliştirmelerine yol açabilir.

"Tehditkâr"

Wattpad öykülerinde okul yöneticilerinin, öğrencilere yönelik tehdit edici bir dil kullandıkları betimlenmiştir. Öğrencileri okuldan atma ile tehdit etme, notla tehdit etme, disiplin cezaları ile tehdit etme gibi tehditle psikolojik baskı uygulandığı etik dışı davranışlar görülmektedir. Okul yöneticileri tarafından kullanılan bu etik dışı davranışlar, okul ikliminin olumsuz etkilenmesine zarar vermektedir. Örneğin bir öğretmenin wattpad öykülerinde kullanmış olduğu tehdit dili şu şeklide betimlenmiştir: *"Müdürün girmesiyle kalabalık sınıf yerini sessizliğe bırakmıştı. "Çağatay hocanız iki gün yok. Düzgün durun astarınızı alırım."* Görüldüğü üzere okul müdürü, öğrenciler üzerinde disiplini sağlayabilmek için tehdit dilini kullanmıştır. Başka bir okulda ise okul müdürü öğrencilerinin göstermiş olduğu olumsuz davranışlardan dolayı okuldan atma ile tehdit etmiştir. *"Eğer bir daha bir vukuatınız olursa sizi o gün atarım!" "Tamam, hocam." diyip çıktık."* Öğrencilerin okuldan atılması ya da öğrencilerin okula devam etmeme kararı almasının nedenleri arasında okul müdürlerinin göstermiş olduğu baskıcı ve tehditkâr tutumlar yatmaktadır. Bu durumlar öğrencilerin okuldan ayrılmasını kolaylaştırdığı bilinmektedir. Diğer taraftan sürekli keyfi, disiplin cezaları ile öğrenciler tehdit edilmektedir. Örneğin wattpad öykülerinde bir öğrenci durumu şu şeklide betimlemiştir: *"Bu kağıtta gün boyunca yapıp bitirmeniz gereken görevler var. Çıkış zili çaldığı zaman, bitmediği takdirde disiplin cezalarınızı sisteme girerim. Şimdi çıkabilirsiniz."* Farklı bir okulda, bir öğrencinin uygunsuz videoları çekilerek

arkadaşlarının sosyal medya ortamlarında yaymasının neticesinde, okul müdürü konunun kapanması adına öğrencileri tehdit eder bir kullanmıştır.”*Çocuklar daha önce bu konuşmayı yapmıştı tekrar yapma gereği duyuyorum Duru arkadaşınız iğrenç videosunu umarım herkes unutmuştur unutmamışsanız bile unutacaksınız arkadaşınız okula yarın geri dönecek bu konu hakkında arkadaşına bir şey söylemek imalı imalı bakmak bile yok eğer görürsem duyarsam hakkında tutanak tutulcak.*” görüldüğü üzere okul müdürünün çocuklara karşı olan yasal sorumluluğun farkında değildir. Bu yüzden yöntem olarak öğrencilere karşı tehdit dilini kullanarak olayları bastırmaya çalışmıştır. Bu yaşanan önemli bir olaya karşı okul müdürlerinin göz yumması ve tehdit diliyle ört bas edilmesi neticesinde öğrencinin okuldan ayrılmasına zemin hazırlayabilir. Yaşanan bu olaylara karşı okul müdürlerinin tehdit dili kullanması yerine çözüm üretmeleri gerekmektedir. Görüldüğü üzere farklı okullarda, okul müdürlerinin tehdit dilini kullanarak öğrenciler üzerinde baskı uyguladıkları wappad öykülerinde betimlenmiştir.

Wappad uygulaması öykülerinde öğretmenlere ilişkin tema ve kodlar

Wappad uygulaması öykülerinde öğretmenlerin öğrenciler tarafından nasıl betimlendiğine ilişkin bilgiler doğrultusunda imgeler üretilmiş, kodlar başlığı altında bu imgelere yer verilmiştir. Olumlu temalar başlığı altında görsel, olumsuz temalar başlığı altında görsel ve davranışsal imge şeklinde alt temalara ayrılarak kodlanan imgeler, öğrencilerin betimlemeleri ile desteklenerek, açıklanmıştır.

Table 4. Wappad uygulaması öykülerinde öğretmenlere ilişkin tema ve kodlar:

Tema	Alt Tema	Kodlar
		yakışıklı etkileyici ve güzel cesaretlendiren sabırlı sesi ile motive eden neşeli ve güler yüzlü samimi adaletli ve ayırım yapmayan güzelliğine düşkün

Olumlu İmgeler	Görsel İmge	rahat havalı komik şirin mülayim temiz ilgili jet etkileyici ders anlatan ölçülü kahraman heyecanlı bilgili babacan dakik kafa dengi ve eğlenceli verimli serbestlik tanıyan kurallara bağlı arabulucu anlayışlı duygusal öğrenci başarısı odaklı
	Görsel İmge	yaşlı meymenetsiz ve suratsız kel ve göbekli baygın bakışlı dede gözlüklü seyrek dişli bakımsız şeytan görünümlü

Olumsuz İmgeler	Davranışsal İmge	aşağılayıcı tehditkâr korkutucu umursamaz asabi ve sinirli takıntılı sıkıcı ve bezdiren ciddi ve sert cezalandırıcı kuralları çiğneyen şiddet uygulayan taraf tutan ve ayrımcı otoriter anlayışsız ve sabır taşıran geleneksel etkisiz tuhaf anormal dedikoducu çaylak ödevkolik sapık mesafeli gaddar ve insafsız geveze görgüsüz ruh hastası katil piskopat kuralcı azarlayan saldırgan tutarsız alkollü cimri ve paragöz canavarca davranan nasihat eden adil olmayan mafya gibi davranan huysuz ve gıcık

		küçümseyen ve alaya alan ispiyoncu ukala öğrencilerine güvenmeyen baş belası yapmacık egoist cıvık entel kötü tersleyen sevilmeyen ayırımcı ağır abi adaletsiz milleti çekiştiren sorunlu 80'lerden kalma davranan iftiracı öğrencilerini kullanan mesleki deformasyon yaşayan ukala dersi sabote eden ilgisiz sürekli uyuklayan aptal satılmış korkak hayattan bezmiş

Tablo 4 incelendiğinde lise öğrencileri tarafından öğretmenlere ilişkin ifadelerinden toplam 109 tane imge üretilmiş olup, olumlu ve olumsuz imgeler şeklinde, temalar başlığı altında kodlanarak toplanmıştır. Bu imgeler, 32 tanesi öğretmenlere ilişkin olumlu imgeler alt temasında yer alan görsel imge, olumsuz imgeler alt temasında yer alan 8 tanesi görsel imge ve 69 tanesi davranışsal imge olmak üzere kodlanarak verilmiştir.

Aşağıda, öğrencilerin, öğretmenlere ilişkin görsel imge alt teması ile olumlu, görsel ve davranışsal alt temalı imgeler, olumsuz imgeler teması altında örneklerle sunulmuştur.

Tema 1- Olumlu İmgeler: Bu tema altında kodlanarak toplanan imgelerin içerdiği anlamlara bakıldığında;

Görsel İmge

Öğretmenler, okul içerisinde ve okul dışında insanlarla sürekli iletişim halinde olan, toplumla iç içe bir meslek grubudur. Bu anlamda öğretmenlerin, öğrencilere ve topluma karşı konuşması, davranışları, giyimi, şıklığı, bakımı ve görsel imajlarıyla, örnek olması gerekir. Bu anlamda öğretmenlerin imajı, öğrenciler ve toplum üzerinde olumlu ya da olumsuz izlenimler bırakabilir.

“yakışıklı”

Wattpad öykülerinde öğrenciler tarafından betimlenen öğretmenlerin görsel imgeleri incelendiğinde, çoğunun genç ve erkek, yakışıklı, giyimine özen gösteren öğretmenler olduğu, özellikle kız öğrenciler tarafından daha çok dikkat çekilerek hayranlık duyulduğu görülmektedir. Örneğin, wattpad öykülerinde bir öğrenci öğretmenini şu şekilde betimlemiştir:

"Herkes sıraya " diyen Berk hocaya döndüm gerçekten yakışıklıydı bana göre fazlasıyla."

"Siyah pantolon ve mavi gömlek pek anlamam ten rengi filandan ama kumral ten rengi vardı yavaş adımlarla masaya doğru adım atıp durdu. Müdür "Emre bey Türkçe hocası

"gerçekten fazla yakışıklıydı. bütün kızlar ona bakarken erkekler küçümser şekilde yeni gelen Emre hocaya bakıyorlardı." Farklı wattpad öykülerinde ise başka bir öğrenci, öğretmeni şu şekilde betimlemiştir:

"funda ders ne?"

"matematik kuzum."

"tamam."

"ama kızım matematikçi meteor baya iyi."

"hmm."

"bak kızım öyle yakışıklı makışıklı deme elalemin adamına. (SAMET.)"

"uff samet yaa."

Görüldüğü üzere metor olarak görülen, matematik öğretmenin kızlar tarafından daha fazla hayranlık uyandırdığı betimlenmiştir. Öykünün devamında öğretmen sınıfa gelir:

"Öğretmen masasında bir taş vardı."

Bu da kimdi böyle?

Matematik öğretmeni nerede?

Bu çocuk gerçektende çok yakışıklıydı."

şeklinde, öğretmenlerinin ne kadar yakışıklı olduğu bir kez daha betimlenmiştir. Başka bir okulda edebiyat öğretmeni ;

"-Deriiinnn(uzatarak söylemişti)yeni bi edebiyatçı gelmiş knk. çok yakışıklıymış."

-Hoca çok tatlı dimi Derin?

Yoo o kadarda abartma.

-Neyi abartma Kanka yakışıklı hem gamzeleride çok güzel."

"O KADAR GÜZELDİ Kİ O HAFTA.tüm edebiyat derslerinde gözlerim temizlendi kızıl saçları, kızıl yeni çıkmış sakalları kahve gözleri, dudakları... BAYGINLIK GEÇİRTİYO ADAM BANA!"

şeklinde wattpad öykülerinde betimlenirken, başka bir okulda ise öğretmen, kız öğrencilerin mükemmellik abidesi olarak görülmektedir. *"adamın derse girdiğinden beri olan sert bakışları, soğuk havadan kızarmış dudakları, belirgin çilleri, kısa sakalları ve gözlüğüyle tam bir mükemmellik abidesiydi aybike'nin gözünde."* Bazı yakışıklı erkek öğretmenlerin, kız öğrencilerde hayranlık uyandırdığı kadar, bu durumun bazı bayan öğretmenler tarafından da hayranlık uyandırdığı wattpad öykülerinde şu şekilde

betimlenmiştir:

"Yeni beden eğitimi öğretmeni çocuklara futbol oynatıyordu. Tuhaf bir adamdı. Ama yakışıklı olduğu yadsınamaz bir gerçektir. Bu nedenle birçok öğretmen ona hayrandı. Başta Arzu olmak üzere..." öykünün devamında, derse gelen beden eğitimi öğretmeni şu şekilde betimlenmektedir:

"Evet çocuklar sıraya girin. Eşofmanları kontrol edeceğim.

" Öğrenciler sıraya girerken kızlar kendisine gülerek bakıyorlardı.

"Ay bu kıro kim be."

"Adam çok yakışıklı yalnız."

"Off evet ya çok şirin bir şey."

Öğrencilerde tarafından oluşacak olumlu öğretmen imgesi, öğrencilerin başarılarını olumlu yönde etkileyebilir. Örneğin bir öğrenci, bu konu üzerine wattpad öykülerinde, edebiyat öğretmeni şu şekilde betimlemiştir: *"Kapı açıldı. İçeriye 1.85-1.90 boylarında genç, zümrüt yeşili gözleri olan, beyaz tenli, siyah saçlı ve saçları alnına düşmüş olan biri girdi. *Merhaba arkadaşlar ben Kerem ÖZDEMİR Yeni edebiyat aynı zamanda sınıf öğretmeninizim. Konuşması gayet düzgün, anlatımı neşeliydi. Sınıfta ben dahil hemen hiç kimsenin edebiyatla, kitaplarla, yazarlarla ilgisi olmamasına rağmen başta kızlar olmak üzere çoğumuz can kulağıyla dinliyorduk. Ne de olsa hem yakışıklı, hem de neşeli, hoş sohbet bir erkekti ve böylesi öğretmene yüzbinde bir bile rastlanmazdı. Çevremiz öküzlerle doluydu ve bu öküzlere uzatmalı erkek arkadaşım Utku da dahildi."* görüldüğü üzere öğretmenin konuşması, neşeli davranışları ve görsel imgeleri öğrencilerin dersi daha dikkatli dinlemelerine, beraberinde ilgili olmadıkları derslere karşı, ilgilerinin arttığı betimlenmektedir. Örneğin, ilgisi olmamasına rağmen bir öğrencinin tiyatroya katılması gibi. *"Adam 40 yaşında olmasına rağmen Brad Pitt'den daha karizmatik görünüyordu. Keşke Mehtap Hoca yerine derslerimize girseydi. Eftalya hocaya eriyerek bakarken dürtükleyip kendine getirdim. Tiyatroyla zerre alakası olmamasına rağmen sırf bu sebeple katılmıştı."*Başka bir okulda ise öğretmen; *"adı gibi zeki, yakışıklı, hoş sohbet, neşeli, diye düşündüm. Ben neşeli insanları çok severim."* şeklinde wattpad öykülerinde betimlenmiştir. Yine farklı bir okulda bir öğretmen: *"Hey bu adamın burada ne işi vardı? Kumsal bana dönerek " Yakışıklı çıktı. İşlemlere başlasam mı ne?" dedi dalgaya alarak. Ben hiç tepki vermedim."*"Endamı güzeldi. Hayır, benim tipim değildi ama güzeldi.

Yakışıklı diyemiyorum, güzel diyorum. Adamın halinde insanı sarıveren bir sıcaklık vardı. Yoksa ne boy pos, ne baklava kaslar, ne dik bakışlar.” şeklinde betimlenmiştir. Görüldüğü üzere, öğretmenlerin görsel imgeleri, öğrenciler üzerinde olumlu etkiler bıraktığı, wattpad öykülerinde öğrenciler tarafından betimlenmiştir.

“etkileyici ve güzel”

Wattpad öykülerinde öğrenciler tarafından betimlenen öğretmenlerin görsel imgeleri incelendiğinde, erkek öğrenciler tarafından bayan öğretmenlerin “etkileyici ve güzel” olduğu bayan öğretmenlere karşı hayranlık duyulduğu görülmektedir. Bu bağlamda, wattpad öykülerinde öğrenciler tarafından betimlenen bayan öğretmenlerin örnek betimlemeleri şu şeklide verilmiştir: “*Merve öğretmeni izliyordum çok güzeldi maşallah gerçekten fiziği yüzü saçları burnu her yeri güzeldi. Çok güzel kadındı alımlı ve güzel.*” şeklinde betimlemiş, başka bir erkek öğrenci tarafından ise: “*Zayıf uzun boylu sarı saçlı biraz çilli bi kadın vardı o kahverengi gözleri gerçekten çok samimi bakıyordu. matematik hocasıymış bize selam verip Berk hocaanın yanına gitti.*” şeklinde betimlenerek erkek öğrencilerde hayranlık uyandırdığı görülmektedir. Çoğu yaşını almış bayan öğretmenler, genç öğrenci kuşakları tarafından yaşlı, somurtkan, huysuz gibi betimlemelere maruz kalırken, wattpad öykülerinde öğretmenin yaşını almasına rağmen bir erkek öğrenci tarafından güzel ve bakımlı olduğu betimlenmiştir: “*Tam bir Fransız gibiydi kadın. 40'larında ama hep havalı, şık ve güzel olmasa da hoştu. Sürdüğü ağır koku buraya kadar geliyordu. bir an saçlarım diken diken oldu. Kıskanıyordum ve hislerim aralarında garip bir bağ olduğu bilgisini veriyordu. Bu düşünceyle suratım asılmış olmalı.*” Başka bir okulda ise, okula yeni gelen öğretmenlerin erkek öğrenciler üzerinde olumlu izlenimler bıraktığı betimlenmektedir: “*6.sınıftaki matematik hocamız değişmiş. Yeni bir hoca gelmiş. Adı Nihan. Yaşını daha kesin olarak bilmiyorum. Bal köpüğü kısa saçları var. Gayet güzel bir öğretmen.*” Öğretmenlerinin manken gibi etkileyici bir güzellikte olması nedeniyle, bazı erkek öğrencilerin dikkatlerini üzerine çekerek, sırf öğretmenlerini kızdırmamak için dersi dinledikleri betimlenmiştir. “*Hoca aslında güzeldi beline kadar uzanan sarı saçları ela gözleri ve hememine 1.75 boyu ve kum saati biçiminde fiziği dolgun dudakları ve dolgun dik göğüsleri vardı. Bir erkeği kıskandıracak dolgun şekilli kalçaları vardı.*” şeklinde betimlenirken öykünün devamında ise: “*Bu*

manken gibi öğretmeni kızdırmak istemedim ve sakince dersi dinledim. Gerçektende mankene benziyordu. Acaba neden öğretmen oldu?" öğretmenin görsel imgesinin, öğrenci üzerinde olumlu izler bırakarak dersi dinlemesine neden olduğu betimlenmiştir. Bazı erkek öğrencilerin ise, wattpad öykülerinde, etkileyici ve güzel olan bayan öğretmenlerine karşı hislerinin değiştiği, platonik aşık olma gibi davranışları betimlenmiştir. "Allah ım ne oluyor bana kendi kendime konuşmaya başladım. Her O 'nu gördüğümde bir garip olmaya başladım. Böyle saatlerce izleyesim geliyor, o yeşilin en güzelini "Zümrüt yeşili gözlerini". Hatta arada derste dalıp gidiyorum. Ama sonradan toparlanıyorum." Başka bir okulda ise bayan öğretmenin görsel imgesinin erkeklerin fazlasıyla dikkatini çektiği betimlenmiştir: "Tarih öğretmeni sınıftaki erkeklerin en sevdiği öğretmendi. Nedenmi? Tam bir sürtük gibi giyiniyor. Hele boyalı dudakları çok iğrenç. Tarih öğretmeni içeriye girdi. Baygın bir şekilde sınıftaki erkeklere baktım. Her zamanki gibi ağızlarını beş metre açıp Banu hocaya bakıyorlardı." şeklinde erkekler tarafından etkileyici ve güzel olan öğretmene daha fazla dikkat edildiği betimlenmiştir. Görüldüğü üzere etkileyici ve güzel olan öğretmenlerin öğrenciler üzerinde bazı olumlu etkileri olduğu betimlenmektedir. Bunlardan birkaçı, yaşını almış öğretmenlerin yaşına rağmen, düzenli bakımını yapması, şık, güzel ve etkileyici olması gibi görsel imgeleri sayesinde, bazı öğrencilerin sırf öğretmenlerini daha fazla görebilmeleri için dersi dikkatli bir şekilde dinledikleri betimlenmektedir.

"cesaretlendiren"

Öğretmenlerin övgüsü, öğrencilerini cesaretlendirmesi onlar için güçlü bir güdüleyici olabilir. Öğretmen de öğrencisine karşı ne kadar samimi olursa, güdüleme de o kadar etkili olabilir. Dolayısıyla öğretmenlerin, öğrencilerinin yapabileceğinin en iyisini yapmalarına güdülemeleri ve bu yönde onları desteklemeleri gerekmektedir. Hiçbir zaman başarısızlık, öğrenciler için ölüm kalım meselesi haline getirilmemelidir. Örneğin, wattpad öykülerinde bir öğretmenin başarısızlık karşısında öğrencilerini nasıl güdülediği ve desteklediği betimlenmiştir: *"Çocuklar ben sizin diğer sınıflardan daha iyi olduğunuzu biliyorum ve size inançlıyım. zaten bilgi yarışmasında da en iyi siz yarışmıştınız. Sadece kısmet degilmis. Ben size son haftalarda fazladan ders vereceğim ve siz yani 7-D teog sınavında en basarili sınıf olacaksınız ben bunu istiyorum ve size inanıyorum. Siz*

gerçekten çok iyi öğrencilersiniz." görüldüğü üzere, öğrenciler bilgi yarışmasından başarısızlıkla dönseler dahi, başarısızlıktan korkulmaması gerektiği, en iyilerin onlar olduğu konusunda öğretmenleri tarafından cesaretlendirilmiştir. Dolayısıyla öğretmenleri, öğrencilerini yapabileceklerinin en iyisini yapmaları konusunda güdülemiş ve bu doğrultuda desteklemiştir. Kendilerinin yapabileceklerine inandıran ve öğretmenlerini samimi bulan öğrenciler, öğretmenlerini öykünün devamında ise şu şekilde betimlemiştir: *"Çünkü bu kez çok inandırmıştı bizi kazancağımıza."* Çünkü bizden çok şey bekliyordu, çünkü bize inanıyor, bizi seviyor ve bize fazladan şeyler öğretemeye çalışıyordu. Hatta yıl sonunda son haftalarda okula kimse gelmediği için bize sınıfımızda 8. Sınıf için ön hazırlık yaptırarak, bizi konulara başlatacaktı. O Şöyle bir baktığımda nihan hoca bizim için çok fazla emek harcıyordu." Başarabilecekleri konusunda öğrencilerine güvenen, güdüleyen ve desteklerini esirgemeyen öğretmenin, wattpad öykülerinde de görüldüğü üzere öğrencilerini cesaretlendirmesi, onlar üzerinde olumlu etkiler bırakmıştır.

"sabırlı"

Öğretmenlerin sınıf içerisinde beklenmedik öğrenci davranışlarına karşı gösterecekleri tutum ve davranışları, öğrencilerin akademik, sosyal ve duyuşsal gelişimleri üzerinde etkili olduğu için öğretmenlerin öğrencilerin gelişimlerini olumsuz etkileyebilecek davranışlardan kaçınmaları ve sabırlı olmaları gereklidir. Örneğin bir öğrenci öğretmen diyalogu şu şekilde betimlenmiştir;

"Tolga farkedersen sınıfta öğretmen var"

Tolga dikkate almayıp "Eeeee" dedi.

Hoca "Tolga hadi bunu Aras yapsa anlarım da sana n'oluyor?"

Tolga soruyu dikkate almadan "Hocam zaten sinirliyim derse girmek istemiyorum lütfen susar mısınız? " dedi.

Valla bu hoca iyi dayanıyor. Ben olsam dövmüştüm.

Wattpad öykülerinde betimlenen diyaloglar kapsamında öğretmen, öğrencinin göstermiş olduğu davranışlar karşısında olumsuz davranışlardan kaçınmış, öğrencinin içinde bulunduğu gelişim dönemlerini dikkate alarak duyarlı ve empatik bir şekilde tutum sergilemiştir. Görüldüğü üzere öğrenciler tarafından *"Valla bu hoca iyi dayanıyor. Ben*

olsam dövmüştüm.” ifadesi ile öğrenciler, öğretmenin şiddet eğilimine yönelmesini beklerken öğretmenin bu durumlar karşısında anlayışlı ve hoşgörülü davrandığı betimlenmiştir. Öğretmen sınıf içinde öğrencilere hükmetmek yerine, yaşanan olaya insancıl bir şekilde yaklaştığı görülmektedir. Aynı zamanda demokratik bir sınıf iklimi oluşturma konusunda sınıf yönetimini etkili bir şekilde kullandığı betimlenmiştir. Bazen sınıfın dikkatini dağıtmak isteyen öğrenci ya da öğrenci davranışları olabilir. Uygun olmayan ve istenmeyen öğrenci davranışları, sınıftaki olumlu öğrenme iklimini bozabilir, öğrenme etkinliklerini kesintiye uğratabilir ve ders süresince zamanın verimli kullanılmasına engel olabilir. Örneğin bir öyküde öğrenci ve öğretmen diyalogu şu şekilde betimlenmiştir:

“Hoca dersi anlatırken Batu önündeki kıza sataşıyordu. Hoca bunu fark edince seslendi.

"Batu?!" Dedi sinirle.

"Efendim hocam." Dedi gülerek.

Hoca sabır dileyerek tekrar konuştu.

"Napıyorsun?" Dedi Batu'ya sinirle bakarak.

Adam haklı tüm ders boyunca Batu'yu uyarmıştı Batu'da 'Tamam' deyip geçiştirmişti.”

Öğretmen öyküde de betimlendiği üzere, ders süresince istenmeyen öğrenci davranışının bitirilmesi konusunda sabırla beklemiştir. Öğrencilerin gelişimleri, gereksinimleri, beklentileri ve tutumları farklılık gösterebilir. Bu durumlar karşısında, öğrencinin lise çağında ergen bir birey olması ve davranışı sürekli devam ettirmesi karşısında öğretmen davranışın bitirilmesini uyararak sabırla beklemiştir. Bazı öğrenciler ise farklı beklentiler içerisinde olabilir. Örneğin bir öyküde;

"Hocam azıcık kızın ya. Böyle içimiz rahat etmiyor. " Dedim tüm sınıf adına.

"Tövbe estağfurullah ya. Kızsak bir dert, kızmasak bir dert”

"Yok hocam kızın siz. Sizin de bizim de içimiz rahat etsin.

"Müsrif ağlar gibi bize baktıktan sonra derin bir nefes alıp elini saçlarının arasına daldırdı.

"Dayı eğer saçın olsaydı bu yaptığın çok cool olabilirdi. Dediğim gibi eğer saçın olsaydı.”

şeklinde öğrenci davranışları betimlenmiştir. Örnekte de betimlendiği üzere öğrenciler, öğretmenlerinin kızma davranışını göstermelerini beklemekte, sabır sınırlarını zorlamaktadır. Bu durum karşısında öğretmen ise öğrenci gelişimlerini dikkate alarak,

öğrencilerine kızmayıp sabırla beklemiştir.

“sesi ile motive eden”

Öğretmenlerin sınıfa girer girmez ilk saniyeleri, öğrencilerini etkilenebilecekleri saniyeler olabilmelidir. Öğretmenlerin bu etkiyi yaratabilmeleri için kılık-kıyafetlerine önem vermeli, güler yüzlü olmaları, öğrencilere karşı samimi ve içten davranışlar sergilemeleri, beraberinde güzel bir ses tonuyla mümkün olabilir. Öğrencilerin dikkatlerinin çekilmesi konusunda İlk izlenimin iyi olması, öğretmenlere fayda sağlayabilir. Örneğin, ses tonunu etkili bir şekilde kullanarak öğrencilerini motive eden bir öğretmen wattpad öykülerinde şu şekilde betimlenmiştir: *“Tarih öğretmeni Celal hoca sınıfa gelip, “Günaydın cumhuriyetin öğrencileri.” diye giriş yaptığında alkışlar ve ıslıklar eşliğinde karşılık verdik. Ayağa kalkmamızı istemediği gibi her girdiğinde böyle güzel sözler söyler, biz de alkışlarla karşıldık bu iyimser adamı.”* görüldüğü üzere, öğretmenin öğrencileriyle kurmuş olduğu güçlü bir iletişim vardır. Bu iletişim, samimi ve içten davranışlarının yanında, öğretmenin öğrencilerine güzel sözler söyleyip, sesi ile motive ederek sağlandığı betimlenmiştir. Kullanılan ses tonunun öğrencilere güven verici olması, *“Günaydın cumhuriyetin öğrencileri”* gibi kullanılan sözcüklerin öğrencileri etkileyip, derse olan motivasyonlarını sağlamada önemli olduğu görülmektedir. Diğer taraftan öğrencilerinin dikkatini çekemeyen, tek düze bir ses tonu kullanan öğretmenler, öğrencilerin dersten kopmasına, uyuklamalarına neden olabilirler. Öğretmenler gerektiği yerde vurgu yaparak, güzel cümleler kullanarak öğrencilerini etkileyebilmelidirler. Ses tonunu etkili bir şekilde kullanarak ders anlatan öğretmenler, sınıf hakimiyetini kolay bir şekilde sağlayabilirler. Örneğin, Tarih dersinde bir öğrenci, öğretmenini ders anlatımı sırasında şu şekilde betimlemiştir: *“Tüm sınıf Ders boyunca dikkatle Tarihciyi dinliyorduk bu adam gerçekten çok iyi ders anlatıyordu. Ne olurduki tüm öğretmenler böyle olsaydı?”* öğretmenin etkili bir şekilde ders anlatarak, adeta sesiyle öğrencileri tarih sahnelerine götürmüştür. Öğretmenin ses tonunun samimi ve içten olması, anlatılan olayların inandırıcılığı hakkında ipuçları vererek öğrencilerin motive edilmesi sağlanmıştır. Başka bir okulda ise bir öğrenci, öğretmenini: *“hele sesi yok mu... Bİ DE EDEBİYAT HOCASI YA ÇILDIRICAM O SESLE ŞİİR OKUYO NASIL AĞLAMA ANNE”* şeklinde öğretmenin sesiyle motive olduğu betimlenirken, yine farklı bir okulda öğretmenin sesi

şu şeklide betimlenmiştir: *"Bugünlük bu kadar yeter çocuklar!" Karizmatik sesli türkçe öğretmenimiz, yeşil renkli kravatını gevşetmiş bir şekilde bize seslendi. "* Görüldüğü üzere wattpad öykülerinde, öğretmenlerin ses tonunu etkili bir şekilde kullanmaları, öğrencilerin derse karşı ilgilerinin artmasında motive edici bir etken olduğu, betimlenmiştir.

Tema 2- Olumsuz İmgeler: Bu tema altında kodlanarak toplanan imgelerin içerdiği anlamlara bakıldığında;

Görsel İmge

"Yaşlı"

Eğitim kurumlarının daha verimli ve kaliteli olabilmesinin önemli faktörü öğretmendir. Bu yüzden öğretmenlerin kurum içerisinde dinamizmi, motivasyonu, coşkusu, heyecanı çok önemlidir. Öğretmenlerin bu özellikleri ile ortaya koyacakları eğitimin kalitesini ve öğrencileri üzerinde başarılarını da beraberinde etkilemektedir. Ne varki bazı öğretmenlerin yaşlı, hayata küsmüş, yorgun ve motivasyonlarının düşük olduğu görülmektedir. Bu özelliklere sahip öğretmenlerden ise eğitim adına bir verim beklemek çok zor gözükmektedir. Tamda bu anlamda wattpad öykülerinde bir öğrenci bu konu üzerine, öğretmenlerinin yaşlı ve huysuz olduklarını betimlemiştir. *"Öğretmenler çok huysuz ve yaşlı Tansu bizimle ilgilenmiyorlar bile onlarla uğraşıp disiplin cezası almaya çalışıyorsan deneme bile" dediğinde sinsice gülüp kafamı olumsuz anlamda salladım."* Hayır. Okulda sinir olduğum kızları dövüp ceza alıcam ve onu dahada görmüş olucam." görüldüğü üzere öğretmenlerin öğrencileri ile ilgilenebilecekleri gücü ve heyecanı kalmadıkları betimlenmiştir. Başka bir okulda ise derse giren öğretmenin derisi anlatmaya başladıktan belirli bir süre sonra uyuklamaya başladığı ve bütün öğrencilerinde uyumak için hazırda bekledikleri görülmüştür. *"Aleyna bu dersin fen olduğunu söyledi. Biraz sonra sınıfa bir öğretmen girdi. Bu öğretmen normal bir öğretmen gibi giyinmişti. Öğretmen fenle ilgili bir kitap çıkardı ve oturup okumaya başladı. Bir dakika geçti. Öğretmenin gözleri kapanmaya başladı. O an Aleyna'nın sıranın altından bir boyun yastığı bir mp3 ve bir kulaklık çıkardığını fark ettim sınıfa baktım başlıkları Aleyna gibi mp3 ve boyun yastığı bazıları kitap bazılarıda telefonunu çıkarmış. Ben neler olduğunu*

anlamaya çalışırken Aleyna beni dürttü ve parmağıyla öğretmeni işaret etti. Öğretmene baktığımda uyumuş olduğunu gördüm.” Yaşlarından dolayı motivasyonları düşük, işe karşı enerjileri kalmamış öğretmenler yüzünden öğrencilerinde derse ve okula karşı motivasyonlarının düştüğü görülmüştür. Bir öğrenci öğretmenini, *“Benim zorum kafasını üzerinde akbaba uçan, bir ayağı çukurda ders anlatırken içi geçen öğretmenler ve lanet olası eğitim sistemi.”* şeklinde çok yaşlı olduklarını ve neredeyse öldü ölecek bir ayağı çukurda ders anlattıklarını betimlemişlerdir. Ders anlatan yaşlı bir öğretmene karşı, *“Bizim ders çalışmaktan anladığımız bu değil teyze,”* demek istiyordum ama tabii ki böyle bir laubaliliğe de yer yoktu.” şeklinde öğretmenini wattpad öykülerinde yaşlı bir teyze gibi görüp betimlemektedirler. Yine wattpad öykülerinde yaşlı olarak betimlenen başka bir öğretmenin derse gelmeden önce bir öğrencinin betimlediği şekliyle sanki sınıf disiplini sağlayamayacak kadar yaşlı ve herkesin rahatça hareket edebilecekleri izlenimini vermektedir. Bu durumu bir öğrenci şu şekilde betimlemiştir: *“ilk dersimizin fizik olduğu aklıma gelince rahatladım. Fizik öğretmenimiz yaşlı bir kadındı. Sınıfa doğru bakınca herkesin ayakta olduğunu ve konuştuğunu gördüm. Garip fizik öğretmeni hala gelmemiş.”* görüldüğü üzere öğrencilerin motivasyonu, başarısı ve eğitim hedeflerine ulaşılabilmesi için öğretmen faktörünün çok önemli olduğu görülmektedir. Yaşlı teyze, motivasyonu düşük, bir ayağı çukurda, öldü ölecek, üzerlerinde akbaba dolaşan öğretmen betimlemeleriyle öğrencilerin öykülerinde yer aldığı görülmektedir. Bu yüzden, betimlemeleri yapılan öğretmenlerin ortaya koyacakları verimlilik sayesinde, eğitimin kalitesi ve niteliği önemli ölçüde etkilenebilir.

“meymenetsiz ve suratsız”

Sınıflarda oluşan negatif öğretmen davranışları, öğrencilerin betimlemesiyle *“meymenetsiz ve suratsız”* olarak zihinlerinde canlandığı öğretmen algıları, öğrencilerde çeşitli sorunlara neden olduğu görülmektedir. Örneğin öğretmenini sevmeyen, güler yüzün olmadığı, sürekli somurtkan öğretmen profili ile karşı karşıya kalan öğrenciler, okula karşı önyargı geliştirebilir ve zamanla isteksiz davranan öğrenciler okula gitmek istemeyebilirler. Bu yüzden öğretmenlerin sınıflarda yaratmış oldukları olumsuz hava, öğrencileri etkileyebilir, bereberinde eğitim ortamlarının kaliteşizleşmesine neden olabilir. Örneğin öğretmenlerinin meymenetsiz ve suratsız

davranışları ile olumsuz hava yaratılmasına neden olan bir öğretmen wattpad öykülerinde şu şekilde betimlenmiştir: *”Müdürle konuşmamızdan sonra müdür, Murat hocayla konuşup bir hafta sonra onu okuldan gönderileceğini söyledi. Eski hocamız geri gelecekti. Evet, bir hafta sonra gidecekti ve Allah'tan haftada sadece iki saat dersimiz vardı. O da bugün gitmişti. Karşıma çıkmazsa bir hafta meymenetsiz suratını görmeyecektim.”* görüldüğü üzere rahatsız edici öğretmen ve öğretmen davranışları yüzünden rahatsız olan öğrenciler, öğretilmelerine karşı olumsuz tutumlar geliştirmişlerdir. Olumsuz tutumlar geliştiren öğrencilerin derse karşı istekleri azalarak, aidiyet duygularını kaybetmelerine neden olduğu betimlenmiştir. Sevginin ve saygının olmadığı eğitim ortamlarında, sağlıklı bir eğitimden bahsedilmesi mümkün değildir. Öğretmenlerinin olumsuz davranışları, öğrencilerin zihinlerinde olumsuz algıların oluşmasına neden olmakta ve dersten soğutmaktadırlar. Derse karşı ön yargılı davranarak, olumsuz tutumlar geliştiren öğrenciler, dersin olmadığı ya da iptal edildiği durumlarda öğretmenlerini görmeyecekleri için sevindikleri betimlenmiştir. Örneğin wattpad öykülerinde, öğrencinin ifadesiyle bir öğretmen şu şekilde betimlenmiştir: *”En suratsız hali yüzüne yerleştiğinde kapıyı kapatmadan sınıfın ortasına geldi. ”Bugün ders yok. Konferans salonuna.” Vampir bakışlarını bize atarak sınıftan çıktı.”* görüldüğü üzere öğrenciler, olumsuz etki bırakan öğretmenlerinin suratsız yüz ifadesini görmek istememektedirler. Öykünün devamında ise, öğrencilerin sanki derin bir nefes alırcasına, *“Ders kaynamıştı ve vampir ilişkisi olan adamın dikim sonik yüzünü görmeyecektik.”* şeklinde dersin olmayışına sevindikleri betimlenmiştir. Diğer taraftan wattpad öykülerinde bir öğrenci, suratsız davranan öğretmenin gülümsemesine şahit olduğunda verdiği tepki *“oha gülmeyi biliyo muymuş o adam.”* şeklinde olmuş, wattpad öykülerinde betimlenmiştir. Öğrencilerin, öğretmenleri hakkında düşünceleri ve zihinlerinde oluşturdukları öğretmen algıları wattpad öykülerinde, yukarıdaki örnek ifadelerle betimlenmiştir. Öğretmenlerin göstermiş oldukları meymenetsiz ve suratsız davranışlarından ötürü rahatsız olan öğrenciler, derse ve derse giren öğretmenlerine karşı olumsuz tutumlar geliştirmelerine neden olmuştur. Bu durumun öğrencilerde derse girmemek gibi isteksiz davranışlar göstermesine sebebiyet verdiği öykülerde betimlenmiştir. Görüldüğü üzere öğretmenlerin yaratmış olduğu olumsuz hava ve negative ortamlar yüzünden öğrencilerin, öğretmene ve derse karşı bakış açılarının değişmelerine neden olmuştur.

Davranışsal İmge

“aşağılayıcı”

Wattpad öykülerinde öğrencileri etkileyen “aşağılayıcı” olarak nitelendirilen, olumsuz öğretmen davranışları görülmektedir. Örneğin bir sınıfa derse giren öğretmen şu şekilde betimlenmiştir: *“Kapıdan giren fizik hocasıyla ayağa kalktık. "Saygısızlar ayakta kalsın, diğerleri oturabilir." dediğinde bütün sınıf birbirine baktı ve herkes yerine oturdu. Hoca çantasını masaya bıraktıktan sonra bakışlarını bize çevirip "Dersimiz başlamadan söyleyeyim. Boş konuşanlar tahta kurusu beyinlilerdir." dedi.”* görüldüğü üzere öğretmen kendi olumsuz duygu durumunu, soğuk davranışlarıyla öğrencilerine yansıtarak hakaret etmeye başlamış ve öğrencilerine aşağılayıcı bir dil kullanmıştır. Öğretmenlerin, öğrencilerini tahtaya kaldırarak soru sorması ya da bir soruyu çözmesini istemesi ve çözemeyen öğrencileri sınıf önünde aşağılaması, öğrencilerin özgüvenlerinin etkilenmesine, başarısızlık hissi yaşamalarına neden olabilir. Tamda bu anlamda bir öğretmen konuşan öğrencisini tahtaya kaldırır:

"Evet çocuklar, Batu arkadaşınız dersi çok iyi dinlemiş olacak ki konuşuyor.

Hadi Batu kalk arkadaşlarına soruyu çözerek anlat." Dedi.

O da biliyor ki Batu hiçbir soruyu çözemiyor.

"Hocam yapmayın, ben daha kendim anlamıyorum bir de sınıfamı anlatayım?"

"Kalk çöz çabuk." Dedi hoca sesini biraz yükselterek Batu'da korkarak " tahtaya çıktı.

Masanın üzerinden tahta kalemini alıp soruya baktı, baktı, baktı. Batu soruya bakıyor soruda Batu'ya....

"Oğlum çözsene, neyi bekliyorsun?" Dedi hoca bıkkın bir sesle.

"İlham perilerimin gelmesini bekliyorum hocam." Dedi. Ve tüm sınıf gülmeye başladı.

"Hocam bu soru yanlış."

"Yanlışlık falan yok Batu, çöz soruyu arkadaşların seni bekliyor."

"Hocam ben yoruldum, bakın ben de kalp var. Allah korusun bir şey falan olur." Dedi

Batu sağ göğsüne elini koyarak."Salak mısın evladım? görüldüğü üzere bir öğrenci tarafından wattpad öykülerinde betimlenen öğretmen, öğrencisini herkesin önünde cesaretlendirmek yerine aşağılayarak başarısızlık hissinin yaşanmasına neden olmuştur. Öğretmenin aynı zamanda tahtaya kaldırdığı öğrencisinin, soruyu yapamayacağını bildiği

halde ceza amaçlı tahtaya kaldırarak öğrenciye karşı önyargılı davranması ve ilgilenmemesi öğretmenlik mesleğiyle bağdaşmamaktadır. Yine başka bir okulda benzer öykü bir öğrenci tarafından wattpad hikayelerinde betimlenmiştir:

"Edebiyat hocası kapıdan girerken ayağa kalkmıştık. Eliyle oturmamızı işaret edince yerime geri oturmuştuk. Hoca masaya oturup

"Evet çocuklar geçen hafta sözlü yapacağımı söylemiştim." dedi.

Önünde ki defteri açıp listeye baktı ve isim seçmeye çalıştı.

"Ömer." dediğinde bakışlarım sınıfta gezdi. Ömer somurtarak tahtaya çıktı. Hoca elinde kitabı karıştırırken oda etrafa bakıyordu.

"Evet sen bize beş hececileri say bakalım.

"Ömer hayatında ilk defa duymuş gibi donup kalmıştı.

"Hadisene oğlum!" dediğinde Ömer tepki vermemişti. Hoca ayağa kalkıp Ömer'in yanına gitti ve elini omzuna koydu.

"Oğlum neden bitki taklidi yapıyorsun?" dediğinde bütün sınıftan kahkaha sesleri yükselmişti." Öğretmen öğrencisinin düzeyini bilmeli ve potansiyelini açığa çıkarmaları için onlara destek vermelidir. Başarı düzeyi düşük olsa dahi, öğrencisine ipuçları vererek doğru cevabı buldurmasına yardımcı olabilir. Örneğin bu konu üzerine bir öğrenci, wattpad öyküsünde öğretmenin aşağılayıcı davranışlarını betimlemiştir:"Matematik öğretmeni Semih'i soruyu çözmesi için tahtaya kaldırır: Ardından Semih'e baktığımda tahtaya bir şeyler yazdığını gördüm."Soruyu çözüyorum hocam." dediğinde hoca kaşlarını havaya kaldırıp "Sorunun aynısını tekrar yazıyorsun çocuğum. Sınavda kağıdı dolu görünsün diye aynı şeyleri yazan öğrencilerden farkın yok şuan." Dedi dudaklarını birbirine bastırıp kahkahamı tutmaya çalışırken "Ee hocam ben zaten sınavda öyle yapıyorum." diyen Semihle kendimi daha fazla tutamayıp kahkaha atmıştım. O Hocanın bakışları bana dönerken "Gülme çocuğum. Sanki sen çözebiliyorsun!" dedi. Elimde ki kalemi bırakıp "Valla haklısınız hocam. Çözemiyorum. Vakit kaybına gerek yok." dedim. O Hoca gülerek yanıma geldi ve elini omzuma koyup "Sevdim kız seni. Adın ne?" dedi. ... "Beste." dediğimde ellerini omzumdan çekip "Haftaya bu konu hakkında sana yine soracağım. Sözlü yerine geçecek ona göre çalış." Dediğinde ağzım şaşkınlıkla açılmıştı. Az önce sevdim demişti."Bazı öğretmenler ise sınıf yönetimini sağlayamadığı zaman öğrencileri inciltici ve hakaret içeren sözlerle aşağıladıkları görülmektedir."Kasap

Ahmet'in dersinde dikkatle deftere not alırken sesten rahatsız olmuş bir şekilde sınıfa döndü. "Susun ulan!" dediğinde sınıf bir anda sesini kesmişti. Taha'ya dönüp tekrar bir şeyler yazmaya başladığında tekrar sesler artmıştı. Bıkkınlıkla sınıfa bakıp öğretmen masasına yöneldi ve sandalyeye oturdu. Tahtadakileri yazdıktan sonra dikkatle etrafa baktım. Kimse dersi takmıyordu. Bakışlarım hocaya döndüğünde dikkatle bana baktığını gördüm. "Pencereyi aç ve şunları aşağı at. Aşağı attığın her öğrenci sana bol sözlü notu olarak geri dönecek." dediğinde gülmek için dudaklarımı birbirine bastırdım." şeklinde wattpad öykülerinde betimlenmiştir. Sınıf yönetimini sağlayamayan bir öğretmenin öğrencisinden camı açıp konuşan öğrencilerin aşağıya atılmasını istemesi gerçeği yansıtmasa da bu davranışlarıyla öğretmenin hem yetersiz olduğu hem de sanki öğrencilerin bir işe yaramayan çöp torbası gibiymiş görünümü hissi verdiğini göstermektedir. Diğer taraftan devlet okulları ile özel okullar arasında yapılan bir yarışmada, özel okul öğretmenin kendi öğrencisini yücelterek, devlet okulu öğrencisini aşağıladığı betimlenmiştir: "karşı okulun kel hocası " siz yarışmayı bunlarla mı kazanacaksınız murat bey bakınsanıza daha aksoy kolejinin tek veliahtı olan doruk aksoyla nasıl konuşacaklarını bilmiyorlar" görüldüğü üzere öğrencilerin özel ya da devlet okulunda okuyan öğrenci statüsüne konulmadan desteklenmesi gerekirken, öğretmenlik mesleği yeterliliğinden yoksun olan bu öğretmenin aşağılayıcı sözlerine maruz kalındığı wattpad öykülerinde bir öğrenci tarafından betimlenmiştir. Farklı bir okulda ise din kültürü öğretmenin sınıf yönetiminin sağlanması için öğrencilerine öldüklerini hayal ettirmiştir. Bu durumu ise bir öğrenci şu şekilde wattpad öyküsünde betimlemiştir: "Derin mevzular." dediğinde kafamı salladım ve kapıdan içeri giren Din kültürü hocamız Nazım hocaya baktım. Herkes ayağa kalkınca eliyle oturmamızı işaret etti. Sınıf yoklamasını aldıktan sonra ayağa kalktı ve sınıfın tam ortasında durdu. Öğrencilere sürekli Çocuklar şimdi sizinle bir şey yapacağız." dediğinde dikkatle hocaya bakmaya başladım. "Hocam dersi boş geçirip sevap işleyeceksiniz değil mi?" diyen Semihle sınıftan gülme sesleri yükselmişti. Nazım hocaya baktığımda kaşlarını çatmıştı."Semih sen daha günah ve sevabı ayıramayan insansın çocuğum. Otur. Dediğinde gülmek için dudaklarımı birbirine bastırdım. Semih somurtarak otururken Nazım hoca bakışlarını sınıfa çevirip "Hadi yeni gözlerinizi kapatın ve öldüğünüzü hayal edin." dediğinde şaşkınlıkla hocaya baktım. Bakışlarını sınıfta gezdirirken üstümde durdu." görüldüğü üzere öğretmenin öldüğünüzü

hayal edin dedikten sonra dikkatlice öğrencisine bakması öğrencisini rahatsız etmiştir. Dersin Din Kültürü dersi olması ve öğretmenin öğrencisine “*sen daha günah ve sevabı ayıramayan insansın*” diyerek aşağılayıcı sözlü ifadeler kullanması, arkadaşları önünde küçük düşürücü bir durum olarak görülmektedir.

“Tehditkâr”

Öğretmenler mesleklerini yaparken zamanla deneyim kazanırlar. Deneyim kazanan öğretmenler sınıfta yaşanan disiplin sorunlarının üstesinden kolay gelebilmektedirler. Fakat uzun yıllardır meslekte olmasına rağmen deneyim kazanamayan ya da mesleğe yeni başlayan öğretmenlerin, sınıfta yaşanan problemler karşısında sürekli şikayetçi oldukları ve öğrencilere karşı tehdit dilini kullanarak problemlerin çözülmeye çalışıldığı vattpad öykülerinde görülmektedir. Örneğin, derse geç kalan öğrencisini tehdit diliyle uyan bir öğretmen şu şekilde betimlenmiştir.

“Kapı çalar.

Edebiyat hocası : gir

Tuana içeri girer . Nefes nefese kalmıştır

Tuana: özür..... dilerim ..... Hocam geç kaldım.

Edebiyat hocası: Tuana nerdesin sen. Ben demedimmi benden önce sınıfta olun diye.

Tuana : aff edin hocam bidaha olmaz.

Edebiyat hocası: bidaha olursa sonu kötü olur. Geç yerine.” Görüldüğü üzere bir daha olursa sonu kötü olur tehdit diliyle disiplin sağlanılmaya çalışılmaktadır. Diğer taraftan başka bir okulun ders öğretmeni: “*evet çocuklar bu performans ödeviniz eğer yapmazsanız dersten kalırsınız.*” şeklinde performans ödevinin yapılmaması durumunda, öğrencilerin dersten kalacakları tehdit edilircesine betimlenmiştir. Farklı bir okulda ise öğrencilerin göstermiş olduğu sorumsuz davranışlar yüzünden disiplin kurulu toplanmasına karar verilirken okula yeni gelen öğretmenin tehdit edercesine, kendi disiplin kurallarını koyarak, öğrencilerin cezasını kesmek istemiştir. Bu durum bir öğrenci tarafından vattpad öykülerinde şu şekilde betimlenmiştir: “*Yanıdaki daha okulda yeni gördüğüm güzel ve murat hoca yaşlarında ki öğretmen görünümlü kadın sordu " hocam benim yeni sınıfım hangisi" Nasıl yani yeni bir öğretmen mi gelmişti hemde bizim yada boraların sınıf öğretmeni olacaktı ve daha önemlisi bu olaydan sonra okuldan*

atılabilirdik murat hoca telefonu eline alıp " hemen disiplin kurulunu topluyorum" dediğinde yanında ki murat hoca yaşlarında ki genç hoca onu durdurdu ve bize dönüp tehtitkarca " hocam izin verirsiniz bu gençlerin cezalarını bu seferlik ben vereyim" Öğrencilere karşı tehdit dilini kullanarak disiplin sorunlarının çözülmesi mümkün olmayabilir.

Bazı öğretmenlerin ise disiplin sorunları çıkmasın diye öğrenciyi öğrenciye emanet ederek yaramazlık yapanları notla tehdit edip dersten uzaklaşması şu şekilde betimlenmiştir: *"Valla ben bilmiyorum baba, ayrıca Müdür çağırıyordu az önce. Söyle Celale acil gelsin dedi, ben Ertuğrul Gazi edasıyla üstüne atlayıp Celal baba diyeceksin bre kâfir diyecektim ama, yemedi be baba." Sınıfın yarısı uyuklarken diğer yarısı olanları izliyordu. "Tamam ben bir gidip geleyim, Yusuf oğlum sen gel tahtaya. Değil konuşmak, kıpırdayanın adını yaz. Basayım sıfırı da görsünler. Hele hele, şu çeteye dikkat et." Diyip parmağıyla bizi işaret etti.*

"korkutucu"

Öğretmenin zamanının büyük bir bölümünü geçirdiği ortamlardan birisi de okuldur. Okul öğretmenlik mesleğinin yansıtıldığı önemli bir yerdir. İnsanlar, öğretmenlik mesleğinin imgesine yönelik görüşlerde bulunurken, öğretmenin tutumu, davranışları, iletişim becerileri, giyim, kuşamlarına bakarak değerlendirmelerde bulunurlar. Bir öğretmen olarak bilinmeniz değil, nasıl konuştuğunuz, nasıl davrandığınız, beden dili, iletişim gibi öğretmenlik mesleğine olumlu katkılarda bulunacağımız beceriler sayesinde ve karşı tarafa gönderilen mesajların algılanış biçimine göre öğretmenlik davranışsal imgesi oluşmaktadır. Çoğu okullarda öğretmenlerin tutum ve davranışlarının farklı algılandığı görülmüştür. Tamba bu anlamda Wattpad öykülerinde bazı öğretmenlerin davranışsal imgeleri, öğrenciler tarafından *"korkutucu"* olarak algılanarak betimlenmiştir. Örneğin bir öğrenci öğretmenin tutum ve davranışlarını şu şekilde betimlemiştir: *"Kutay dersi ne zaman dinliceksin" diyen Emre hocaya baktım Kutay hocayı duymamazlıktan geldi yada gerçekten duymadı Emre hoca tahta. kalemimi kutaya doğru fırlattı What? Kutayın kulağına geldi. kutay İnledi resmen, "Hocam piskopatmısınız ? Ya" Emre hoca dudaklarını kıvrıp hafifce tebbesüm etti "Nerden bildin piskopat oldumu ?" Emre hoca gerçekten bir piskopat gibi sert davranıyo ve öyle gözüküyordu. Kutay kulağını tutup*

masaya başını koydu. Emre hoca gülüp kendi masasına doğru gitti. sınıf anlamamış gibi bakarken Kutay a bakıyorlardı Kutay ise Emre hocaya.” öğretmenin davranışsal imajının gerektirdiği nitelikte, öğrencisine karşı iletişim kanallarını etkili bir şekilde sunması gerekirken, öğrencisine kalem fırlatarak imajının zedelenmesine neden olmuştur. Yine farklı bir okulda, öğretmenlerin korkutucu davranışları betimlenmektedir. Örneğin bir öğrenci wattpad öyküsünde: *”Sınıfımızın kapısında bir müddet oyalandım. Girmeye şuan acayip bir şekilde korkuyordum. Daha sonra bu şekilde duramayacağıma karar vererek kapıyı tıklatarak içeriye girdim. ”Hocam ben...” ”Neredesin sen !” Birkan hoca konuşmama fırsat vermeden bağırırken kafamı aşağı eydim. ”Hocam kusura bakmayın.” mırıldanarak derin bir nefes aldım. ”Kardeşimin yanına uğramam gerekti” dedim. ”Çık dışarı.” Birkan hoca bana bakarak yoklama defterine bir şeyler yazdı. ”Yok yazıldın”. şeklinde öğretmenin davranışlarını betimlenmiştir. Öğretmenin yüksek sesle bağırması, öğrencinin öğretmeniyle iletişim kuramaması ve sınıfa karşı yapılan bu davranışlar, öğretmenlik mesleki imajına olumsuz olarak yansımaktadır. Yine farklı bir öğrenci davranışı daha öğrenciler tarafından korkutucu bir şekilde algılanarak betimlenmiştir: *”Benim dersimde, benim bulunduğum bir alanda...” Birkan hoca bir müddet durup hepimizde gözlerini gezdirdikten sonra sertçe masasına geçip oturdu. O kadar sert oturmuştu ki, bir an koltuk kırılacak sanmıştım. ”Bir daha sakın boş boş konuşma gibi bir gaflete düşmeyin!”* şeklinde öğretmen sert bir hamle ile masasına geçerek tehditler savurması, imajına zarar vermiştir. Bazen öğrenciler, öğretmenlerin olumsuz olarak yansıyan mesleki imajlarına karşı, sırf azar işitmemek gibi şiddet eğilimlerine maruz kalmamak için yalan söyleme girişiminde bulundukları öykülerde betimlenmiştir. Örneğin bir öğrenci: *”Kanka mal mısın sen? Beril hoca'ya okuldan kaçtığını söyleseydim kafanı kırardı. Ben de revirde dedim tamam mı, soran olursa revirdeydin?”* şeklinde yalan söyleme eylemi gerçekleştiriliği görülmüştür. Öğretmenlerin sürekli öğrencileri rahatsız eden korkutucu bakışları arasında, öğrencilere göndermiş olduğu tehdit mesajları gibi algılanmasına sebep olmaktadır. Örneğin *”Fizik hocası bana uyarı dolu bakışlarını atınca mecburen önüme dönüp dersi dinlemeye karar verdim.”* öğretmenin bu bakışları öğrenci tarafından olumsuz algılanmıştır. Sanki öğretmenin uyarı dolu bakışlarının ardından bu olaya karşı bir şiddet eğilimi göstereceği hissini vermektedir. Bazı öğretmenlerin ise bütün öğrencilerin gözünde korkulu bir*

öğretmen imajı çizmesi ve öğrencilerini rahat öğrenebilecekleri ortamlar yerine rahatsız edici ve korkutucu bakışlar arasına hapsedildiği betimlenmiştir. Örneğin daha ders başlamadan, bir öğretmen öğrencilerini o kadar etkilemiş olmalı ki öğrencilerin korkulu rüyaları haline gelen imaj yaratmıştır: *”Bir sonraki ders matematikti. Korkulu rüyamız. Bilmediğimizden değil, hocasını sevmediğimizden. Sürekli göz teması kurmak zorundasınız adamlar. Sebepsiz. Öyle istiyor. Ne gerek var?”* görüldüğü üzere ortaya çıkan olumsuz öğretmen davranışları nedeniyle öğretmenlik mesleği imajı öğrenciler tarafından korkutucu bir şekilde algılanarak betimlenmiştir.

“umursamaz”

Öğrencilerini derste serbest bırakan, ders hedeflerine yönlendirmeyen, öğrenci başarılarını desteklemeyen, öğrenme motivasyonu düşük sınıf ortamları yaratan öğretmenlerin umursamaz davranışları wattpad öykülerinde öğrenciler tarafından betimlenmiştir. Bu umursamaz öğretmen davranışları, öğrencileri rahatsız ederek eğitim kalitesinin düşmesine neden olmaktadır. Örneğin bir öğrenci verilen ödevi yerine getirdiğinde, öğretmenin o öğrenciyi daha fazla teşvik edip cesaretlendirmesi gerekmektedir. Fakat öğretmen, öğrenci ayrımı yaparak, öğrencilerin projeleriyle ilgilenmemesi ve umursamaz davranması öğrencilerin değersiz görülmesine neden olmuştur. Bu durum şu şekilde betimlenmiştir: *“maket yaptık. Okula götürdüğümüzde öğretmen hep ömercanınkiyle ilgilendi. Bizimkine bakmaya bile uğraşmadı. İnsan bari emeğe saygı olarak bi bakarda yalandan "güzel olmuş kızlar" falan der. Ama yok....”* Başka bir sınıf ortamında ise öğrencilerin başı boş bırakıldığı betimlenmiştir. Bu durumu ise bir öğrenci wattpad öykülerinde *“Öğretmen boş bırakmıştı. Cidden bu tür öğretmenleri çok seviyordum.”* şekilde betimlemiştir. Bazı öğretmenlerin ise ders anlatmasına rağmen sınıfta öğrenci yokmuşcasına öğrencilerine karşı ilgisiz kalarak, farklı şeylerle meşgul olduğu betimlenmiştir. *“Sıramızda oturmuş hoca'nın tahtadan açtığı yazıyı yazıyorduk. Hoca'nın anlatması gerekirken elinde telefon sandalyesine oturmuş oynuyordu. "Çocuklar ben bir müdürün yanına gidiyorum. ... yazmaya devam edin. Ve sessiz olun." Dedi ve sınıftan çıktı.”* Öğretmenlerin, öğrencilerin derse karşı ilgilerini arttırma, motivasyonlarını sağlama ve hedeflere yöneltmek için belirli sınıf disiplini sağlanması

gerekmektedir. Ne varki bazı öğretmenlerin ders anlatırken dinleyen dinlesin dinlemeyen kendisi bilir edasında umursamaz bir şekilde hareket etmesi, olumsuz sınıf ortamlarının oluşmasına neden olmaktadır. Örneğin bir öğrenci bu durumu şu şekilde betimlemiştir. *“İki ders üst üste İngilizce işledik hiç sevmediğim derslerden biri olduğu için kafamı koydum ve dersi dinlemedim. Dinleyecek halim de yoktu. Olsaydı dinler miydim orasını da bilmiyordum. Hocada pek bir şey demedi zaten dinleyen dinlesin dinlemeyen kendi bilir havalarında bir kadındı.”* görüldüğü üzere böylesine ilgisiz ve değersiz hissedilen bir ortamda öğrenciler mutlu olamazlar. Öğrencileri serbest bırakarak ders anlatmayan, ders anlattığı halde, dersi dinlemeyen öğrencilerin dikkatini çekemeyen bir öğretmenin sınıfında öğrenci başarı beklenmesi mümkün olmamaktadır. Öğretmenlerin tükenmiş, umursamaz ve ilgisiz halleri negatif bir ortam yarattığı wattpad öykülerinde öğrenciler tarafından betimlenmiştir.

“asabi ve sinirli”

Öğretmenlik mesleği, zor ve sabır gerektiren bir meslektir. Bu mesleğin imajının oluşmasında öğretmenin görevi ve rolleri, öğrencilerine ya da çevresine katmış olduğu değerler, kişisel özellikleri ve iletişim düzeyi gibi bir çok etkenin, çevresi tarafından nasıl algılandığı, nasıl görüldüğü gibi çevresi tarafından fikirler önemli olabilmektedir. Bu fikirlerin öğrenciler tarafından nasıl algılandığını ve betimlenlendiğini wattpad öykülerinde bulmak mümkündür. Wattpad öykülerinde çoğu öğretmenler, asabi ve sinirli olarak betimlendiği görülmüştür. Örneğin bir öğrenci: *“Fizik hocamız iyi bir öğretmendi ama bazen çok sinirleniyor ve asabileşiyordu.”* şeklinde betimlemiştir. Öğretmenin, özünde iyi bir öğretmen olduğu betimlenmesine rağmen sinirlenmesi ve asabileşmesi öğretmenlik mesleği imajına olumsuz olarak yansımaktadır. Bazen istenmeyen olumsuz öğrenci davranışları karşısında bazı öğretmenler, sınıf disiplinini kendi modelleriyle sağlamaya çalıştığı görülmektedir. Bu durumu bir öğrenci: *“Sinirliler, genelde safların tam tersidir. Her şeye bağırırlar. Boş yere ceza yazma gibi alışkanlıkları da vardır.”* şeklinde betimleyerek, sinirli ve her şeye bağırır öğretmen, kendi yöntemiyle ceza verdiği betimlenmiştir. Öğretmenlerinin, sinirli bir öğretmen olarak betimlenilmesinin yanında, saf öğretmen olmanın tam tersi niteliğinde de betimlenmesi, öğretmenlerine karşı, saygınlık anlamında olumsuz bir imaj oluşturduğu görülmektedir. Öğretmenlerin

öğrencilerine karşı iletişimi, tutum ve davranışları, öğrenciler tarafından öğretmenlerine verdiği değeri açık bir şekilde wattpad öykülerinde görmek mümkündür. Örneğin bir öğretmenin beden eğitimi dersinde, öğrencilerine spor yapmalarını sağlamak amacıyla değil de disiplini sağlamak ve ceza amaçlı olarak öğrencilerini koşturduğu wattpad öykülerinde bir öğrenci tarafından betimlenmiştir. *"Fiziksel gücünüz güçlü olmalı... Koşun! Durmak yok"Hava aşırı sıcaktı ve nefes nefese kalmıştım. Elif Cansu hocaya saydırıyordu. "Bu kızıl şeytan! Her zaman bizi böyle koşturur... Ah çok susadım." Elif elindeki pet şişeyi açar açmaz hemen içti ve suyunu bitirmişti. Cansu hoca bize sinirli bir şekilde baktı. "Durmak yok!"Bu kadın ölmemizi istiyordu kesin. Bende kosarak hal kalmamıştı."* görüldüğü üzere öğretmenin sinirli tavırları ve bu tavırlarının dersi işlerken ceza amaçlı ve öğrencilerine acı çektirir gibi yansıması, öğretmenin imajının olumsuz betimlenmesine neden olmuştur. Öğretmenlik sabır gerektiren bir meslektir. Örneğin farklı bir wattpad öyküsünde, öğretmeni, abisi olan bir öğrenci, abisini şu şekilde betimlemiştir: *"Öğretmenlik ağabeyime göre değil, çok sinirlidir."* öğretmenlik mesleğini yapabilecek yeterlilikte sabırlı, kişisel becerilere sahip ve sinirli olmayan öğretmenlerin bu mesleği icra edebilmesi önemlidir. Aksi halde öğretmenlik mesleği imajının olumsuz bir şekilde betimlendiği görülmektedir. Diğer taraftan sinirli olan bir öğretmenin, öfkesini kontrol edemeyip öğrencisine karşı fiziksel şiddet eğiliminde bulunduğu betimlenmiştir. *"Murat hoca bana doğru yaklaşırken Ediz sırtını duvara yaslamış olanları izliyordu. Murat hocanın beni sinir eden sakın adımları bir süre sonra öfkeli adımlara dönüştü. Ben daha geri gidemedim Murat hoca boğazıma yapıştı. Boğazımı sıkıyordu. "Demek beni okuldan attırırsın ha? Sen kim olduğunu sanıyorsun? Sence ben gidersem bu senin yanına kalır mı?" Ellerimle kollarını itmeye çalışırken parmaklarımı koluna geçiriyordum. Canı acıyordu ama bana olan sinirine karşın bir hiçti. "Bırak!"Boğazım gittikçe acımaya başlamıştı. Öksürmek istiyor ama öksüremiyordum."* görüldüğü üzere öğretmenin öğrencisine karşı göstermiş olduğu tutum ve davranışlar, öğrencisi üzerinde olumsuz bir imaj bırakmasına neden olmuştur. Öğretmen göstermiş olduğu davranış neticesinde öğrencilerine karşı olan saygınlığını yitirebilir. Bu anlamda öğretmen, duyuşsal olarak yapılan davranış sonucunda öfkelenmesi, asabi ve sinirli bir şekilde kişisel özelliklere bürünmesi, okul ortamlarında öğretmenlere karşı duyulan güveni sarsabilir, öğretmenlik mesleki imajına zarar verebilir.

“takıntılı”

Wattpad öykülerine konu olan ve her biri farklı okullarda bulunan öğretmenlerin takıntılı davranışları, öğrencilerin wattpad öykülerinde betimlendiği görülmektedir. Örneğin bir öğrenci öğretmenin öğrenciye taktığı zaman dersinden öğrenciye düşük not verme ve bağırma gibi davranışlar sergilediği betimlenilmiştir. *"Hadi sınıfa gidelim. Birazdan gıcık Fizikçi gelir."Fazlasıyla haklı."Gıcıklar size taktı mı bırakmaz! Bunlar gıcıklık olsun diye puan kırar, bağırır."* şeklinde ifade edilirken, bazı okullarda ise öğretmenlerin en ufak hatalarda öğrencilerine cezalar verildiği betimlenilmiştir. *"Bu hocayı hiç sevmiyorum.En ufak hatada ceza veriyordu."* şeklinde betimlenirken devamında ise öğrencilerine olumsuz yaklaşan öğretmenleri, öğrencilerini şu şekilde cezalandırmıştır. *"Malzeme odasına gidin iki bez alın basketbol sahasını komple temizleyin."* yine farklı bir okulda ise: *"Kadın o kadar gıcık biri ki her sinir olduğu kişiye ceza veriyor!"* şeklinde görüldüğü üzere, öğretmenlerin olumsuz gördüğü öğrencilerine cezalar verdiği betimlenilmiştir. Öykünün devamında ise öğrencilerine olumsuz yaklaşan öğretmen davranışı şu şekilde betimlenmiştir: *"ilk ders zili çaldığında sınıfa uçmadık tabikide öğretmenler zili çaldığında koşarak sınıfa geldik ve acı son hoca bizden önce girmiş.-Geç kaldığımız için özür dileriz hocam. 'Yook öyle ceza tek ayak üstünde bekliyorsunuz ders boyunca. Neeeeeeee hocam ilkokul çocuğu değiliz hocam yaaaa. Dedim ama NEMRUT KADIN nolcak."* Sınıflara sinirlenen, öğrencilerine sırf acı çektirmek için disiplin cezaları koyan öğretmenlerin takıntılı davranışları farklı bir wattpad öykülerinde şu şekilde betimlenmiştir: *"burcu hoca denilen karı sanki yıllardır bu anı bekler gibi pis bir şekilde gülümsedi ve "kaldık mı baş başa öncelikle ben burcu çelik yeni edebiyat öğretmeniniz ve aynı zamanda içinizden bir sınıfta yeni baş belası sınıf hocası ... Şimdiiüi gelelim cezanızaa...." bundan sonra 11C ve 11B benim derslerimde birleşeceksiniz."* görüldüğü üzere sınıfa olumsuz tutumlarla yaklaşan öğretmenin, öğrencilerin başına bela olup cezalar uyguladığı betimlenmiştir. Öykünün devamında ise, *"Yeni gelen aptal hocanın aptal cezaları umurumda değildi mutfaktan çıktıktan sonra çocuklarla kantine gidip bir şeyler atıştırmıştık"* şeklinde betimleyerek, öğretmenlerinin takıntılı olduğu sınıflara uygulamış olduğu cezaların öğrenciler üzerinde olumsuz etkiler bıraktığı görülmektedir. Öğrencileri birey olarak görme, onların isimlerine saygı duyma

ve isimleri ile hitap etmek önemlidir. Bazen öğretmenler sırf taktıkları öğrencilerini sinir etmek için lakaplar takıp, sürekli bu lakaplar ile hitap edildiği betimlenilmiştir. Örneğin bir öğrenci bu durumu şu şekilde betimlemiştir:

Birşeymi dedin? küçük hanım

Yok hocam yok demedim birşey de. Benim bir adım var.

Tamam bundan sonra KÜÇÜK HANIM DEMEM KÜÇÜK HANIM.

Bastıra bastıra küçük hanım demişti gıcık adam ya.”

Bazı okullarda ise öğrencilerin öğretmenlerinin diline dolandıkları görülmektedir. Çoğu zaman öğrenci hatalı bir davranış sergilediği biliniyorsa, yapılan bu hatanın sürekli örnek gösterilmesi ve yıl boyu öğretmenlerinin bu hataları her derste konuşarak gündeme getirip takıntı haline getirdikleri betimlenilmiştir. Örneğin bir öğrenci takıntılı öğretmen davranışını wattpad öykülerinde şu şekilde betimlemiştir: “*Şuan 4. dersteyiz ve ben uyumamak için büyük bir savaş veriyorum. En son matematik dersinde uyuduğumda hocadan bir ton laf işitmiştim. Bir daha da bu hocanın dersinde uyumam artık. Bir kere uyumayı denedim rüyama girdi ya! Allah bir çene vermiş gerisini koyuvermiş. ”Gevezeler hiç susmaz. Bunların diline dolanmayın. Yıl boyu konuşur, konuşur...”* Yine daha önce kopya çekerken yakalanan bir öğrencinin sürekli her sınavda yerinin değiştirilmesi betimlenilmiş, bu öğrenciye davranışından dolayı sürekli takılan öğretmenin öğrenci üzerinde olumsuz bir etki yarattığı betimlenilmiştir: “*Asu, sen geç şuraya.” Hah! Tam şu an kopya çekmek hayali de yerle bir olmuştu. Kıza ne kadar uyuz oluyorsa, kız da bir o kadar kendisini sevmiyordu.”*

“sıkıcı ve bezdiren”

Öğretmenlerin ders anlatırken deslerini sıkıcı ve monoton olmaktan çıkarmaları gerekmektedir. Aksi halde, sıkıcı ve monoton olan, öğrencilerin dikkatini çekmeyen bir dersten verim alınması ve başarı beklenilmesi mümkün olmayabilir. Bunun için öğretmenler, sınıf ortamını huzur verici bir şekilde, öğrencilerin rahat edebileceği, rahat ders dinleyebileceği ferah ortamlar olarak düzenleyebilmelidirler. Nevar ki öğretmenler ders anlatırken öğrencilerin dikkatini çekmek için sürekli sorular sorarak öğrencilerini bezdirmekte, dersleri sıkıcı hale getirmektedirler. Bu durumu bir öğrenci wattpad

öykülerinde şu şeklide betimlemiştir: *“Leyla çok ciddi tavırlı ve disiplinli bir hoca olmasına rağmen iyi bir öğretmendi güzel güzel ders anlatır, en zor konuları bile harika öğretir ama hep umulmadık yerlerden zor sorular sorarak öğrencilerini bezdirirdi. Neyse ki bizim sınıfa girmiyordu.”* bu durum farklı bir okulda ise, *“Dilşad çok ciddi ders anlatmakla kalmıyor, sık sık sorular sorarak bizim dikkatimizi de ölçüyordu. İyice bunalmıştık.”* görüldüğü üzere öğrencilere konu ile ilgili çok fazla sorular sorulduğundan dolayı, öğrencilerin dersten sıkılmalarına neden olduğu betimlenmiştir. Bazı öğretmenlerin ise bıkkın bir ses tonuyla, öğrencilerin motivasyonlarının düşmelerine neden olduğu betimlenmiştir: Örneğin bir öğrenci bu durumu, *“‘günaydın çocuklar’ Tuğçe hocadan çıkan bıkkın huzursuz ses hepimizi bunalıyordu.”* şeklinde betimlemiştir. Diğer taraftan bir öğretmenin Bayhan bakışlı anlatımı ile öğrencilerin derse olan enerjilerini düşürdüğü ve derste uykularının geldiği betimlenmiştir. *“Dersimiz felsefeydi. Bayhan bakışlı bir adam geliyordu derse. Baygın baygın bakıp uykumuzu getiriyordu. Bazen elini kaldırıp Bayhan gibi yapacak diye bekliyorduk ama yapmıyordu. Hayır yani anlamıyorum. Meslek lisesindeki bir öğrencinin felsefikle ne işi olur? Bize ne milletin neyi düşündüğünden? Nasıl düşündüğünden? Gerek yoktu. Saçmaydı. Ama dinlerdik işte Bayhan bakışları eşliğinde.”* görüldüğü üzere öğretmenin monoton anlatımlardan sıkılan bu öğrenci devamında ise, *“Derste kafamı sıraya koyup uyumaya çalıştım ama olmuyordu. Dersler sıkıcı bir şekilde geçerken öğle molasına girmiştik.”* şeklinde derslerin ne kadar sıkıcı geçtiğini betimlemiştir. Derslerde sürekli aynı şeyleri tekrar eden ve ders anlatımı için farklı teknikler kullanmayan öğretmenlerin derslerine giren öğrenciler, öğretmenlerinin anlatımlarını sıkıcı olarak betimlemektedirler. Bu duruma örnek olarak bir öğrenci;

"Şimdiki ders ne?"

"Edebiyat, yani bir saat şiir dinleyeceğiz yine" Ve zil çaldı.

"Tenefüste kimseye söz vermiyorsun bebeğim anlaşıldı mı?"

"Tamam öykü. Hadi yerine geç sen. Unuttun mu bu edebiyatçı Çakma

Veysel erken gelir" şeklinde öğretmeninini derste sürekli şiir okuduğunu monotonluktan kurtulamayan çakma bir öğretmen olarak betimlemektedirler.

“ciddi ve sert”

Öğretmenler ders anlatırken beden dillerini etkili bir şekilde kullanabilmelidirler. Gerek sözsüz beden diliyle ya da ses tonlarını etkili bir şekilde kullanarak öğrencileri etkileyebilmelidirler. Bu durumlar, öğrencilerin başarısı için sağlıklı bir iletişim kurabilmenin yolları olarak görülmektedir. Eğer bir öğretmen sınıfa girdiğinde sürekli sert bir mizaca sahip, öğrencilere sürekli bağırarak, disiplin kurallarını bu şekilde sert mizaçla, bağırarak ve bir yerlere vurarak uygulamaya çalışıyorsa öğrencileri ile iletişim sorunlarının yaşanması kaçınılmaz olabilir. Günümüzde, klasik eğitim sisteminin devam ettiği geleneksel öğretmen tutum ve anlayışlarını wattpad öykülerinde görmek mümkündür. Örneğin bir öğretmenimiz *“masaya sert şekilde masaya vurdu "konuşmanız bittiyse kendimi tanıtayım?" Dedi.herkes sustu ben Betül ile oturuyordum ikimizde önümüze döndük "ben Emre Türkçe hocanız ilk görevim bu okul olacak ve oldu da 23yaşımdayım bu kadar yeterli" “Hey sen en arkadaki neden güldün söyle bizde gülelim”* şeklinde wattpad öykülerinde betimlenmiştir. Belirli bir süre öğretmenlik mesleğinde görev almış öğretmenlerin deneyimlerinden bahsedilirken, görüldüğü üzere wattpad öykülerinde betimlenen öğretmenimiz mesleğe yeni başlamış, sınıf disiplinini masaya sert bir şekilde vurarak, ciddi ve sert bir mizaç ile sağladığı görülmektedir. Farklı bir okulda ise öğretmenin ses tonu, kıyafetleri ve beden dilinin istenilen biçimde olmadığı betimlenilmiştir. *“Birisi bana çok fena şaka yapıyor olmalıydı, bu mafya kılıklı psikopatın bizim sınıfta ne işi vardı ki ? Ayrıca öğretmen olamayacak kadar sert mizaçlı biriydi, üstelik işi de var gibi görünüyordu. Görünmekle kalmaz, Birkan denilen adam tam bir iş adamı izlenimi bırakmıştı bende. Ne yani, şimdi öğretmen mi olmuştu bu adam."Kesin sesinizi !" Birkan, hocanın gür sesiyle bütün sınıf susarken korkuyla yutkundum. O kadar şiddetli bağırmişti ki. Hayal bile susmak zorunda kalmıştı.”* şeklinde betimlenilmiştir. Görüldüğü üzere öğretmenin kullanmış olduğu iletişim kanalı öğrencilerin korkmasına neden olmuş, onları ciddi bir şekilde etkilemiştir.Yine başka bir wattpad öykülerinde ise öğretmenin ciddi ve sert tutumları nedeniyle öğrencilerle aralarına duvar ördüğü betimlenilmiştir. *“Hayatımda bu kadar sert ve disiplinli bir insanla daha karşılaşmamıştım.Birkaç saniye gülümser gibi olsa da yeniden sert çehresine bürünmüştü adam. öğrencileriyle arasına kalın bir duvar örmüştü.”* şeklinde betimlenilmiştir.

Özellikle iletişimin olduğu eğitim ortamlarında, bu gibi sert öğretmen tutumları, öğrencileri ciddi bir şekilde etkilemektedir. Öğrenme sürecinde, öğrenci merkezli eğitim anlayışından uzak, geleneksel öğretmen davranışlarının sınıfa hakim olduğu görülmektedir. Yukarıda örnekleri verilen ve wattpad öykülerine de konu olan ciddi ve sert mizaçlı öğretmen tutumlarının, öğrenciler üzerinde iletişim sorunları yaşanmasına neden olduğu görülmektedir. Sağlıklı bir eğitimden bahsedilebilmesi için konuşma hakkının sadece öğretmende olduğu değil, öğrenci merkezli ve iletişim kanallarının sürekli açık olduğu sınıf ortamları ile mümkün olabilir. Öğretmenin mizacı, duruşu, kılık kıyafetleri gibi özelliklerin doğru kullanılması, öğrenme ortamlarına olumlu bir hava katarak, sıkıcı olmaktan kurtarmaktadır.

WATTPAD ÖYKÜLERİNDE OKUL, YÖNETİCİ VE ÖĞRETMEN İMGESİ

BEŞİNCİ BÖLÜM

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu araştırmada, sosyal öykü anlatıcılığı olan wattpad öykülerinde, konusu okul, yönetici ve öğretmen olan öyküler incelemeye alınmıştır. Bu amaç doğrultusunda okullar, okul yöneticileri ve öğretmenlerin, wattpad uygulaması öykülerinde nasıl betimlendiklerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Lise öğrencileri tarafından yazılan öykülerde okullar'a yönelik toplamda 52 adet, okul yöneticilerine yönelik toplamda 41 adet, öğretmenlere yönelik ise toplamda 109 adet imge belirlenmiştir. Bu belirlenen imgeler olumlu ve olumsuz imgeler olmak üzere iki tema altında toplanmıştır. Okul yöneticileri ve öğretmenlere yönelik üretilen imgeler, olumlu ve olumsuz imgelerin alt teması olarak sırasıyla görsel ve davranışsal imge olarak belirlenmiştir. Öğrencilerin okullarına, okul yöneticilerine ve öğretmenlerine yönelik tutumları, okul yöneticileri ve öğretmenlerine yönelik algıları, yaşadıkları deneyimler, belirlenen imgelerin çok sayıda ve çeşitli olmasının nedeni olduğu söylenebilir.

Araştırmanın birinci sorusu ile ilgili lise öğrencilerinin wattpad öykülerinde okulları ile ilgili olumlu ve olumsuz imgelerinin olduğu belirlenmiştir. Olumlu imgelerin içinde okulun etkileyciliği, rahat ve ferah sınıfların olması, estetik olması ve serbest kıyafet olması yer almıştır.

Okulun fiziksel yapısının, öykülere yansıyacak kadar önemli olduğu görülmektedir. Özer (2014), eğitim örgütlerinde yapmış olduğu çalışması da bu durumu desteklemektedir. Okulların fiziksel ve sosyal çevrelerinin, okul içerisinde bulunan herkesin tutum ve davranışlarını etkilediği, güdülenmeleri üzerinde önemli bir etkiye sahip olduğu belirtilmektedir. Bu yüzden, okulun ve sınıfların fiziki yapısı çekici olmalı ve hatta rengi dahi öğrencileri cezbedecek şekilde düşünülmelidir (Döş, 2013). Okul sadece öğrenme merkezi değil bir yaşam alanı olarak görülmelidir. Diğer taraftan Wattpad öykülerinde öğrenciler için serbest kıyafet özgürlük anlamına geldiği betimlenilmektedir.

Demir ve Köse (2017) tarafından yapılan araştırmaya göre, serbest kıyafeti savunanların kendilerini özgür hissettiklerini ve tek tip kıyafet ya da uniformaların öğrencilerin psikolojilerini olumsuz etkilediğini gösterirken, tek tip okul kıyafetini savunanların ise serbest kıyafetin olması, okullarda sosyoekonomik eşitliği bozacağını belirtmişlerdir. Kıran (2001) tarafından yapılan araştırmanın sonuçları da serbest kıyafetin, öğrenci, öğretmen ve veliler tarafından olumsuz karşılandığını belirtilmiştir. Coşkun (2014) tarafından yapılan araştırmalar doğrultusunda serbest kıyafet giyen öğrencilerin kendilerini daha özgür ve özel hissettiklerini vurgulamıştır. Aynı zamanda serbest kıyafet giyen öğrencilerin kendilerini daha iyi ifade ederek, bu becerilerini geliştirmeleri doğrultusunda güven kazandığı da vurgulanmaktadır.

Diğer taraftan okul kavramına ilişkin öğrenciler tarafından üretilen olumsuz imgelerin, en çok anormal bir okul olarak betimlendiği görülmüştür. Bazı okullarda kız erkek ayrımı yapılmadan tuvalet ve lavaboların ortak kullanılması, öğretmenlerin ders saatinde sürekli öğrencileri ile dedikodu yaparak amaçlarından sapmaları, aşk olaylarının yaşanması anormal okul kavramına ilişkin yapılan betimlemelerin belirleyicileri olduğu sonucuna varılmıştır. İkinci olarak çok fazla ayrımcılık yapıldığı, burslu ve zengin öğrenciler, saçları açık ve kapalı kız öğrenciler, kılık-kıyafetler konusunda ayrımcılıklar yapıldığı bu kavramın belirleyicileri olarak saptanmıştır. Üçüncü olarak yaşları normalden büyük ve sorunlu öğrenciler sosyoekonomik durumu iyi olmayan, çalışmak zorunda olan, madde bağımlısı ve çevredeki bütün sorunlu öğrencilerin yaşları normalden büyük ve sorunlu öğrenciler kavramının belirleyicileri olduğu sonucuna varılmıştır.

Araştırmanın ikinci sorusu ile ilgili lise öğrencilerinin wattpad uygulaması öykülerinde okul yöneticilerine ilişkin betimlemeleri incelenip, olumlu imgeler tema başlığı altında görsel imgeler, olumsuz imgeler temalar başlığı altında görsel ve davranışsal imgeler olmak üzere 3 alt kategoriye ayrılarak kodlanmıştır. Okul yöneticilerine ilişkin üretilen olumlu imgeler alt temasında yer alan görsel imaj kategorisinde, öğrenciler tarafından okul yöneticilerini en çok “disiplinli” buldukları, okulda tek tip forma ile gelinmesi, kılık kıyafet, saç, sakal ve temizliğe dikkat edilmesi, okul disiplin kurallarının sağlanması uygulanması konusunda titiz davranılması bu kavramın belirleyicileri olduğu sonucuna varılmıştır. İkinci olarak daha önce hep okul

yöneticilerinin yaşlı, kel ve göbekli gören öğrencilerin, şu anki okullarında bulunan okul yöneticilerinin çok “yakışıklı” ve genç oldukları, üçüncü olarak okul yöneticilerinin öğrencilerini her konuda destekleyip onlara güvendikleri, yarışmalarda başarılı olmasalar bile her şeyin sonunun olmadığı, diğer öğretmenler tarafından başaramayacakları söylene de başarabilecekleri konusunda cesaretlendirilmesi ve sonucu ne olursa olsun öğrencilerine güvenilmesi bu kavramın belirleyicileri olduğu sonucuna varılmıştır.

Olumsuz imgeler davranışsal imgeler alt temasında yer alan öğrencilerin betimlemeleriyle üretilip kodlanan imgelerden en çok okul yöneticilerinin “asabi ve sinirli davrandıklarını” bağırma, hakaret etme, azarlama davranışları bu kavramın belirleyicileri olduğu sonucuna varılmıştır. İkinci olarak, okul yöneticilerinin okul “kurallarını çiğnedikleri” kurallar ve kıyafet konusunda öğrencileri serbest bırakan, telefon getirilmesinin ve kullanılmasının serbest olduğu betimlemeler, bu kavramın belirleyicileri olduğu anlaşılmıştır. Üçüncü olarak, “şiddet uygulayan ve korkutucu” davranışlarda bulundukları betimlenmiştir. Dördüncü olarak, ”kuralcı ve ceza vermekten zevk alan” okul yöneticileri, kendilerine göre kural koyarak ceza vermekten zevk aldıkları, öğrencileri temizlik işlerinde kullandıkları, şiddet uyguladıkları ve korkutucu kişiler oldukları bu kavramın belirleyicileri olduğu sonucuna varılmıştır.

Lise öğrencilerinin wattpad uygulaması öykülerinde öğretmenlerine ilişkin betimlemeleri incelenip, olumlu imgeler tema başlıkları altında görsel imgeler ve olumsuz imgeler tema başlıkları altında görsel imgeler ve davranışsal imgeler olmak üzere 3 alt kategoriye ayrılarak kodlanmıştır. Öğretmenlere ilişkin olumlu imgeler görsel imgeler alt temasında, öğrenciler tarafından öğretmenlerini en çok “yakışıklı” buldukları, ikinci olarak “etkileyici ve güzel oldukları” sonucuna ulaşılmıştır. Akcan ve Polat (2016) eğitim konulu Türk filmlerinde öğretmen imajı konusu üzerine yaptıkları araştırmaların bulgularına göre, öğretmenlerin görsel imajlarının oldukça iyi oldukları sonucuna varmışlardır. Akcan ve Polat (2016) eğitim konulu Türk filmlerinde öğretmen imajı konusu üzerine yaptıkları araştırmalara benzer bulgulara ulaşılmış olup bu araştırmanın bulguları ile örtüşmektedir. Üçüncü olarak öğretmenlerin öğrencileri cesaretlendirdikleri ve son olarak sabırlı oldukları sonucuna ulaşılmıştır.

Olumsuz imgeler, görsel imgeler alt temasında üretilip kodlanan imgelerden, öğretmenlerin en çok yaşlı oldukları, içi geçmiş her an ölecekmiş gibi sıkıcı ders anlattıkları ve öğrencileri derslerden bezdirdikleri, sürekli ceza verdikleri, takıntılı davranışları olduğu ikinci olarak “meymenetsiz ve suratsız” oldukları betimlenilmiştir. Gültepe ve Göksoy (2020) Bilişim teknolojileri alanı öğretmen ve öğrencilerinin “öğretmen” ve “okul” metaforları konusu üzerine yaptıkları araştırmaların bulgularına göre, öğrencilerin yaklaşık %11’lik bir kısmı da öğretmenleri anlayışsız kategorisinde değerlendirerek, öğretmenlerin öğrenciyi anlamadığı, onlara hak vermediği, sadece ders anlatma ve not aldırma derdinde olduğu, kötü davrandığı ve öğrenciyi cezalandırdığı yönünde değerlendirme yapmıştır. Yapılan araştırmalar bu araştırmanın bulguları ile örtüşmektedir.

Olumsuz imgeler davranışsal imgeler alt temasında öğrencilerin betimlemeleriyle üretilip kodlanan imgelerden en çok öğretmenlerin öğrencilerini aşağıladıkları, tehditkâr tutum sergiledikleri, korkutucu oldukları, umursamaz davrandıkları, asabi ve sinirli oldukları, takıntılı davranışlar sergiledikleri, sıkıcı ve bezdiren hareketlerde bulundukları, ciddi ve sert oldukları sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırma sonuçlarına göre aşağıdaki öneriler sunulabilir:

Okul ile ilgili öneriler:

- John DEWEY’in eğitim sistemlerine ilişkin görüşlerine göre: “Okul hayata hazırlık değil, hayatın doğrudan doğruya kendisidir.” Okul bireyleri sosyal hayata hazırlayan yer olarak görülmelidir. Bu bağlamda, okulu azımsanmayacak düzeyde olumsuz algılayan ve olumsuz yorumlar yapan lise öğrencilerinin okula yönelik olarak rahatsız oldukları konular belirlenmeli; öğrencilerin de fikirlerinin alındığı, okulu geliştirmeye ve iyileştirmeye yönelik çalışmalar yapılmalıdır.

- Okul ile ilgili olumsuz imgeler göz önüne alındığında okulun öğrenciler için baskı kurulan bir yer olması yerine, rahat edebilecekleri ve kendilerini geliştirebilecekleri

bir yaşam alanı olarak algılanmasına yönelik çalışmaların yapılması faydalı olabilir. Bu anlamda araştırmanın sonuçlarına göre, farklı kademelerde, öğrencilerin rahat edebilecekleri, huzur ve mutluluk veren sınıf ortamlarının belirleyicilerinin tespit edilmesi konusunda bu çalışma Türkiye genelinde yapılabilir.

-Okullarda öğretmenlerin eğitim vermeleri yerine ders saatlerinde dedikodu yapmaları, öğrenciler arasında ayrımcılık yapılması, öğrencilerin okulu terk etmelerini hızlandırabilir. Bu konuda öğretmenlere, sınıf yönetimi, etkili iletişim kurma ve nitelikli bir sınıf ortamı oluşturulması konusunda hizmet içi eğitim programları verilebilir.

-Lise öğrencileri tarafından yapılan betimlemeler, öğretmen adaylarının öğretmen eğitimi esnasında sahip oldukları zihinsel imgelerin açığa çıkarılmasında ve değiştirilmesinde önemli bir araç olarak kullanılabilir.

-Okulların eğitim sistemine uygun iyi bir yapı kazanması için, Wattpad öykülerinde yapılan betimlemelerin etkili olabileceği düşünülmektedir.

-Araştırmanın sonuçlarına göre yaşları büyük ve sorunlu öğrencilere yönelik akademik başarının yanı sıra sosyal ve psikolojik gelişimini sağlayacak destekler verilebilir. Bu doğrultuda, öğrencilere bu desteği sağlayabilecek öğretmen ve yöneticilere hizmet içi eğitimler verilebilir.

Okul yöneticileri ile ilgili öneriler:

-Araştırma sonuçlarına göre, lise öğrencileri tarafından okul yöneticilerine yönelik olumsuz bakış açıları gelişmektedir. Bu durumun en büyük nedenlerinden birisi okul yöneticiliğinin sorumluluğu çok fazla, kendilerini feda edilmesi gereken bir meslek olarak görmesinden kaynaklı olabilir. Bu durumda öğrenciler tarafından aşırı kuralcı, ceza veren, şiddet uygulayan, asabi ve sinirli, adil olmayan gibi kavramların ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Bu durumun ortadan kaldırılması için bu çalışma bulgularından faydalanılmalı, nedenleri araştırılarak okul yöneticiliği profesyonel bir meslek hale

getirilmelidir. Bursalıoğlu (2002) da yapmış olduğu araştırmalar neticesinde okul yöneticiliğinin gelişigüzel bir meslek olmadığını ve okulu yöneten birisi olarak akademikleşmenin önemli olduğunu belirtmiştir.

-Bu araştırmanın sonuçları da dikkate alınarak, okul müdürlerinde bulunması gereken kişisel ve liderlik özelliklerinin öğretmenler ve öğrenciler tarafından beklenen yönde yeterliliklerin güncellenmesi ve yapılmış olan araştırma bulgularından yararlanılarak, okul yöneticileri atamalarında etkin bir şekilde kullanımı sağlanmalıdır.

-Okullar, toplumda iyi bir imaj oluşturabilmesi için öğrenci başarılarının artırılması yönünde çalışmalar yapmaktadır. Bu ortamı sağlayacak nitelikli eğitim ve öğretmen kadrosunu oluşturacak olan okul yöneticileridir. Bu anlamda Helvacı ve Aydoğan'ın (2011) araştırma sonuçlarına göre okul müdürleri lider olmalıdır. Lider olmanın başlıca özellikleri, öğretmenlerle iyi iletişim kurması, yol gösterici olup çalışmaları konusunda desteklemesi, örgüt içerisinde adalete önem vermesi ve gelişmelere açık olması şeklinde bu kavramın belirleyicileri olduğunu vurgulamışlardır. Bu nedenle okul yöneticilerinin liderlik konusunda hizmet içi eğitimler almaları sağlanmalıdır.

-Araştırma sonuçlarına göre, özel okul velilerinin beklentilerinin karşılanabilmesi için parası olan öğrenciler ile burslu olan öğrenciler arasında okul müdürleri tarafından ayrımcılığa maruz kalındığı sonucuna ulaşılmıştır. Diğer taraftan ülkemizde 6 Şubat 2023 tarihinde 11 ili vuran depremin ardından, farklı illerde özel okullarda parasız eğitim alan depremzede öğrencilerde bu tür ayrımcılığa maruz kalabilir. Bu tür ayrımcılıkların yaşanmaması için gerek okul yöneticileri, öğretmenler ve öğrencilere ayrımcılık konulu eğitimler verilmelidir.

-Okul yöneticileri ve öğretmenlere yönelik MEB bünyesinde özel okullar ve devlet okullarının katılımıyla gerçekleştirilen yetenek geliştirme çalışmaları yapılmalıdır. Gerekirse üniversitelerden uzman akademisyenler davet edilmeli yetenek gelişimi konusunda koçluk ve mentörlük eğitimlerinin alınması sağlanmalıdır.

-Okul yöneticileri hakkında olumsuz bakış açılarına neden olan etmenleri belirlemek ve derinlemesine bilgi elde edebilmek için Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde açılmış olan, öğrencilerin oy kullanacağı, okul yöneticileri değerlendirme formları oluşturarak, okul yöneticileri hakkında daha detaylı analizler yapılabilir ya da okul yöneticilerinin eksik yönleri belirlenerek geliştirilmesi yönünde çalışmalar yapılabilir.

-Öğretmenlerin mutlu olabilecekleri bir ortamda görev yapıyor olmaları iş doyumlarını etkilemektedir. Bursalıoğlu'nun (1999) yaptığı araştırmaya göre, çalışanların beklentileri ve gereksinimlerinin karşılanması doğrultusunda işlerine karşı tutumlarının değiştiğini ifade etmektedir. Ne kadar da iyi yapısal, fiziksel ve ekonomik koşullar sağlansa da çalışanlar önemsenmez, beklentileri karşılanmazsa, moral bozukluğu yaşayarak iş verimlerinin düşmesine neden olur. Bu yüzden öğretmenlerin iş doyumlarının daha sağlıklı olabilmesi için, okul liderlerine, çalışanların motivasyonunu artırıcı çalışmaların yapılması önerilmektedir.

Öğretmenler ile ilgili öneriler:

-Öğretmenlik, insan ilişkileri bakımından, öğrencileri ile iç içe olan, okul dışında toplumla sıkı bağları olan bir meslektir. Bu bağlamda, geniş bir kitleyle etkileşim halinde olan ve bir model olarak algılanan öğretmenlerin mesleğin niteliklerine uygun tutum ve davranışlar göstermesi beklenmektedir. Bu nedenle “öğretmen, mesleki saygınlığının yükselmesine yardımcı olabilecek bir kişilik örüntüsüne ve uygar bir yaşam anlayışına sahip olmalıdır (Aydın, 2009).” Bu bağlamda toplumumuzun mimarı öğretmenlerimiz; kılık kıyafetlerine, davranışlarına, beden diline ve iletişimlerine daha fazla dikkat ederek topluma rol model olabilirler.

-Araştırma kapsamında incelenen tüm sinema filmlerinde, öğretmenlerin görsel açıdan oldukça iyi bir imaj sergiledikleri görülmektedir. Öğretmenlerin iyi giyimli, saçları düzgün, bakımlı olmaları öğrenciler açısından olumlu karşılandığı görülmekte ve bu araştırmadaki lise öğrencilerinin yaptıkları betimlemeler ile örtüşmektedir. Harmancı (2008), temizlik ve bakımın kendimize ne derece önem verdiğimizi gösterdiğini

belirterek, bu bağlamda öğretmenlerin profesyonel olabilmesi için mutlaka bakım yapması gerektiğini vurgulamaktadır.

-Bu araştırmada, lise öğrencileri tarafından öğretmenlere yönelik olumsuz bazı imgelerin ortaya çıktığı sonucuna varılmıştır. Bu imgeler arasında, öğretmenlerin aşağılayıcı tavırlar sergilemeleri, öğrencilerini tehdit etme, asabi ve sinirli davranmaları, umursamaz olmaları gösterilmektedir. Lise öğrencileri tarafından yapılan bu olumsuz betimlemeler üzücü bulunmuştur. Bu bağlamda, öğretmenlerin, öğrenciler tarafından olumsuz betimlenmesine yönelik ve saygınlığının düşme sebeplerinin ortaya çıkarılması yönünde araştırmalar yapılarak, bu durumun nedenleri incelenebilir. Gerekirse öğretmenlere öfke kontrolü ile ilgili eğitimlerin düzenlenmesi daha sağlıklı olabilir.

-Öğrencilerin sahip oldukları olumsuz düşünceleri olumlu hale getirebilmek için, ders dışı ortamlarda öğretmenlerin ve öğrencilerin bir araya gelerek birbirlerine yönelik düşüncelerini ifade edebilecekleri aktiviteler düzenlenebilir. Bu bağlamda, öğretmenlerin eğitim sürecinin sıradanlıktan çıkarılması, öğrencileriyle beraber yer alacakları çeşitli sportif ve sanatsal faaliyetlere yönelik aktivitelerin yapılması, öğrencilerin ilgi ve motivasyonlarının artırılması yönünde aktiviteler yapılması daha sağlıklı olabilir. Bu nedenle sürecin sağlıklı bir şekilde yürütülebilmesi için öğretmenlerimize büyük işler düşmektedir. Ayrıca, öğretmenlerimizin yansıtıcı düşünme becerilerinin geliştirilmesi ve kazandırılması konusunda öğrenme ortamları sağlanmalıdır.

-Millî Eğitim Bakanlığı öğretmenlik mesleği imajı ile alakalı saygınlık, statüsü ve itibarın azalması gibi kavramlar üzerinde araştırmalar yapabilir.

- Millî Eğitim Bakanlığı'nın başlatmış olduğu “Bir milyon öğretmen bir milyon fikir” projesi ile eğitim-öğretimle ilgili alınan kararlara, Millî Eğitim Bakanlığı'nın öğretmenlerin görüş ve önerilerini de dikkate alarak dahil etmesi daha işlevsel olabilir. Bu proje gibi hem öğretmenlere hem de öğrencilere yönelik görüş ve öneriler alınarak değerlendirmeler yapılabilir.

-Eğitim fakültelerinde, öğretmen adaylarına yönelik, alan bilgisi ve genel kültür bilgisi açısından ders ve içeriklere ağırlık verilebilir. Mevcut durumda görev alan

öğretmenlerin, değişimlerden haberdar olup, değişimlere uyum sağlayabilmeleri için hizmet içi faaliyetlerine ve lisansüstü eğitimlere yönlendirilmeleri etkili olabilir.

-Nitelikli bir eğitim hizmeti verebilmek için eğitim fakültelerinde kaliteli öğretmenlerin yetiştirilmesine özen gösterilmelidir. Bu bağlamda öğretmenlere alan bilgisi ve genel kültür bilgisi açısından ders ve içeriklere ağırlık verilebilir. Mevcut durumda görev yapan öğretmenler, hizmet içi eğitimlerle ya da lisansüstü programlarla desteklenerek yönlendirilebilir.

-Bireylerin sahip olduğu yetenekleri geliştiren, öğrencilerin öğrenmelerine yardımcı olan öğretmenler, geleceğin insanlarını yetiştirebilirler. Bu anlamda mevcut görev yapan öğretmenlere ya da eğitim fakültelerindeki öğretmen adaylarına yönelik, rehber, danışman ve çalıştırıcı (koç öğretmen) eğitimlerinin verilmesi ve bu alanda yetiştirilmesine özen gösterilmelidir.

KAYNAKÇA

- Akcan, E. ve Polat, S. (2016). Eğitim konulu Türk filmlerinde öğretmen imajı: Öğretmen imajına tarihi bakış. Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi, 22(3), 293-320.
- Akcan, E. ve Polat, S. (2016). Eğitim konulu Türk filmlerinde öğretmen imajı: Öğretmen imajına tarihi bakış. Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi, 22(3), 293-320.
- Alakuş, A.O. ve Özsoy, V. (2017). Görsel sanatlar eğitiminde özel öğretim yöntemleri, (2. Baskı), Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Aydın, A. (2009). Sınıf yönetimi. Ankara: Pegem A.
- Aydın, İ. (2012). Alternatif okullar. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Balcı, A. (2021). Okul yöneticiliğinin meslekleşmesi. Uluslararası Liderlik Çalışmaları Dergisi: Kuram ve Uygulama, 4(2), 62-78. doi: 10.52848/ijls.880112
- Bağçeci, B., Çetin, B. ve Ünsal, S. (2013). Öğretmenlerin mesleki imaj ölçeği. University of Gaziantep Journal of Social Sciences, 12 (1), 34-48.
- Bursalıoğlu, Z. (1998). Okul yönetiminde yeni yapı ve davranış. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Bursalıoğlu, Z. (1999). Okul yönetiminde yeni yapı ve davranış (11. bs.). Ankara: Pegem.

- Bursalıoğlu, Z. (2002). Okul yönetiminde yeni yapı ve davranış. Pegem A Yayıncılık
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2011). Bilimsel araştırma yöntemleri. Ankara: Pegem Akademi.
- Coşkun, H. (2014). Okullarda kıyafet serbestliği uygulamasına ilişkin öğrenci ve veli görüşlerinin incelenmesi. Unpublished master's thesis, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Çalışkan, N. (2005). Öğretmenlerin özellikleri ve yeterlikleri. Pegem A Yayıncılık.
- Çiçek Sağlam, A. (2016). Okul örgütü ve yönetimi. In H. B. Memduhoğlu & K. Yılmaz (Eds.), Türk eğitim sistemi ve okul yönetimi. (ss. 159-190). Ankara: Pegem Akademi.
- Demir, E. ve Köse, M. (2017). Okullarda kıyafet serbestliğine ilişkin öğrenci görüşleri. The Journal of International Lingual, Social and Educational Sciences, 3(2), 159-176.
- Dönmez, Ö. (2008). Türk eğitim sisteminde kullanılan yönetici metaforları. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Erciyes Üniversitesi, Kayseri.
- Döş, İ. (2013). Mutlu okul. Eğitim ve Bilim, 38 (170).
<http://egitimvebilim.ted.org.tr/index.php/EB/article/view/2029>
- Erden M (2005). Sınıf Yönetimi, İstanbul: Epsilon Yayıncılık.
- Erden, M. (2017). Eğitim bilimlerine giriş. (11. Baskı). Ankara: Arkadaş Yayınevi.
- Göker, S. D. ve Gündüz, Y. (2017). Dünya ölçeğinde öğretmenlerin saygınlık statüsü ve özlük hakları. Milli Eğitim Dergisi, 46(213), 177-196.
- Gültepe, A. & Göksoy, S. (2020). Bilişim teknolojileri alanı öğretmen ve öğrencilerinin “öğretmen” ve “okul” metaforları. Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 20(4), 1691-1710.

- Gürbüz, R, Erdem, E, Yıldırım, K. (2013). Başarılı Okul Müdürlerinin Özellikleri, Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi, 20 167-179
- Harmancı, M. (2008). İş'te imaj faktörü. İstanbul: Nesil.
- Hareket, E., Erdoğan, E. ve DüNDAR, H. (2016). Eğitim Sistemine İlişkin Bir Durum Çalışması, Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi, 5(1), 287-299.
- Helvacı, M. A. ve Aydoğan, İ. (2011). Etkili okul ve etkili okul müdürüne ilişkin öğretmen görüşleri. Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 4(2), 41-60.
- Kağıtçıbaşı, Ç. (2010). Günümüzde İnsan ve İnsanlar: Sosyal Psikolojiye Giriş (12. Basım). İstanbul. Evrim Yayınevi.
- Karauğuz, A. M. (2016). Dijital Tablete Yazı Yazmak ya da Wattpad Romanları. Hece Özel Sayı (234- 235-236), 608-611.
- Kramer, N.S. (1995). Tarih Sümer'de başlar. (Çev: Muazzez İlmiye Çığ). Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.
- Keser, N. (2005). Sanat Sözlüğü, Ütopya Yayınları.
- Kıran, H. (2001). İlköğretimde öğrenci kıyafetine ilişkin tutumlar. Eğitim Araştırmaları Dergisi, 1(5), 79-84
- Kızıldağ, S. (2009). Akademik başarının yordayıcısı olarak yalnızlık, boyun eğici davranışlar ve sosyal destek. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Mazlum, A. A. & Balcı, A. (2018). Meslek lisesi öğretmen ve öğrencilerine göre okul: bir metafor çalışması. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi. 47, 1-26.

MİLLÎ EĞİTİM Temel Kanunu (1973). Resmî Gazete. Yayımlanma Tarihi:
24.06.1973. Sayısı: 14574. Numarası: 1739.

<https://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/14574.pdf> 03 Şubat 2020

Özer, N. (2014). Sınıfın fiziksel ortamı ve yönetimi. İçinde T. Argon & Ş. Sezgin Nartgün (Ed.), Sınıf Yönetimi (ss. 51- 79). Maya Akademi Yayıncılık.

Peltekoğlu, B. F. (1998). “Kurumsal İletişim Sürecinde İmajın Yeri”, İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi, S.4, ss.140-141.

Sak, R., Şahin Sak, T., Şendil, Ö. ve Nas, E. (2021). Bir araştırma yöntemi olarak doküman analizi. Kocaeli Üniversitesi Eğitim Dergisi, 4(1), 227-250.

Sadık, F. (2002). Sınıf İçindeki Problem Davranışların Nedenleri. Eğitim Araştırmaları, 9, 106-115.

Sarıtaş, M. (2001). Sınıf yönetimi ve disiplinle ilgili kurallar geliştirme ve uygulama. L. Küçükahmet (Ed.), Sınıf yönetiminde yeni yaklaşımlar. (s. 47-90, 2. Baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Sarı, M., Ötünç, E. ve Erceylan, H. (2007). Liselerde okul yaşam kalitesi: Adana ili örneği. Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi, 50, 297-320.

Seyidoğlu, H. (2016). Bilimsel araştırma ve yazma el kitabı. Güzem Can Yayınları

Şener, Gönül (2018). Türkiye’de yaşanan eğitim sorunlarına güncel bir bakış.

Şevik, Y. (2014). İlköğretim müdür ve müdür yardımcılarının öğrencilerin akademik başarısını etkileyen faktörlere ilişkin görüşleri ile akademik başarısına katkıları. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Mehmet Akif Üniversitesi, Burdur.

Şişman, M. (2014). Öğretim liderliği. Ankara: Pegem yayıncılık.

- Şahin, A., & Sabancı, A. (2018). Pedagojik formasyon eğitimi öğrencilerinin okul yöneticileri ile öğretmenlere ilişkin algıları: metafor çalışması. *Turkish Studies*, 13(4), 1057-1082.
- Şişman, M. (2006). Eğitim Bilimine Giriş. Pegem A Yayıncılık.
- Şişman, M. ve Acat, B. (2003). Öğretmenlik uygulaması çalışmalarının öğretmenlik mesleğinin algılanmasındaki etkisi. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 13(2), 235-250.
- Şişman, M. (2012). Eğitimde Mükemmellik Arayışı Etkili Okullar. Pegem Akademi Yayıncılık.
- TEDMEM, (2014). Öğretmen Gözüyle Öğretmenlik Mesleği. Rapor Dizisi.
- Turan S. (2015). İşini bil okuluna sahip ol. In A. Açıkalın, M. Şişman, & S. Turan (Eds.), *Bir insan olarak okul müdürü* (ss. 73-94). Ankara: Pegem Akademi.
- Türk Dil Kurumu (2006). *Bilim ve Sanat Terimleri Ana Sözlüğü*.
- Türer, A. (2009). Türkiye’de Öğretmen Yetiştirme ve Sorunlar-I. public.cumhuriyet.edu.tr/aturer/ogretmenyetistirme.html. Erişim Tarihi: 17.06.2009.
- <https://en.wikipedia.org/wiki/Wattpad>. Mart 28, 2019 tarihinde Wikipedia: <https://en.wikipedia.org/wiki/Wattpad> adresinden alındı.
- Uğurlu, C,T, Demir, A.(2016). Etkili Okullar İçin Kim Ne Yapmalı? Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 12(1): 53-75
- Yavuz, M. (2020). Başımıza İcat Çıkaran Çocuklar ve Gençler. Pegem Akademi.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2007). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri (8. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.